

27. oktober 2021

Samlenotat vedrørende rådsmødet (ECOFIN) den 9. november 2021

- 1) Forslag til EU-standard for grønne obligationer 2
KOM(2021)391
Materialet er udarbejdet af Finansministeriet og Erhvervsministeriet
- 2) Revision af EU's kapitalkravsregler (gennemførelse af Basel-anbefalinger mv.) 13
KOM(2021)663, KOM(2021)664, KOM(2021) 665
Materialet er udarbejdet af Finansministeriet og Erhvervsministeriet
- 3) Evaluering af EU's økonomiske og finanspolitiske rammer 34
KOM(2021)662
Materialet er udarbejdet af Finansministeriet
- 4) Økonomisk genopretning: Implementering af genopretningsfaciliteten (RRF), rådsimple-
menterende beslutninger om EU-landenes genopretningsplaner og finansiering af gen-
opretningsinstrumentet (NGEU) 43
KOM(2020)408, KOM(2020)411
Materialet er udarbejdet af Finansministeriet
- 5) Udviklingen i energipriser 53
KOM(2021)660
Materialet er udarbejdet af Finansministeriet
- 6) Rådskonklusioner om fremtiden for det europæiske semester 59
KOM-dokument foreligger ikke
Materialet er udarbejdet af Finansministeriet
- 7) Rådskonklusioner vedr. EU-statistikken 68
KOM-dokument foreligger ikke
Materialet er udarbejdet af Finansministeriet
- 8) Internationale møder: Opfølgning på G20- og IMF-møder, 13.-14. oktober 2021 74
KOM-dokument foreligger ikke
Materialet er udarbejdet af Finansministeriet
- 9) Revisionsrettens årsberetning om budgetgennemførelsen i 2020 78
KOM-dokument foreligger ikke
Materialet er udarbejdet af Finansministeriet

Dagsordenspunkt 1: Forslag til EU-standard for grønne obligationer

KOM(2021)391

1. Resume

Kommissionen præsenterede 6. juli 2021 forslag til en forordning om europæiske grønne obligationer. Grønne obligationer er obligationer, hvor proventet, dvs. indtægten, fra udstedelsen finansierer bæredygtige aktiviteter.

Forslaget introducerer en ny EU-standard for grønne obligationer, som bl.a. har til formål at bidrage til at nå Paris-målene for at reducere udledningen af drivhusgasser. Standarden bidrager hertil ved at udvikle markederne for grønne obligationer af høj kvalitet og sikre at investorer kan have tillid til europæiske grønne obligationer, hvilket kan fremme finansieringen af den bæredygtige omstilling. Det er frivilligt at benytte standarden, både for stater og private.

Standarden er baseret på fire overordnede elementer:

- 1) De finansierede aktiviteter skal leve op til EU-taksonomien mhp. at sikre, at hele proventet fra en europæisk grøn obligation går til bæredygtige aktiviteter.
- 2) Udstederen, fx en stat eller en virksomhed, pålægges krav om at rapportere om anvendelsen af proventet og effekten på klima og miljø.
- 3) Udstederen underlægges ekstern kontrol med, hvorvidt obligationens provenu er anvendt til tilstrækkeligt grønne aktiviteter, både før og efter midlerne er brugt.
- 4) Der etableres et tilsyn med de eksterne kontrollanter, der verificerer, at obligationens provenu er anvendt til bæredygtige aktiviteter.

De fire elementer skal først og fremmest sikre, at standarden giver en høj sikkerhed for, at de underliggende aktiver, som obligationerne finansierer, reelt understøtter den grønne omstilling. Derudover skal standarden sikre, at obligationerne under standarden har en ensartet struktur og rapporteringskrav for både udstedere og investorer, ligesom standarden kan reducere omkostningerne i forbindelse med at udstede grønne obligationer.

Forslaget forhandles aktuelt i Rådet, og det slovenske EU-formandskab sigter på at nå enighed i Rådet (en generel indstilling) inden årets udgang. Formandskabet har endnu ikke fremsat et kompromisforslag.

Regeringen støtter generelt et ambitiøst forslag, der kan understøtte såvel europæiske tiltag (herunder den europæiske grønne pagt) som nationale tiltag (herunder klimaloven) ved at øge adgangen til grøn finansiering for både realøkonomien og den finansielle sektor gennem en fælles standard. Forslaget vil skabe et større marked for grønne obligationer med mere gennemsigtighed og potentielt lavere omkostninger for udstedere og investorer, hvilket regeringen finder positivt.

Regeringen vil arbejde for, at forslaget kan fungere sammen med eksisterende forhold på de finansielle markeder og dermed hurtigt kan finde optag i markederne. Herunder vil regeringen lægge vægt på, at EU-standardens udarbejdes, så investorer kan være sikre på, at grønne obligationer vil bevare deres status som grønne, selvom definitionen af grønne udgifter måtte ændre sig over tid.

Endvidere vil regeringen arbejde for et proportionalt og effektivt tilsyn, som også kan understøtte eksterne kontrollanter, der skal verificere grønne obligationer.

Regeringen vil arbejde for, at standarden fungerer sammen med anden EU-lovgivning vedr. bæredygtig finansiering, herunder EU-taksonomien og lovgivning om bæredygtighedsrapportering (disclosureforordningen), der bl.a. fastlægger krav til, hvilke oplysninger om bæredygtighed, som de fleste store virksomheder skal offentliggøre. Regeringen vil arbejde for, at der er de rette rammer for afrapportering, og at valideringen baseres på valide data for private såvel som offentlige udstedere.

Regeringen kan støtte et endeligt kompromisforslag, der i væsentligt omfang imødekommer regeringens prioriteter.

Der henvises i øvrigt til samlenotat ifm. ECOFIN 13. juli 2021 og grund- og nærhedsnotat om forslaget oversendt til Folketingets Europaudvalg 27. september 2021.

2. Baggrund

Kommissionen har 6. juli 2021 fremsat et forslag til Europa-Parlamentet og Rådet om en forordning, der skal etablere en frivillig EU-standard for grønne obligationer ("European Green Bond" – EuGB). Forslaget er fremsat som del af Kommissionens pakke for bæredygtig finansiering, der også indeholder en ny strategi for bæredygtig finansiering.¹ Pakken har til formål at understøtte finansieringen af bæredygtige økonomiske aktiviteter og muliggøre omstillingen til en CO2-neutral økonomi inden 2050.

Arbejdet med grønne obligationer i EU udspringer af Kommissionens handlingsplan for bæredygtig finansiering fra 2018², hvori det indgår, at Kommissionen vil fremsætte et forslag til en EU-standard for grønne obligationer.

Forslaget til en EU-standard hænger sammen med, at Kommissionen i sin handlingsplan fra 2018 foreslog en såkaldt EU-taksonomi (klassifikationssystem). Med forordningen om EU-taksonomien etableres EU-fælles definitioner af, hvilke økonomiske aktiviteter, der anses for miljømæssigt bæredygtige, fx energiproduktion. EU-taksonomien kan dermed danne grundlag for udstedelser af fx grønne obligationer, eftersom taksonomien fastlægger tekniske standarder for, hvad der er miljømæssigt bæredygtigt.

Taksonomiforordningen blev vedtaget i november 2019, og implementeres gennem delegerede retsakter fra Kommissionen. Den første delegerede retsakt blev vedtaget i juni 2021 og har virkning fra 2022, hvis der ikke bliver gjort indsigelse af Rådet eller Europa-Parlamentet. Retsakten indeholder de konkrete tekniske kriterier, som økonomiske aktiviteter i en række sektorer (energiproduktion, byggeri, mv.) skal

¹ Meddelelse fra Kommissionen om Strategi for bæredygtig finansiering, KOM/2021/390

² KOM/2018/097 final

efterleve for at bidrage væsentligt til to af de seks klimarelaterede mål i taksonomien, hhv. *modvirkning af og tilpasning til klimændringer*.³

Forslaget hænger også sammen med Kommissionens forslag om bæredygtighedsrapportering⁴ (disclosureforordningen), som indebærer, at store virksomheder samt de fleste børsnoterede virksomheder, og dermed mange obligationsudstedere, skal rapportere om bæredygtighedsoplysninger i henhold til EU-taksonomien.

Grønne obligationer er obligationer, hvor midlerne er øremærket økonomiske aktiviteter, der bidrager væsentligt til klima- og miljømæssige formål. Princippet er, at når der udstedes en grøn obligation, skal der afholdes grønne udgifter svarende til obligationsudstedelsens provenu. Det gælder både for private og offentlige udstedere af grønne obligationer. Grønne obligationer kan dermed spille en vigtig rolle i finansieringen af den bæredygtige omstilling.

Markedet for grønne obligationer er hastigt voksende. Der er imidlertid to overordnede problemstillinger, som risikerer at hæmme markedets bidrag til finansieringen af den grønne omstilling. For det første er det nuværende marked for grønne obligationer præget af forskellige standarder, som stiller forskellige krav til opgørelse, dokumentation og kontrol med anvendelse af provenuet fra grønne obligationsudstedelser. For det andet er markedet aktuelt kendetegnet ved dets mangel på klare og harmoniserede definitioner af, hvad der er klima- og miljømæssigt bæredygtigt. Fraværet af en ensartet juridisk definition og et tilsyn med ensartede oplysningsforpligtelser medfører en mangel på gennemsigtighed. Det kan forhindre markedet i at opnå sit fulde potentiale, da fragmenteringen af markeder kan føre til større omkostninger for investorer og risiko for såkaldt greenwashing.⁵

Retsgrundlaget for forslaget er artikel 114 i Traktat om Den Europæiske Unions funktionsmåde (TEUF). Europa-Parlamentet og Rådet er medlovgivere. Rådet træffer beslutning med kvalificeret flertal.

3. Formål og indhold

Det overordnede formål med forslaget til en EU-standard for grønne obligationer er at udnytte det indre marked til at bidrage til at opfylde EU's klima- og miljømål i overensstemmelse med Paris-aftalens målsætning om at begrænse den globale temperaturstigning til 1,5 °C og den europæiske grønne pagts⁶ ambition om at omdanne EU til en ressourceeffektiv og klimaneutral økonomi. Standarden bidrager hertil ved at udvikle markederne for grønne obligationer af høj kvalitet og sikre at inve-

³ De fire øvrige bæredygtighedsmål i EU-taksonomien er bæredygtig anvendelse og beskyttelse af vand- og havressourcer, omstilling til en cirkulær økonomi, forebyggelse og bekæmpelse af forurening samt beskyttelse og genopretning af biodiversitet og økosystemer.

⁴ Forslag til direktiv, KOM/2021/189 final

⁵ Greenwashing betyder, at en aktivitet eller vare gives ud for at være mere klima- eller miljømæssigt bæredygtig end det faktisk er. Tilfælde med greenwashing kan underminere tilliden til et marked, et mærke eller en standard og have negative effekter på den grønne omstilling.

⁶ Meddelelse fra Kommissionen om den europæiske grønne pagt, COM/2019/640 final

storer kan have tillid til europæiske grønne obligationer, hvilket kan fremme finansieringen af den bæredygtige omstilling, både for stater og private. Derudover ønsker Kommissionen, at standarden for grønne obligationer kan opnå global udbredelse, idet man er først med en både ambitiøs og lovfæstet standard. Det skal ses i lyset af at forslaget er forankret i taksonomiforordningen⁷, som ifølge Kommissionen allerede har global interesse og tegner til at blive brugt uden for EU.

Forslaget gør det muligt for udstedere af grønne obligationer at anvende en juridisk bindende standard under betegnelsen ”European green bond” eller ”EuGB”, forudsat at de overholder alle kravene i forordningen. Betegnelsen vil kunne anvendes af både private og offentlige samt europæiske og ikke-europæiske aktører. Dvs. at såvel finansielle som ikke-finansielle virksomheder eller fx stater vil kunne udstede grønne obligationer pba. standarden, uagtet om de er placeret i eller uden for EU. Forordningen skal sikre en standard med høj sikkerhed og integritet, som kan bidrage til, at der mobiliseres flere offentlige og private midler til miljømæssigt bæredygtige investeringer, hvor investorer kan vide sig sikre på, at hele provenuet fra en grøn obligation anvendes til miljø- og klimamæssigt bæredygtige investeringer.

Da der er tale om en frivillig standard, vil ingen aktører i markedet være bundet til at udstede grønne obligationer, uagtet om de har grønne aktiviteter eller ej. Først i det øjeblik en privat eller offentlig aktør vælger at udstede en obligation under betegnelsen ”European green bond” eller ”EuGB”, er det obligatorisk at opfylde kravene i forordningen. Dvs. at en stat eller virksomhed stadig må anvende andre standarder eller udstede traditionelle ikke-grønne obligationer, selvom hele provenuet finansierer bæredygtige aktiviteter.

Forslaget er baseret på fire overordnede elementer:

1. **Definitioner:** Standarden indebærer, at kun aktiviteter, der efterlever kravene i EU-taksonomien, kan finansieres med provenuet fra EuGB, dvs. hele provenuet fra grønne obligationer under EuGB skal anvendes på aktiviteter, der lever op til kravene i taksonomien. Standarden skal herunder understøtte konkret omstilling af eksisterende aktiviteter og gøre det således muligt at finansiere disse aktiviteter med EuGB, såfremt de lever op til taksonomien inden for højst fem år eller under visse undtagelser 10 år. Dermed skal standarden gøre det lettere for investorer at identificere grønne obligationer og sammenligne dem med hinanden, hvilket skal reducere risikoen for at blive udsat for greenwashing. Standarden skal derudover gøre det lettere for udstedere og investorer at identificere grønne aktiviteter på udsteders balancer, hvilket kan understøtte udstedelsesprocessen. Kommissionen har i forhandlingerne tilkendegivet, at obligationer, hvor provenuet er allokeret, vil forblive under standarden hele deres løbetid, såkaldt ”grandfathering”, selvom EU-taksonomien ændres under løbetiden, og aktiviteterne, de har finansieret, ikke nødvendigvis lever op til de nye krav. I Kommissionens forslag er omfanget af grandfathering ikke præciseret.

⁷ Forordning (EU) 2020/852

2. **Rapporteringskrav:** Standarden indebærer specifikke krav for rammer og procedurer for udstedelse af en EuGB, herunder hvad udstederen skal oplyse før udstedelsen i et såkaldt faktaark samt hvilke rapporter, der skal offentliggøres og hvornår. Standarden fastsætter krav til, at udstederen skal rapportere om brugen af provenuet i en såkaldt allokationsrapport og redegøre for den bæredygtige effekt af aktiviteterne finansieret af provenuet fra EuGB i en såkaldt miljøredegørelse. Standarden skal derved sikre at markedet for grønne obligationer er baseret på harmoniserede oplysninger og gennemsigtighed. Ved obligationsudstedelser over kr. 60 mio., skal udstederen derudover i henhold prospektforordningen⁸ offentliggøre et prospekt, hvilket allerede i dag er underlagt tilsyn (Finanstilsynet i Danmark). Forslaget indebærer at udstederen i prospektet skal offentliggøre, hvis udstedelsen efterlever EuGB-standard
3. **Eksterne kontrollanter:** En uafhængig tredjepart, såkaldte eksterne kontrollanter, skal gennemse og validere udstederens oplysninger i faktaarket og efter obligationens løbetid godkende den endelige allokationsrapport (se figur 1). En ekstern kontrollant ventes typisk at være en privat virksomhed. Udstedere af grønne obligationer, fx stater, anvender allerede i dag i vid udstrækning tredjepartsvurderinger til at verificere at provenuet finansierer reelt bæredygtige aktiviteter, hvilket dog beror på forskellige metoder. Kravene til verificering er overordnet højere ved EuGB end for andre standarder for grønne obligationer.
4. **Tilsyn:** *Den Europæiske Værdipapir- og Markedstilsynsmyndighed* (ESMA) skal føre tilsyn med de eksterne kontrollanter, der skal registreres og godkendes af ESMA. Målet med tilsynet er særligt at øge kvaliteten af og tilliden til de eksterne kontrollanter, som skal bekræfte rigtigheden af obligationsudstederes oplysninger om klima- og miljømæssige forhold. Igennem krav til eksterne kontrollanter om registrering og effektiv implementering af politikker og procedurer skal standarden tilføje et ekstra lag af sikkerhed, som sikrer kvalitet, uafhængighed og integritet af tredjepartsvurderingerne. Tilsynet med de eksterne kontrollanter vil også adskille EuGB fra øvrige markedsstandarder, og ifølge Kommissionen vil EuGB understøtte hensigten om at etablere en høj og international anerkendt standard for grønne obligationer. Derudover skal de nationale kompetente myndigheder (Finanstilsynet i Danmark) føre tilsyn med, hvorvidt udstedere af EuGB opfylder oplysningskravene under forordningen.

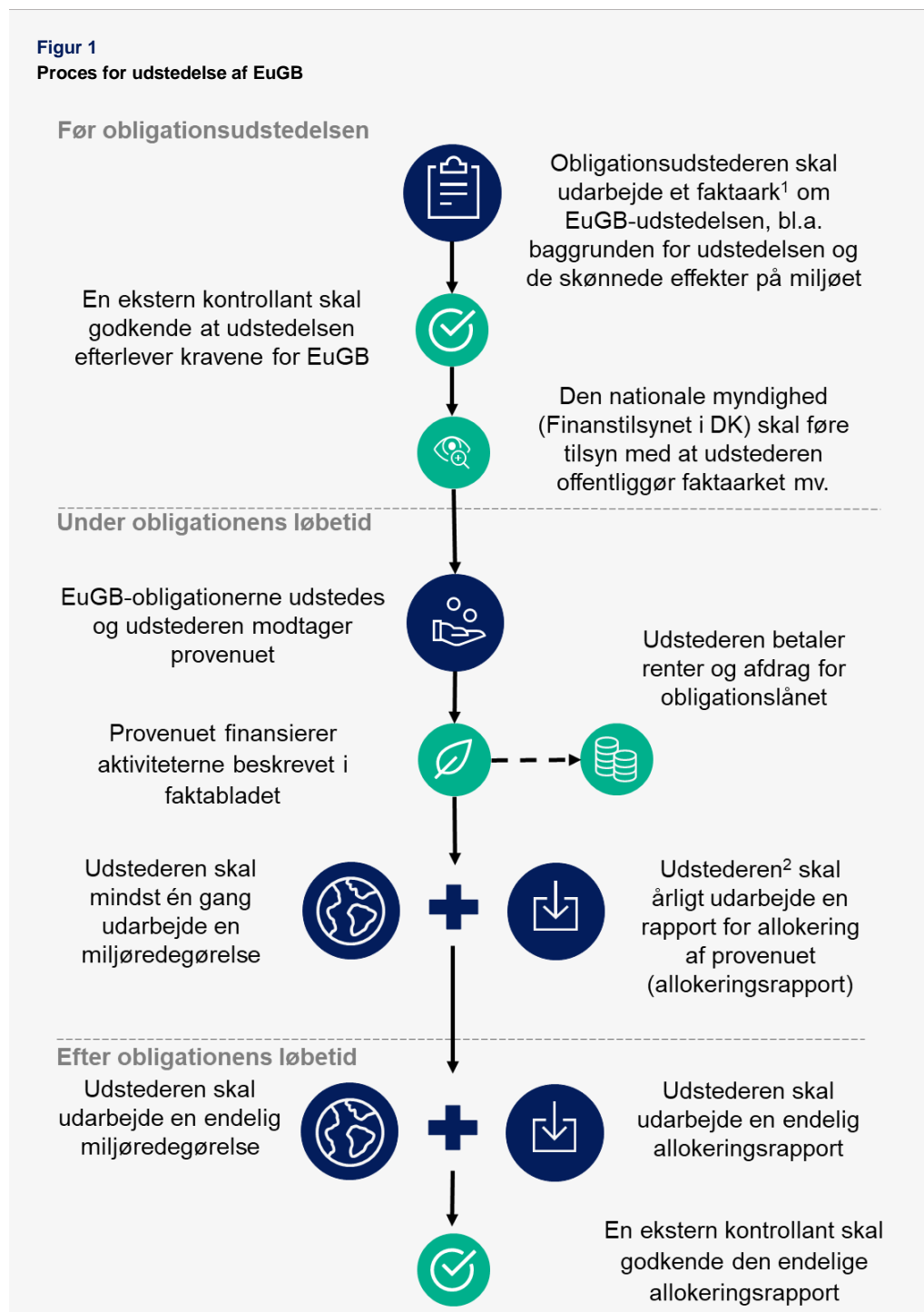
Standarden sikrer derudover, at kravene for *offentlige* udstedere af EuGB er tilpasset de særlige forhold, der gør sig gældende for disse udstedere, fx stater eller kommuner. Forslaget tager bl.a. højde for særlige karakteristika ved at opgøre statslige grønne udgifter, herunder hvilke typer af offentlige udgifter, der er mulige at omfatte. Foruden investeringer i fysiske aktiver, gør forslaget det bl.a. muligt for offentlige udstedere at anvende EuGB til at finansiere subsidier eller skatterabatter, der understøtter den bæredygtige omstilling på linje med EU-taksonomien. Forslaget indebærer også muligheden for, at en statsrevision kan føre tilsyn med EuGB

⁸ EU's prospektforordning (2017/1129) fastsætter reglerne om det prospekt, der skal offentliggøres, når værdipapirer udbydes til offentligheden eller optages til handel på et reguleret marked. Den trådte i kraft i 2017.

udstedt af en offentlig udsteder og dermed træde i stedet for de eksterne kontrollanter. I modsætning til almindelige eksterne kontrollanter, vil statsrevisorer ikke være underlagt tilsyn af ESMA.

Figur 1

Proces for udstedelse af EuGB

Anm.: 1) For enkeltudstedelser af EuGB over kr. 60 mio. (euro 8 mio.) skal udstederen derudover udarbejde et prospekt, hvor det skal fremgå at udstedelsen efterlever kravene for EuGB. 2) For udstedelser, der finansierer enten gæld eller egenkapital, skal allokeringsrapporten hvert år godkendes af en ekstern kontrollant.

Kilde: Egen tilvirkning

4. Europa-Parlamentets holdning

Europa-Parlamentet er medlovgiver på forslaget. Europa-Parlamentet har endnu ikke fastlagt sin holdning til Kommissionens forslag.

5. Nærhedsprincippet

Kommissionen angiver, at markedet for grønne obligationer i sin natur er grænseoverskridende og internationalt og derfor er bedst reguleret på europæisk niveau. En ny standard vil kræve ensartede definitioner og rammer for ikke at fragmentere markedet, og på den baggrund vurderer Kommissionen, at et forslag til en forordning er bedst egnet hertil.

Endvidere angiver Kommissionen, at tredjepartsvirksomheder, som kontrollerer grønne obligationer, ligeledes opererer på et grænseoverskridende niveau, og at disse aktører mest hensigtsmæssigt reguleres på fælleseuropæisk niveau.

Regeringen er enig i Kommissionens vurdering og finder på den baggrund, at forslaget er i overensstemmelse med nærhedsprincippet. Det vurderes væsentligt at sikre, at tilsynet med de eksterne kontrollanter er indrettet, så det tager højde for de faktiske aktører og aktiviteter.

6. Gældende dansk ret og lovgivningsmæssige konsekvenser

Der er for nærværende ingen dansk lov for grønne obligationer.

Forslaget vil, idet det er en forordning, være direkte gældende i Danmark. Det er frivilligt om udstedere ønsker at anvende EuGB-standard.

Ud over en udvidelse af prospektforordningen til at indbefatte nye oplysningsforpligtelser for de udstedere af grønne obligationer, som vælger at være omfattet af nævnte forordning, forventes der ikke at være lovgivningsmæssige konsekvenser.

7. Økonomiske konsekvenser

Statsfinansielle konsekvenser

Forslaget forventes ikke at have direkte statsfinansielle konsekvenser. Såfremt regeringen skulle beslutte at udstede grønne statsobligationer, vil forslaget ikke påføre yderligere omkostninger ift. selve obligationsudstedelsen, idet ekstern kontrol allerede er en markedsstandard for grønne obligationer.

Hvis staten vælger at anvende EU-standard til at udstede grønne statsobligationer, kan der være omkostninger forbundet med den obligatoriske anvendelse af EU-taksonomien på de berørte offentlige udgifter. Anvendelsen forudsætter bl.a. ressourcer til at identificere og vurdere hvilke økonomiske aktiviteter, som stemmer overens med taksonomien. En tilsvarende udgift vil dog også gøre sig gældende ved brug af andre standarder for grønne obligationer.

Det er uvist, hvorvidt evt. grønne danske statsobligationer baseret på EuGB-standarden vil gøre det muligt for staten at låne penge billigere end ved konventionelle obligationer. Grønne statsobligationer baseret på standarden ventes dog at kunne bidrage til, at flere forskellige typer af investorer vil investere i danske statsobligationer, hvilket kan sikre mere stabile låneomkostninger for staten.

For så vidt angår det foreslåede tilsynsregime med eksterne kontrollanter, vil der ikke være direkte statsfinansielle konsekvenser, da ESMA's tilsyn med disse foreslås finansieret gennem afgifter pålagt de pågældende virksomheder.

Der kan som følge af forslaget forudses et nationalt tilsyn med virksomheder, der ønsker at udstede EuGB. Et sådant tilsyn kan kræve flere ressourcer i de nationale tilsynsmyndigheder, hvilket i Danmark er Finanstilsynet. Omfanget af tilsynet og evt. ressourcebehov vil være afhængig af udstedelsesfrekvens og -volumen i Danmark. Finanstilsynet finansieres gennem gebyrer pålagt de finansielle virksomheder under tilsyn, og det vil derfor ikke have direkte statsfinansielle konsekvenser.

Samfundsøkonomiske konsekvenser

Forslaget forventes at have positive samfundsøkonomiske konsekvenser, idet en ambitiøs EU-standard for grønne obligationer kan understøtte omstillingen af den danske økonomi i overensstemmelse med klimaloven.

Såfremt danske udstedere skulle beslutte at anvende EU-standarden, kan det ikke udelukkes, at det på kort sigt kan påvirke likviditetsforholdene, dvs. hvor let det er på kort tid at sælge eller købe obligationerne til den gældende markedspris. Det skyldes, at grønne obligationsudstedelser, i hvert fald på kort sigt, ikke ventes at kunne opnå samme volumen som konventionelle udstedelser. Det ventes på længere sigt at blive lettere at omsætte EuGB-obligationer i takt med at volumen af udstedelser stiger, fx som følger af arbejdet med EU's klimamålsætning.

Derudover vil EU-standardens krav til gennemsigtighed for, at obligationsprovenuet reelt anvendes til grønne formål, kunne øge efterspørgslen efter EuGB sammenlignet med andre grønne obligationsudstedelser, der ikke efterlever standarden. Såfremt der er større efterspørgsel vil det kunne medføre, at flere grønne investeringer vil kunne realiseres, fordi omkostninger til finansiering for udstederne er lavere. Den øgede efterspørgsel vil således kunne reducere finansieringsomkostningerne for udstederne. Lavere finansieringsomkostninger vil alt andet lige bidrage til at øge incitamentet for at investere i grønne projekter.

Erhvervsøkonomiske konsekvenser

Idet standarden er frivillig at benytte, vil forordningen ikke påføre obligationsudstedere uomgængelige administrative byrder. De virksomheder, som finder det attraktivt at udstede obligationer i henhold til EU-standarden, vil skulle indregne ressourcer til at identificere, opgøre og kontrollere deres grønne udgifter. Disse omkostninger forventes ikke at adskille sig markant fra udgifterne forbundet med en

udstedelse på det nuværende marked for grønne obligationer, hvor udstedelserne ofte også skal dokumenteres og verificeres af en tredjepart.

Derudover skal udgifterne til anvendelse af EU-taksonomien ses i forhold til omkostningerne ved fraværet af en fælles standard for opgørelse af grønne udgifter. Disse vurderes at være større, idet et fragmenteret marked med forskellige standarder trækker større veksler på virksomheders tid og ressourcer.

I det omfang at efterspørgslen er større for grønne obligationer end konventionelle obligationer, vil standarden potentielt kunne sikre virksomheder lavere renteomkostninger. Både renteomkostninger og omkostninger til grønne rammeværk og kontrol kan variere meget afhængigt af den enkelte udstedelse.

Udstedere af EuGB er underlagt nationalt tilsyn ifm., at de skal offentliggøre en række dokumenter før en udstedelse. Udstederne ventes ifm. udstedelsen at blive pålagt en afgift til at finansiere tilsynet.

8. Høring

Kommissionens forslag har været i høring i EU-udvalget for den finansielle sektor med frist for bemærkninger 20. august 2021. Der henvises til grund- og nærhedsnotat om forslaget oversendt til Folketingets Europaudvalg 27. september 2021 for en nærmere gennemgang af høringssvarene.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Forslaget har generelt fået en god modtagelse i Rådet, og der er således generel støtte til en EU-standard for grønne obligationer. Landene ser EuGB som et naturligt skridt i udvikling af bæredygtig finansiering og der er enighed om, at EuGB kan hjælpe med at flytte kapital mod flere bæredygtige aktiviteter.

Flere lande har efterspurgt en fleksibilitet i standarden, således at ikke al provenuet fra en EuGB skal opfylde kravene i EU-taksonomien. Derudover har flere lande ønsket at udvide mulighederne for, at obligationer udstedt under EuGB-standardens skal forblive under standarden hele deres løbetid, uanset at kravene til at være miljømæssigt bæredygtig bliver ændret over tid (grandfathering), ligesom nogle lande ønsker, dette også skal gælde for midler, der endnu ikke er allokeret på det tidspunkt, hvor kravene ændres.

Der er desuden bred opbakning blandt landene til at udvide frister for rapportering og offentliggørelse af rapporter under EuGB, således at disse i højere grad følger de nuværende markedsstandarder.

Enkelte lande ser gerne, at tilsynet med eksterne kontrollanter også lå nationalt og har kritiseret Kommissionen for ikke at have undersøgt muligheden i det forberedende arbejde tilstrækkeligt.

10. Regeringens generelle holdning

Regeringen støtter generelt en ambitiøs standard, der kan bidrage til at fremme finansieringen af den grønne omstilling og skabe gennemsigtighed på de finansielle markeder. Således støtter regeringen formålet om at skabe en fælles EU-standard for grønne obligationer med høje krav til gennemsigtighed, kontroltjek af oplysninger og en klar definition af, hvad der kan kaldes grønt.

Regeringen støtter, at standarden fungerer sammen med anden lovgivning vedr. bæredygtig finansiering, herunder disclosureforordningen og EU-taksonomien, så reguleringen styrker markedet for bæredygtig finansiering. Det vurderes, at forslaget er strømlinet med eksisterende finansiell lovgivning i EU, herunder også for bæredygtig finansiering, hvorfor det flugter med regeringens prioriteter.

Regeringen lægger vægt på, at EU-standardens skal understøtte forudsigelighed og skabe sikkerhed for, at provenuet fra grønne obligationer anvendes til miljømæssigt bæredygtige investeringer, der lever op til kravene i EU-taksonomien. Samtidig vil regeringen arbejde for, at der stilles krav om, at eksisterende aktiver, som finansieres via provenu fra EuGB mhp. at omstille dem til at opfylde taksonomien, inden for en kort periode efter udstedelse skal være i overensstemmelse med den på udstedelsestidspunktet gældende taksonomi. Fuld overensstemmelse med taksonomien og en relativt kort omstillingsperiode skal bidrage til, at investorer ved, at provenuet fra EuGB aktivt understøtter miljømæssigt bæredygtige investeringer. Disse prioriteter er til dels imødekommet i Kommissionens forslag.

Derudover lægger regeringen vægt på, at investorer og udstedere har sikkerhed for, at en obligation udstedt under EuGB fastholdes under standarden, selvom definitionen på grønne aktiviteter ændrer sig som følge af de planlagte og regelmæssige opdateringer af de tekniske krav under EU-taksonomien. Det indebærer, at en obligationsudstedelse, der opfylder kravene i EU-taksonomien, og hvor provenuet er allokeret, skal forblive under EuGB-standardens, også selvom kravene i taksonomiforordningen bliver ændret under obligationens løbetid. Dermed kan investorer i EuGB have vished om, at obligationen lever op til standarden i hele løbetiden, såkaldt "grandfathering", også i tilfælde, hvor obligationerne finansierer større, længerevarende projekter. Omfanget af "grandfathering" i Kommissionens forslag er uklart, og det vil derfor skulle afklares nærmere i et kommende kompromisforslag.

Regeringen støtter, at statsobligationer og andre offentlige obligationsudstedelser ligeledes skal kunne udstedes ved hjælp af EU-standardens. Det vil kunne bidrage til den grønne omstilling og finansieringen heraf, som også inkluderer offentlige midler. Det er i den henseende vigtigt, at der tages højde for både markedsforhold og de særlige karakteristika ved offentlige udgifter. Flest mulige aktører skal kunne udstede obligationer under EuGB samtidig med, at der ikke skal etableres forskellige regimer for offentlige og private udstedelser. EuGB skal kunne rumme flest mulige aktiviteter og udgifter, så længe de opfylder kravene i forordningen og EU-taksonomien og ikke kan være kilde til greenwashing. I forslaget er det særegne ved statslige udgifter, fx at en EuGB kan finansiere grønne subsidier og skattelempelser,

inkluderet sammen med muligheden for, at en statsrevision kan føre kontrol af statslige udgifter, hvilket imødekommer regeringens prioriteter.

Regeringen støtter, at der føres et effektivt og proportionalt tilsyn med såvel EuGB-udstedelser som eksterne kontrollanter. Tilsynsregimet bør således afspejle markedets karakteristika, være omkostningseffektivt og proportionalt med størrelsen af markedet. Det er vurderingen, at markedet for ydelser fra eksterne kontrollanter i høj grad vil fungere på tværs af grænserne i EU og være placeret ved et begrænset antal udbydere. Ud fra en faglig vurdering, finder regeringen det på den baggrund hensigtsmæssigt, at det foreslåede tilsyn med eksterne kontrollanter placeres ved ESMA på dette område. Disse prioriteter er afspejlet i Kommissionens forslag.

Regeringen vil arbejde for, at afrapportering og kontroltjek af allokering af provenu mv. er baseret på valide data. I den forbindelse er det væsentlig, at kravene til tidspunkter for afrapportering og kontroltjek fastlægges, så udsteder skal afrapportere inden for rimelig tid og med en vis fleksibilitet, men samtidig har valide data tilgængelige. Det gælder både ift. private og offentlige udstedere. Tidspunktet for afrapportering ventes i et kommende kompromisforslag at blive forlænget, således at de i højere grad afspejler frister i markedet, hvilket giver den fornødne fleksibilitet som regeringen arbejder for i forhandlingerne.

Regeringen kan støtte et endeligt kompromisforslag på grundlag af Kommissionens forslag, der i væsentligt omfang imødekommer regeringens ovennævnte prioriteter.

11. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Som en del af Kommissionens pakke for bæredygtig finansiering, er forslaget blevet forelagt Folketingets Europaudvalg i samlenotat af 30. juni 2021 forud for ECO-FIN rådsmøde den 13. juli 2021.

Derudover henvises til grund- og nærhedsnotat om forslaget oversendt til Folketingets Europaudvalg 27. september 2021.

Dagsordenspunkt 2: Revision af EU's kapitalkravsregler (gennemførelse af Basel-anbefalinger mv.)

KOM(2021) 663, KOM(2021) 664, KOM(2021) 665

1. Resume

På ECOFIN 9. november 2021 ventes Kommissionen at præsentere et forslag til revision af EU's kapitalkravsregler, som bl.a. har til formål at gennemføre anbefalinger fra Basel-komitéen i EU-lovgivningen. Der er tale om de seneste Basel-anbefalinger om kapital- og likviditetskrav til kreditinstitutter, som er besluttet efter den finansielle krise 2008-10, og hvor nogle af anbefalingerne allerede er gennemført i EU og trådt i kraft, mens andre anbefalinger udestår at gennemføres.

Forslaget ventes bl.a. at gennemføre Basel-anbefalinger om et kapitalgulv (en "bund" under kapitalkrav), en revideret standardmetode for kreditrisiko, revision af rammer for interne modeller (IRB-metoder) til beregning af kreditrisiko samt anbefalinger vedr. markedsrisiko og operationel risiko. Derudover ventes forslag på andre områder, der ikke har baggrund i Basel-anbefalinger. Det gælder bl.a. øget integration af bæredygtighedsrisici i reguleringen, harmonisering af rammerne for tredjelandsfilialer, samt en harmonisering af visse krav f.eks. tilsyn, sanktioner og ledelsesmedlemmers egnethed. Forslaget og Basel-anbefalingerne har stor betydning for rammevilkårene for danske penge- og realkreditinstitutter.

Forslaget ventes fremsat 27. oktober 2021. Der udarbejdes grund- og nærhedsnotat om Kommissionens forslag i overensstemmelse med de normale EU-procedurer, som vil uddybe og præcisere beskrivelsen af Kommissionens forslag i nærværende notat.

Regeringen vil tage nærmere stilling til forslaget ifm. udarbejdelse af grund- og nærhedsnotat på baggrund af hidtidige prioriteter. Det er af største vigtighed, at gennemførelsen i EU af Basel-anbefalinger tager hensyn til særlige europæiske forhold og velfungerende forretningsmodeller, herunder særlige forretningsmodeller med påvist lav risiko som dansk realkredit.

2. Baggrund

EU's regler om kapitalkrav består af en kapitalkravsforordning og –direktiv ("Capital Requirements Regulation" (CRR II) og "Capital Requirements Directive" (CRD V)). Kapitalkravsforordningen og –direktivet udgør centrale rammer for reguleringen af kreditinstitutter i EU og gennemfører bl.a. internationale anbefalinger vedr. regulering og tilsyn med kreditinstitutter, herunder fra Basel-komitéen.⁹

Færdiggørelse af Basel III

Basel-anbefalingerne udgør det overordnede internationale rammeværk for regulering af kapital- og likviditetskrav til kreditinstitutter, som er styrket med Basel III-anbefalingerne besluttet efter den finansielle krise 2008-10. Basel III-anbefalingerne er gennemført i EU-lovgivningen og trådt i kraft på en række områder, herunder

⁹ Basel-komitéen er et internationalt standardsættende organ vedr. regulering af bankvirksomhed. Det har deltagelse af G20-lande m.fl., herunder en række EU-lande (Belgien, Frankrig, Italien, Luxembourg, Nederlandene, Spanien, Sverige, Tyskland), USA og Storbritannien. Danmark er ikke medlem.

skærpede risikobaserede kapitalkrav (krav til kapitalgrundlag ift. risikovægtede eksponeringer), likviditetskrav ("Liquidity Coverage Ratio" – LCR), gearingskrav (krav til kapitalgrundlag ift. ikke-risikovægtede eksponeringer) samt krav om stabil finansiering ("Net Stable Funding Ratio" – NSFR). Disse Basel-anbefalinger er gennemført i EU med tidligere revisioner af kapitalkravsreglerne (CRR / CRD IV og CRR II / CRD V vedtaget i hhv. juni 2013 og maj 2019).

Basel-komiteén færdiggjorde i december 2017 en række anbefalinger til at færdiggøre Basel III ("Basel III: Finalising post-crisis reforms").¹⁰ Formålet med anbefalingerne er generelt at reducere udsving i kreditinstitutters risikobaserede kapitalkrav og dermed kapitalgrundlag, som ikke kan forklares af forskelle i reelle risici for tab på institutternes udlån og andre eksponeringer. Formålet er i sammenhæng hermed at styrke tilliden til institutternes kapitalgrundlag ved at forbedre konsistens og sammenlignelighed på tværs af institutterne. Formålet er ifølge Basel-komiteén ikke i sig selv at øge kapitalkravet til institutterne væsentligt.

Disse anbefalinger gennemføres nu i EU med Kommissionens forslag til revision af kapitalkravsreglerne. Basel-komiteéns frist for gennemførelse af anbefalingerne er 1. januar 2023 (udskudt fra 1. januar 2022 i lyset af COVID-19-krisen).

Risikobaserede kapitalkrav – interne modeller og standardmetode

Kreditinstitutters risikobaserede kapitalkrav beregnes som kapitalkrav i pct. af risikovægtede eksponeringer, dvs. institutternes eksponeringer (udlån mv.) vægtet efter risiko.

Risikovægtede eksponeringer udgøres af tre forskellige typer risiko: kreditrisiko, markedsrisiko og operationel risiko. Kreditrisiko er risikoen for tab som følge af låntageres misligholdelse af lån mv. Markedsrisikoen er risikoen for tab på aktier, obligationer mv. Operationel risiko er risikoen for tab som følge af it-fejl o.l.

Risikobaserede kapitalkrav kan generelt beregnes ved interne modeller ("Internal Rating Based Approach" – IRB-metoder), en standardmetode eller en kombination. Brug af IRB-metoder betyder, at kreditinstitutter – inden for regulering og tilsyn – bruger egne interne risikomodeller til at estimere de parametre og risikovægte, der indgår i opgørelsen af deres risikovægtede eksponeringer. Under standardmetoden er risikovægte for de forskellige eksponeringsklasser regulerings- og tilsynsmæssigt fastsatte og er ens for alle institutter. IRB-metoder anvendes typisk af de større institutter, mens standardmetoden primært anvendes af de mindre.

De risikovægtede eksponeringer (beregnet ved hjælp af enten IRB-metoder eller standardmetoden) er grundlaget for beregningen af delkrav til kapital og dermed for fastsættelsen af det samlede kapitalkrav til institutterne (summen af delkravene). Delkravene til kapital er minimumskapitalkravet for alle institutter (søjle I), kapitalkravet til individuelle institutter (søjle II), krav til de systemiske og største institutter (SIFI-krav) og de forskellige såkaldte kapitalbuffere, *jf. bilag 1*.

¹⁰ Link til Basel-komiteéns hjemmeside vedr. færdiggørelse af Basel III: [Basel III: Finalising post-crisis reforms \(bis.org\)](https://www.bis.org).

ECOFIN-konklusioner vedr. færdiggørelse af Basel III

ECOFIN 12. juli 2016 vedtog konklusioner om EU's gennemførelse af anbefalingerne til færdiggørelse af Basel III.¹¹ Konklusionerne indebærer, at Rådet:

- Støtter Basel-komitéens arbejde med Basel III og med at sikre, at reguleringen er klar, sammenhængende og effektiv, idet reguleringens risikofølsomhed skal bevares (dvs. reguleringen / kapitalkrav skal tage højde for forskelle i risiko og kravene således være lave, når risikoen for tab er lav og omvendt høj, når risikoen for tab er høj).
- Understreger vigtigheden af, at Basel-komitéen nøje vurderer udformning og kalibrering af sine anbefalinger, på basis af en omfattende og gennemsigtig kvantitativ konsekvensanalyse, som også tager højde for konsekvenserne for forskellige bankforretningsmodeller og jurisdiktioner.
- Noterer sig, at anbefalingerne ikke skal forventes at betyde en væsentlig forhøjelse af de samlede kapitalkrav for den europæiske banksektor.

3. Formål og indhold

Kommissionen ventes 27. oktober 2021 at fremsætte forslag om revision af EU's kapitalkravsregler (CRR/III / CRD VI). Kommissionen ventes i den forbindelse at fremlægge en konsekvensanalyse.

Forslaget har til formål at gennemføre anbefalinger fra Basel-komitéen om kapitalkrav til kreditinstitutter i EU-lovgivningen og bygger bl.a. på anbefalinger og analyse fra den europæiske tilsynsmyndighed for kreditinstitutter ("European Banking Authority" – EBA).¹² Derudover har forslaget til formål at adressere andre områder, hvor Kommissionen har fundet behov for justeringer af reglerne, uden at dette følger af Basel III-anbefalingerne.

På ECOFIN 9. november 2021 ventes Kommissionen at præsentere forslaget, som herefter skal forhandles og vedtages af Rådet og Europa-Parlamentet efter den almindelige EU-lovgivningsprocedure.

Basel-komitéens anbefalinger til færdiggørelse af Basel III

Basel-komitéens anbefalinger til færdiggørelse af Basel III omfatter:

- **Revision af standardmetode for kreditrisiko ("Revised standardised approach for credit risk"):** Revisionen sigter på at gøre standardmetoden for kreditrisiko mere risikofølsom. Revision af standardmetoden til beregning af kreditrisiko justerer bl.a. risikovægte for:
 - Detailudlån, herunder lån sikret ved pant i fast ejendom (boliglån), *jf. bilag 2 (tabel 3)*. Standardmetoden for boliglån indebærer generelt

¹¹ Link til ECOFIN-konklusioner vedr. færdiggørelse af Basel III, juli 2016: [Council conclusions on finalizing the post crisis Basel reforms - Consilium \(europa.eu\)](#).

¹² Link til EBA's hjemmeside vedr. anbefalinger og analyse af færdiggørelsen af Basel III: [EBA advises the European Commission on the implementation of the final Basel III framework | European Banking Authority \(europa.eu\)](#) og [Quantitative impact study/Basel III monitoring | European Banking Authority \(europa.eu\)](#).

- højere risikovægte, desto højere lån ift. boligens værdi ("Loan-to-Value" – LTV) og højere kreditrisiko.
- Der fastlægges udover risikovægte rammer for, hvordan værdien af en bolig ved belåning skal opgøres. Værdien af boligen skal som udgangspunkt fastholdes på højest den værdi, der blev målt ved bevillingen af lånet, og der er udelukkende mulighed for at tilpasse værdien op efterfølgende, såfremt der er lavet modifikationer på ejendommen, der med sikkerhed har øget værdien. Værdien skal vurderes uafhængigt og konservativt.
 - Udlån til virksomheder, herunder lån til små og mellemstore virksomheder (erhvervslån), *jf. også bilag 2 (tabel 3)*. Standardmetoden for erhvervslån indebærer generelt lavere risikovægte, desto lavere kreditrisiko og bedre ekstern kreditvurdering (dvs. kreditvurdering fra eksterne kreditvurderingsbureauer).
 - Eksponeringer mod kreditinstitutter
 - Beholdninger af realkreditobligationer
 - Beholdninger af aktier
 - Kredittilsagn som kan opsiges uden varsel (fx kassekreditter).
- **Revision af rammer for interne risikomodeller til beregning af kapitalkrav (IRB-metoder) ("Revised IRB framework"):** Revisionen sigter på at rette kreditinstitutters svagheder og imødegå aggressiv brug af egne interne modeller til beregning af risikovægte og dermed kapitalkrav (IRB-metoder), herunder mindske kompleksitet samt styrke sammenlignelighed og robusthed. Revisionen indebærer følgende ændringer:
 - Fjerner mulighed for de mest komplekse dele af IRB-metoden for visse typer af eksponeringer, herunder udlån til store virksomheder og kreditinstitutter. Muligheden for IRB-metoden fjernes helt for institutters beholdninger af aktier.
 - Indfører nye eller reviderede gulve (minimumsværdier) for visse parametre, som indgår i IRB-metoder (parametrene 'sandsynlighed for misligholdelse', 'tab givet misligholdelse' og 'eksponeringens størrelse').
 - Mere specifikke krav til, hvordan parametre som indgår i IRB-metoder skal beregnes.
 - **Kapitalgulv (outputgulv) ("Output floor"):** Et kapitalgulv for institutter, som anvender IRB-metoder. Gulvet udgør en "bund" under kapitalkrav opgjort efter IRB-metoder. Det skal sikre, at institutter ikke undervurderer risici, når de benytter IRB-metoder. Gulvet indebærer, at de risikovægtede eksponeringer i form af udlån mv. (som udgør beregningsgrundlaget for delkravene til kapital) vil være det højeste af flg.:
 - A) de risikovægtede eksponeringer beregnet ved institutternes IRB-metoder og
 - B) 72,5 pct. af de risikovægtede eksponeringer beregnet under standardmetoden.

- Nominelle kapitalkrav beregnes ved at gange de risikovægtede eksponeringer (den højeste værdi af A eller B) med delkravene til kapital, dvs. minimumskapitalkravet for alle institutter (søjle I), kapitalkravet til individuelle institutter (søjle II), krav til de systemiske og største institutter (SIFI-krav) og de forskellige såkaldte kapitalbuffere.
- Tilgangen til kapitalgulvet anbefalet af Basel-komitéen benævnes en et-søjlet tilgang ("Single Stack Approach"), *jf. bilag 3*.
- Kapitalgulvet betyder, at institutter, der benytter IRB-modeller, højst kan få et kapitalkrav, der er 27,5 pct. lavere, end hvis instituttet havde benyttet standardmetoden.
- **Kreditværdijusteringer (CVA) ("Revised CVA framework"):** Revisionen sigter på at styrke risikofølsomhed, robusthed og konsistens i risikovægte vedr. kreditværdijusteringer (CVA), dvs. justeringer i værdien af et instituts derivater (afledte finansielle instrumenter hvis værdi afhænger af værdien af et andet underliggende aktiv, fx en aktie og obligation) som følge af en forringet kreditrisiko hos instituttets modparter. Revision indebærer følgende ændringer:
 - Fjerner mulighed for at anvende IRB-metoder for CVA
 - Indfører mere simple metoder til opgørelse af CVA: Der kan vælges mellem en standardmetode og en basismetode (som er mere simpel end standardmetoden).
- **Revision af rammer for operationel risiko ("Revised operational risk framework"):** Revisionen fjerner mulighed for at anvende IRB-metoder og nuværende standardmetoder for operationel risiko, dvs. risiko for tab vedr. menneskelige eller systemmæssige fejl (it-fejl o.l.). De nuværende metoder erstattes med én risikofølsom standardmetode, som alle institutter skal anvende, og som baseres på et mål for instituttets indtægter og et mål for dets historiske tab.
- **Revision af rammer for markedsrisiko ("Revised market risk framework" – "Fundamental Review of Trading Book" – FRTB):** Revisionen sigter på at adressere mangler i de nuværende anbefalinger for markedsrisiko, så kapitalkrav bedre afspejler markedsrisiko. Markedsrisiko er kapitalkrav, som afspejler risikoen på institutternes beholdninger af værdipapirer, fx aktier og obligationer. Revision indebærer følgende ændringer:
 - En ny mere risikofølsom standardmetode, herunder ændring af kapitalkrav vedr. realkreditobligationer, valuta- og renterisiko
 - Mere robuste IRB-metoder.

Kommissionens forslag til revision af EU's kapitalkravsregler

Forslagets hovedelementer ventes at være:

- **Gennemføre anbefalinger til færdiggørelse af Basel III:**

- *Principper:* Forslaget ventes at gennemføre anbefalinger til færdiggørelse af Basel III (som beskrevet i det foregående afsnit). Kommissionen ventes i sit forslag at holde sig til følgende principper:
 - Rettidig og trofast overfor internationale standarder for at skabe juridisk klarhed og signalere støtte til EU's internationale partnere.
 - Undgå en væsentlig stigning i EU's kreditinstitutters samlede kapitalkrav, på linje med ønske fra Rådet og Europa-Parlamentet (se afsnit 2 vedr. ECOFIN-konklusioner om færdiggørelse af Basel III og afsnit 4 om Europa-Parlamentets holdning).
 - Passende udnyttelse af fleksibilitet i Basel-anbefalinger mhp. at reducere den samlede effekt.
 - Overveje hensyn til særlige europæiske forhold, hvor Basel-anbefalingerne vil resultere i en utilsigtet og disproportional effekt på EU's kreditsektor og den bredere økonomi. Hvor muligt, skal tilpasninger have form af overgangsordninger.
 - Undgå konkurrencemæssige forvriddinger og ulemper for EU's kreditinstitutter, særligt hvad angår handelsaktiviteter, hvor institutter i EU konkurrerer direkte mod internationale banker.
 - Undgå yderligere fragmentering af EU's indre marked for finansielle tjenester og sikre sammenhæng med det styrkede banksamarbejde (bankunionen).
 - Sikre proportionalitet i reglerne og mindske administrative byrder, særligt for små og ikke-komplekse institutter, uden at gå på kompromis med høje standarder for reglernes udformning.

- *Kapitalgulv:* Forslaget ventes at indebære, at kapitalgulvet gennemføres som en et-søjlet tilgang og med et niveau svarende til 72,5 pct. af risikovægtede eksponeringer beregnet under standardmetoden, som det anbefales af Basel-komiteén og EBA. Kapitalgulvet ventes ifølge forslaget at omfatte alle EU's delkrav til kapital.
- Forslaget indebærer, at samme risici vedr. IRB-metoder ikke skal adresseres to gange i kapitalkravene, dvs. adresseres både under søjle II-krav og/eller systemisk kapitalbuffer (SRB) samt under kapitalgulvet. Søjle II-krav fastsættes af tilsynsmyndigheder (i Danmark Finanstilsynet). Den systemiske kapitalbuffer fastsættes af landene.
- Kapitalgulvet ventes gradvist indfaset 2025-30.

- *Boliglån (fast ejendom): Risikovægte:* Forslaget ventes at søge at tage højde for lavrisiko boliglån under standardmetoden, hvor effekten af kapitalgulvet ellers vil være betydelig for de institutter, som benytter interne modeller, hvis Basel-anbefalingen gennemføres uden afvigelse, *jf. tabel 1*.
- Forslaget ventes at indebære en undtagelse fra den generelle standardmetode, når kapitalkravet ifølge kapitalgulvet beregnes. Undtagelsen er, at landene indtil udgangen af 2032 kan benytte en relativt lav risikovægt på 10 pct. risikovægt for boliglån med lån-til-værdi (LTV) på 0-55 pct. (den såkaldt sikrede del af lånet) og indtil udgangen af 2029 en risikovægt på 45

pct. for boliglån med LTV på 55-80 pct. (den såkaldt usikrede del af lånet). Risikovægten på 45 pct. forøges gradvist i 2030, 2031 og 2032.

- Kriterierne for at anvende disse risikovægte er en tabshistorik, hvor der højest har været et tab på 0,25 pct. af lånet i hvert af de seneste seks år.
- Risikovægten, som finder anvendelse under den generelle standardmetode (ud over den midlertidige undtagelse ift. kapitalgulvet) udgør 20 pct. for 0-55 pct. LTV (i stedet for 10 pct.), mens der for 55-80 LTV gælder en risikovægt afhængig af modpartens risikovægt (for detaileksponeringer ikke relateret til fast ejendom gælder som udgangspunkt en risikovægt på 75 pct.) (i stedet for de i udgangspunktet 45 pct.).
- Undtagelsen ventes at være midlertidig indtil udgangen af 2032, hvorefter den generelle standardmetode som udgangspunkt vil finde anvendelse, også når kapitalkravet ifølge kapitalgulvet beregnes. Undtagelsen kan forlænges efter forslag fra Kommissionen, som skal besluttes af Rådet og Europa-Parlamentet.
- Værdiansættelse: Størrelsen på det lån, som låntager kan opnå til en bolig (fast ejendom), afhænger af værdien af boligen. Forslaget ventes at indeholde et værdiansættelsesloft, hvorefter markedsværdien af fast ejendom ved belåning som udgangspunkt højst kan fastsættes til gennemsnittet af markedsværdien de seneste seks år for boliger og tre år for erhvervsejendomme, og ikke til den aktuelle markedsværdi.
- Der ventes en undtagelse herfra, hvor der kan tillades værdiansættelse til eller under aktuel markedsværdi, såfremt den kompetente tilsynsmyndighed godkender en sådan anvendelse eller lande har fastlagt lovrammer for vurdering af værdi af fast ejendom.

Tabel 1

Uddrag af Kommissionens forslag vedr. standardmetoden for kreditrisiko, risikovægte til boliglån og lån til virksomheder

Lån ift. værdi ("Loan to Value" – LTV)	Under 55 pct.	55-80 pct.	80-100 pct.
Generelle standardmetode – lån opdeles ("Loan splitting approach"), risikovægt (pct.)	20	Modparts risikovægt (fx 75)	Modparts risikovægt (fx 75)
Midlertidig undtagelse ved beregning af kapitalgulvet – lån opdeles ("Loan splitting approach"), risikovægt (pct.)	10 (til og med 2032)* Fra og med 2033: 20	45 (til og med 2029), 52,5 (2030), 60 pct. (2031), 67,5 (2032)* Fra og med 2033: Modparts risikovægt (fx 75)	Modparts risikovægt (fx 75)
Lån til virksomheder / erhvervslån ("Exposures to general corporates") – kreditvurdering ikke til rådighed			
Standardiseret kreditvurdering ("Standardised Credit Risk assessment" – SCRA)	Virksomheder der anses for 'Investment grade'	Andre virksomheder	
Midlertidig undtagelse ved beregning af kapitalgulvet – virksomheder, risikovægt (pct.)	65 (til og med 2032)** Fra og med 2033: 100	100	
Generelle standardmetode – SMV, risikovægt (pct.)		76-85	

Anm.: * Kriterierne for at anvende disse risikovægte er en tabshistorik, hvor der højest har været et tab på 0,25 pct. af lånet i hvert af de seneste seks år. ** Kriterierne for at anvende denne risikovægt er en parameter for 'sandsynlighed for tab' på højest 0,5 pct. af lånet pr. år. Denne risikovægt kan anvendes af alle virksomheder uden kreditvurdering, uanset om de er børsnoterede eller ej. Modparts risikovægt indebærer, at eksponeringen tildeles en risikovægt, som var den ikke relateret til fast ejendom. Detaileksponeringer ikke relateret til fast ejendom tildeles som udgangspunkt en risikovægt på 75 pct.

Kilde: Kommissionen.

- *Erhvervslån:* Forslaget ventes at søge at tage højde for lån til virksomheder uden kreditvurdering under standardmetoden, hvor effekten af kapitalgulvet ellers vil være betydelig for de institutter, som benytter interne modeller, hvis Basel-anbefalingen gennemføres uden afvigelse.
- Forslaget ventes at indebære en undtagelse fra den generelle standardmetode, hvor landene kan benytte en 65 pct. risikovægt for lån til virksomheder uden kreditvurdering, når kapitalkravet under kapitalgulvet beregnes.
- Kriterierne for at anvende denne risikovægt er en parameter for 'sandsynlighed for tab' på højest 0,5 pct. af lånet pr. år. Denne risikovægt kan anvendes af alle virksomheder uden kreditvurdering, uanset om de er børsnoterede eller ej.
- Risikovægten, som finder anvendelse under den generelle standardmetode (ud over undtagelsen ift. kapitalgulvet) udgør 100 pct. for lån til virksomheder uden kreditvurdering.

- Undtagelsen kan benyttes indtil udgangen af 2032, hvorefter den generelle standardmetode som udgangspunkt vil finde anvendelse, også når kapitalkravet ifølge kapitalgulvet beregnes. Undtagelsen kan forlænges ved forslag fra Kommissionen, som skal besluttes af Rådet og Europa-Parlamentet.
- *Markedsrisiko*: Forslaget ventes at indebære, at rapporteringskrav vedr. regler om markedsrisiko (indført med CRR II / CRD V) omdannes til kapitalkrav. Institutterne rapporterer under gældende regler alene, om de efterlever kapitalkravene som fastlagt i revisionen af markedsrisikoreglerne, men skal endnu ikke efterleve dem. Med forslaget indføres kapitalkrav, som institutterne skal efterleve.
- Kommissionen ventes med forslaget bemyndiget til, ved en delegeret retsakt, at kunne udskyde og tilpasse reglerne, hvis nødvendigt af hensyn til lige konkurrencevilkår internationalt.
- **Integration af bæredygtighedsrisici i kapitalkravsregler**: Forslaget ventes at integrere bæredygtighedsrisici (ESG-risici, ”Environmental, Social and Governance”) i tilsyn og kreditinstitutters risikostyring og i krav om offentliggørelse og rapportering. Forslaget bygger på forberedende arbejde i EBA og følger op på en strategi for bæredygtig finansiering, Kommissionen offentliggjorde 6. juli 2021.¹³
- **Proportionalitet**: Forslaget ventes yderligere at søge at styrke proportionaliteten i reglerne og mindske administrative byrder, dvs. styrke hensynet i reglerne til små og ikke-komplekse institutter, herunder vedr. krav til institutterne om offentliggørelse og rapportering. Forslaget bygger på tidligere revisioner af kapitalkravsreglerne, som også har haft fokus på proportionalitet og mindske administrative byrder.
- **Tredjelandes filialer**: Forslaget ventes at harmonisere regulering og tilsyn med filialer i EU af kreditinstitutter etableret i lande uden for EU (såkaldte tredjelandfilialer, ”Third Country Branches” – TCB), herunder styrket samarbejde og informationsudveksling mellem tilsynsmyndigheder og harmonisering af minimumskrav vedr. krav om godkendelse, kapital, likviditet, governance mv. Området er i dag kun i begrænset omfang reguleret på EU-niveau. Forslaget skal bl.a. ses i lyset af UK’s udtræden af EU (Brexit), og at en række store filialer af banker etableret i UK har betydelige aktiviteter i EU, samt at tredjelandes filialers aktiviteter i EU er steget betydeligt det seneste år. Forslaget bygger på anbefalinger fra EBA.
- **Præcisering af regulering og tilsyn**: Forslaget ventes at præcisere regler og definitioner vedr. et finansielt holdingselskab, en finansiell institution og

¹³ Link til Kommissionens hjemmeside vedr. strategi for bæredygtig finansiering: [Strategy for financing the transition to a sustainable economy | European Commission \(europa.eu\)](https://ec.europa.eu/economy_finance/strategy-financing-sustainable-economy_en).

tilhørende tjenester for at sikre klarhed om tilsynsansvar og regulering. Forslaget ventes derudover at søge at styrke uafhængighed af tilsynsmyndigheder og undgå interessekonflikter, herunder ved at udbrede bedste praksis på tværs af EU-lande. Forslaget skal ses i lyset af nylige sager i EU-landene, hvor der har været uklarhed om regulering og tilsynsansvar med finansielle koncerner, som både udbyder betalingstjenester og driver bankvirksomhed.

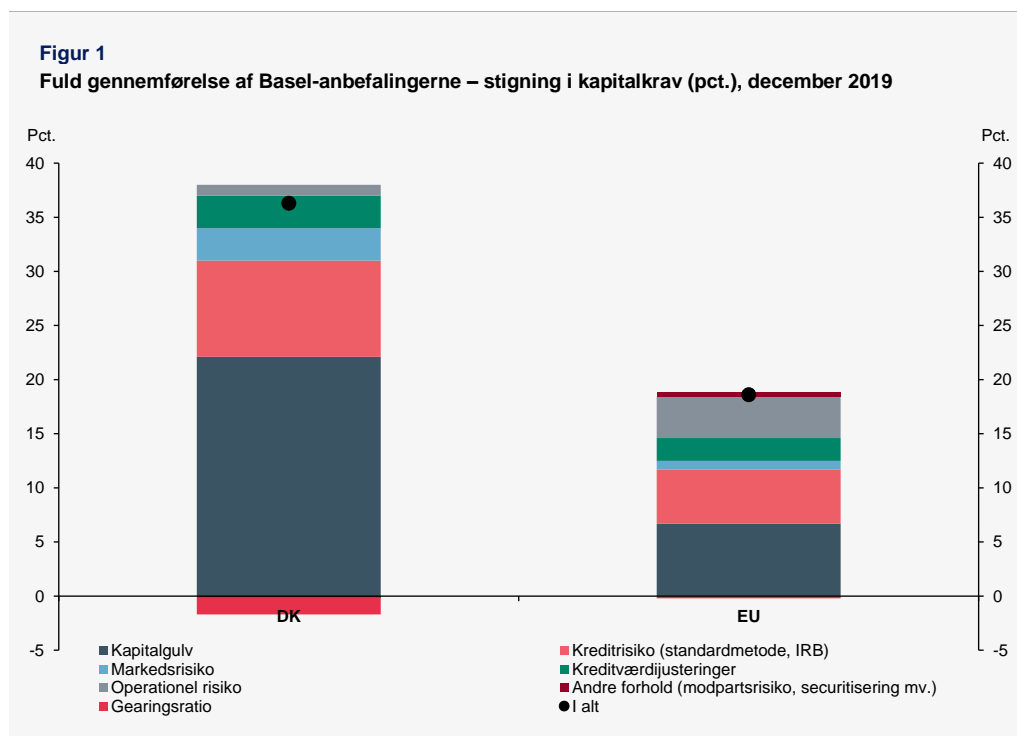
- **Harmonisering af tilsynskompetencer og sanktioner:** Forslaget ventes at indebære en yderligere målrettet harmonisering af tilsynskompetencer og sanktioner på nogle områder mhp. at sikre, at tilsynsmyndigheder har nødvendige værktøjer til rådighed og sikre lige vilkår på tværs af EU, herunder tilsynskompetencer vedr. kreditinstitutters overtagelse af ejerandele, fusioner, køb og salg af aktiver og forpligtigelser og tilføjelser til en liste over, hvad der anses for brud på lovgivning og kan udløse en sanktion, herunder krav vedr. rapportering, minimumskapitalkrav, krav til interne modeller og krav vedr. aflønning. Forslaget ventes derudover at indebære en harmonisering af visse krav fsva. institutters ledelsesmedlemmers egnethed ("Fit and Proper") mhp. at sikre konsistens og effektivitet på tværs af EU. Forslaget ventes at videreføre en valgfrihed til EU-landene mellem administrative og strafferetlige sanktioner. EU-reglerne på disse områder er ifølge Kommissionen implementeret meget forskelligt på tværs af EU-lande.
- **Justering vedr. afvikling og nedskrivningsegne passiver (NEP):** Forslaget ventes også at indeholde en ændring af kapitalkravsforordningen (CRR) og direktivet om restrukturering og afvikling af kreditinstitutter (BRRD). Formålet er at operationalisere og præcisere finansielle koncerners mulighed for at udstede såkaldte interne nedskrivningsegne passiver (internt NEP) inden for en afviklingskoncern (også kendt som såkaldt "daisy chain"-udstedelse"). NEP er passiver, som kan nedskrives eller konverteres mhp. på at bære tab eller deltage i rekapitalisering af et institut i en situation, hvor instituttet bliver nødlidende og skal restruktureres eller afvikles. Seneste ændring af BRRD gav EBA mandat til at specificere metoden for sådanne udstedelser.

Effekter af fuld gennemførelse af Basel-anbefalingerne

Den europæiske banktilsynsmyndighed (EBA) har tidligere skønnet (data pr. december 2019), at en fuld gennemførelse af Basel-anbefalingerne i EU vil indebære en stigning i kapitalkravet for de største danske penge- og realkreditinstitutter på ca. 35 pct., heraf kapitalgulvet 22,1 pct.-point, *jf. figur 1*.¹⁴ EU-gennemsnittet er en stigning i kapitalkravet på ca. 18,5, heraf kapitalgulvet 6,7 pct.-point. EBA's resultater vedr. fuld gennemførelse af Basel-anbefalingerne er på linje med

¹⁴ Link til EBA's analyse: [EBA updates its Basel III impact study following the EU Commission's call for advice | European Banking Authority \(europa.eu\)](#). EBA analyserer også et EU-specifikt scenarie med visse hensyn til særlige europæiske forhold, hvor stigningen i kapitalkravet i gennemsnit i EU er 13,1 pct., heraf kapitalgulvet 6,9 pct.-point. For danske kreditinstitutter er stigningen i kapitalkravet i det EU-specifikke scenarie 29,3 pct. Link til pressemeddelelse fra Finanstilsynet: [Korrektion af vurdering af effekten af implementering af reviderede Basel Standarder for kreditinstitutter \(finanstilsynet.dk\)](#).

vurderingerne fra en dansk ekspertgruppe fra februar 2018.¹⁵

Kilde: EBA og egen tilvirkning.

Effekter af Kommissionens forslag til gennemførelse af Basel III

Kommissionens skønner, at forslaget til gennemførelse af Basel III vil indebære en stigning i kapitalkravet for EU-landenes kreditinstitutter på samlet ca. 6,4-8,4 pct. når endeligt indfaset i 2030, jf. tabel 2. Det skal sammenholdes med stigningen på samlet ca. 18,5 pct. ved en fuld gennemførelse af Basel-anbefalingerne. Kommissionen oplyser ikke landespecifikke skøn for effekterne af sit forslag.

Tabel 2

Skøn for effekt på EU-niveau af gennemførelse af Basel-anbefalinger – stigning i kapitalkrav

Tilgang	Kort sigt (til 2025), pct.	Lang sigt (til 2030), pct.
Fuld gennemførelse af Basel-anbefalinger	-	18,5
Gennemførelse af Basel-anbefalinger med visse hensyn til særlige europæiske forhold (Kommissionens forslag)	0,7-2,7	6,4-8,4

Kilde: Kommissionen.

¹⁵ Ekspertgruppen (bestående af Finanstilsynet (formand), Erhvervsministeriet, Finansministeriet, Økonomi- og Indenrigsministeriet, Nationalbanken samt repræsentanter fra den danske finansielle sektor) pegede på, at de største danske kreditinstitutters kapitalkrav (Danske Bank (inkl. Realkredit Danmark), Nykredit (inkl. Nykredit Realkredit/Totalkredit), Jyske Bank (inkl. BRFKredit), Nordea Kredit og Sydbank) med Basel-anbefalingerne ville stige med ca. 34 pct. (ca. 78 mia. kr.), herunder for realkreditinstitutterne en stigning i kapitalkravet på 52 pct. (37 mia. kr.). [Basel-ekspertgruppe: Basel-krav kan gå hårdt ud over penge- og realkreditinstitutter \(em.dk\)](#).

Evaluering af kreditinstitutters interne modeller (IRB-metoder)

På EU-niveau i regi af EBA pågår et arbejde med at evaluere og styrke kreditinstitutters interne modeller. Arbejdet omfatter alle EU-lande og kan, når retningslinjer fra EBA er færdige og trådt i kraft 1. januar 2022, forhøje landenes institutters kapitalkrav under IRB-metoder. Det har betydning for, i hvilket omfang kapitalkravet vil stige som følge af Basel-anbefalingerne, herunder kapitalgulvet.

Den fælles tilsynsmyndighed i bankunionen (ECB/SSM) har i perioden 2016-21 allerede gennemført en evaluering af interne modeller for kreditinstitutter i de deltagende lande ("Targeted Review of Internal Models" – TRIM).¹⁶ Evalueringen har for institutterne i bankunionen betydet, at institutternes kapitalkrav i henhold til interne modeller i gennemsnit er steget med ca. 12 pct. sammenlignet med kravene inden evalueringen.

4. Europa-Parlamentets holdning

Europa-Parlamentet er medlovgiver om forslag til revision af EU's kapitalkravsregler, som vedrører EU's indre marked. Europa-Parlamentets nærmere holdning til forslaget kendes endnu ikke.

Europa-Parlamentet vedtog i november 2016 en beslutning vedr. EU's gennemførelse af færdiggørelsen af Basel III.¹⁷

5. Nærhedsprincippet

Forslagets relation til nærhedsprincippet vurderes nærmere i forbindelse med udarbejdelse af grund- og nærhedsnotat.

6. Gældende dansk ret og forslagets konsekvenser herfor

Forslaget til revision af EU's kapitalkravsregler, herunder gennemførelse af Basel-anbefalinger om kapitalkrav til kreditinstitutter, kan have konsekvenser for gældende dansk ret. Disse konsekvenser vurderes nærmere i forbindelse med udarbejdelse af grund- og nærhedsnotat om forslaget.

EU's kapitalkravsdirektiv (CRD) er generelt implementeret i lov om finansiel virksomhed med tilhørende bekendtgørelser. Kapitalkravsforordningen (CRR) er direkte gældende i Danmark. Forslag til ændring af kapitalkravsdirektivet (CRD VI) vil efterfølgende skulle implementeres i dansk lovgivning.

¹⁶ Link til ECB/SSM's hjemmeside vedr. TRIM: [ECB's large-scale review boosts reliability and comparability of banks' internal models \(europa.eu\)](https://www.ecb.europa.eu/press/pr/2016/161101_en.html).

¹⁷ Link til Europa-Parlamentets beslutning, november 2016: [Vedtagne tekster - Færdiggørelse af Basel III - Onsdag den 23. november 2016 \(europa.eu\)](https://www.europarl.europa.eu/media/default.do?act=download&file=114444).

7. Konsekvenser

Statsfinansielle konsekvenser

Forslaget til revision af EU's kapitalkravsregler, herunder gennemførelse af Basel-anbefalinger, ventes som udgangspunkt ikke at have direkte statsfinansielle konsekvenser. Det kan have afledte statsfinansielle konsekvenser, i det omfang forslaget har samfunds- og erhvervsøkonomiske konsekvenser.

Statsfinansielle konsekvenser vurderes nærmere i forbindelse med udarbejdelse af grund- og nærhedsnotat om forslaget.

Samfundsøkonomiske og erhvervsøkonomiske konsekvenser

Forslaget til revision af EU's kapitalkravsregler, herunder gennemførelse af Basel-anbefalinger, kan have samfunds- og erhvervsøkonomiske konsekvenser. Disse konsekvenser vurderes nærmere i forbindelse med udarbejdelse af grund- og nærhedsnotat om forslaget.

Forslaget og Basel-anbefalingerne har generelt stor betydning for rammevilkårene for danske penge- og realkreditinstitutter.

Det kan have positive samfunds- og erhvervsøkonomiske effekter at adressere risici, som ikke i tilstrækkeligt omfang måtte være håndteret i den eksisterende regulering, idet det kan styrke finansiell stabilitet og understøtte økonomisk aktivitet.

Gennemførelse af Basel-anbefalinger i EU kan dog også indebære betydelige udfordringer for danske penge- og realkreditinstitutter, hvilket for dansk realkredit skyldes den særlige forretningsmodel med boliglån med lav risiko. Kapitalgulvet kan for danske penge- og realkreditinstitutter medføre en reduktion i kapitalkravenes risikofølsomhed, dvs. sammenhængen mellem kapitalkravet og risikoen på instituttets eksponeringer (udlån mv.), og en deraf afledt stigning i kapitalkravet. Derved svækkes kapitalkravenes evne til at skelne mellem eksponeringer med høj og lav risiko. Det kan øge institutternes risikotagning, idet kapitalkravet ikke nødvendigvis ændres med højere risiko.

Basel-anbefalingerne er generelt udformet med store internationale banker for øje og ikke særlige forretningsmodeller som dansk realkredit. Konsekvenserne for danske penge- og realkreditinstitutter af gennemførelsen af Basel-anbefalinger i EU vil afhænge af, hvordan de gennemføres i EU.

8. Høring

Forslaget til revision af EU's kapitalkravsregler sendes i skriftlig høring i EU-Specialudvalget for den finansielle sektor.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Forslaget til revision af EU's kapitalkravsregler ventes fremsat 27. oktober 2021, og EU-landenes holdning til forslaget, herunder gennemførelse af Basel-anbefalinger, kendes endnu ikke nærmere.

Landene ventes generelt at tage en præsentation af forslaget til efterretning og grundlæggende at støtte, at EU gennemfører Basel-anbefalingerne. En række lande ventes at lægge vægt på, at EU følger eller holder sig tæt til Basel-anbefalingerne, herunder at støtte det ventede forslag om en et-søjlet tilgang til kapitalgulvet.

Nogle lande ventes at lægge vægt på hensyn til særlige europæiske forhold i gennemførelsen og afvigelser fra Basel-anbefalingerne, hvor det er berettiget, herunder hensyn til nationale boligmarkeder.

10. Regeringens generelle holdning

Regeringen vil tage nærmere stilling til Kommissionens forslag ifm. udarbejdelse af grund- og nærhedsnotat om forslaget, herunder på baggrund af en vurdering af konsekvenserne af forslaget. Regeringen vil fastlægge sin tilgang til forhandlingerne på baggrund af en samlet vurdering af Kommissionens forslag

Regeringen støtter generelt en regulering af kreditinstitutter i EU, som sikrer et robust og velfungerende finansielt system, hvor sektoren kan opfylde sin rolle i samfundsøkonomien og formidle lån til virksomheder og husholdninger.

Det er af største vigtighed, at gennemførelsen i EU af Basel-anbefalinger tager hensyn til særlige europæiske forhold og velfungerende forretningsmodeller, herunder særlige forretningsmodeller med påvist lav risiko som dansk realkredit.

Regeringen støtter løsninger, hvor kapitalkrav afspejler den faktiske risiko på eksponeringer (risikofølsomhed), samt at danske penge- og realkreditinstitutter kan rummes i fælles og harmoniserede EU-regler. Dette vurderes hensigtsmæssigt, givet at der er en række fordele forbundet med risikobaserede kapitalkrav. Risikobaserede kapitalkrav, som er reguleret og under tilsyn, understøtter en hensigtsmæssig fordeling af kapital i økonomien og tilskynder kreditinstitutterne til at styre risici hensigtsmæssigt.

Regeringen finder, at Basel-anbefalingerne kan bidrage til finansiell stabilitet, hvis de indføres på en hensigtsmæssig måde i EU-lovgivningen. Basel-anbefalingerne, som ligger til grund for Kommissionens forslag, indeholder væsentlige udfordringer i den form, de er foreslået af Basel-komitéen, særligt kapitalgulvet, som indebærer et absolut minimum under kapitalkravene og som kan forringe kapitalkravenes risikofølsomhed.

Regeringen støtter generelt Basel-anbefalingerne vedr. ændringerne i standardmetoden, men finder samtidig, at der er visse udfordringer vedr. kapitalkrav til boliglån og lån til virksomheder, hvor standardmetoden kunne være mere risikofølsom.

Samlet set kan dette indebære en stigning i kravene, som er væsentlig højere, end risici vil tilsige.

Regeringen støtter løsninger på kapitalgulvet og på reguleringen af boliglån og lån til virksomheder, som anerkender særlige danske forhold og forretningsmodeller, særligt dansk realkredit, og en påvist lav risiko for tab. Regeringen støtter, at danske regler om værdiansættelse af fast ejendom ifm. belåning kan videreføres.

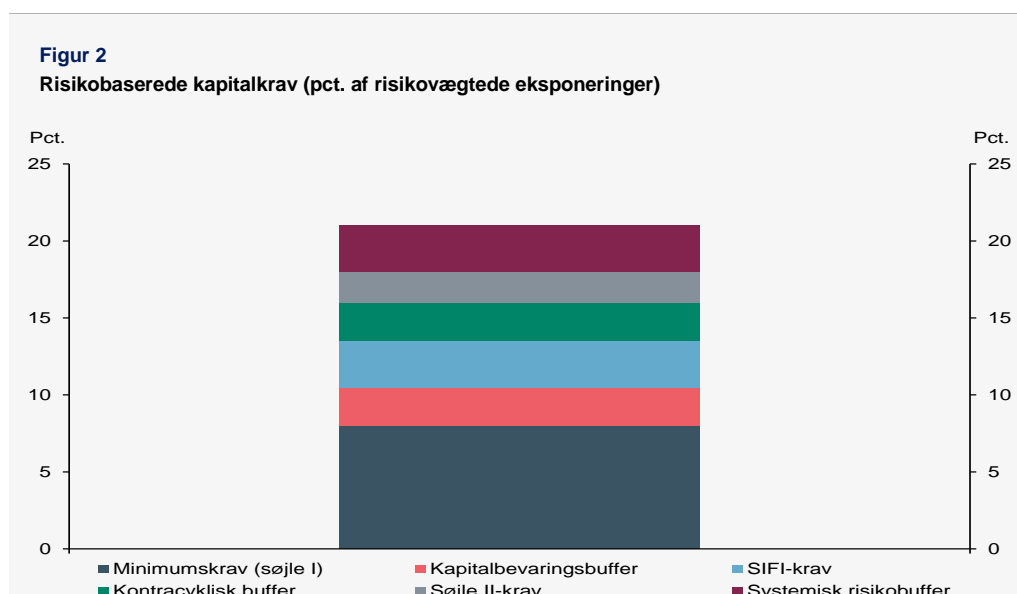
11. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Samlenotater vedr. EU's gennemførelse af Basel-anbefalinger om kapitalkrav til kreditinstitutter er tidligere forelagt Folketingets Europaudvalg, herunder forud for ECOFIN 12. juli 2016, som redegør for status på Basel-komiteéns arbejde med færdiggørelse af Basel III, og hvor Rådet vedtog konklusioner om sagen.

Bilag 1: Risikobaserede kapitalkrav

Alle kreditinstitutter er underlagt et regulatorisk kapitalkrav, der består af et individuelt solvensbehov (minimumskrav og søjle II-krav), der afspejler instituttets risikoprofil, og en række kapitalbuffer med forskellige formål, *jf. figur 2*.

- **Minimumskapitalkrav (individuelt solvensbehov):** Minimumskravet skal efterleves af alle kreditinstitutter. Kravet er 8 pct. af risikovægtede eksponeringer, som udgøres af krav til minimum egentlig kernekapital (4,5 pct.-point), krav til minimum hybrid kernekapital (1,5 pct.-point) og krav til minimum supplerende kapital (2 pct.-point).
- **Kapitalbevaringsbuffer (kapitalbuffer):** Kapitalbevaringsbufferen skal sikre, at instituttet er yderligere modstandsdygtigt i en situation med ekstraordinære tab, der ikke er knyttet til konjunkturudviklingen. Kapitalbevaringsbufferen er på 2,5 pct. af de risikovægtede eksponeringer
- **SIFI-krav (kapitalbuffer):** Kravet er individuelt og afhænger af et instituts individuelle systemiske betydning. Dette krav afspejler, at nogle institutter er vurderet som så betydelige, at en ukontrolleret krisehåndtering vil få store konsekvenser for den finansielle stabilitet. Kravet er i figur 2 sat til 3 pct.
- **Kontracyklisk buffer (kapitalbuffer):** Den kontracykliske buffer kan i udgangspunktet variere fra 0-2,5 pct. afhængig af den finansielle cyklus (udlånsvækst mv.). Kravet er i figur 2 sat til 2,5 pct.
- **Søjle II-krav (individuelt solvensbehov):** Søjle II-krav er individuelt for et institut. Det skal dække et instituts risici, som ikke er dækket af minimumskravene (søjle I-krav), fx koncentrationsrisici eller risiko ved interne modeller. Kravet er i figur 2 sat til 2 pct.
- **Systemisk risikobuffer:** Kravet skal adressere systemiske risici i det finansielle system og økonomien. Kravet er i figur 2 sat til 2 pct.

Kilde: Finanstilsynet og egen tilvirkning.

Bilag 2: Standardmetoden for kreditrisiko

Basel-anbefalingen til revision af standardmetoden for kreditrisiko indeholder bl.a. risikovægte for lån til fast ejendom (boliglån) og lån til virksomheder (erhvervslån), herunder lån til små og mellemstore virksomheder, *jf. tabel 3.*

Tabel 3

Uddrag af **Basel-anbefalinger** vedr. standardmetoden for kreditrisiko, risikovægte for boliglån og lån til virksomheder

Lån til fast ejendom / boliglån ("Residential real estate exposures")							
Lån ift. værdi ("Loan to Value" – LTV)	Under 50 pct.	50-60 pct.	60-70 pct.	70-80 pct.	80-90 pct.	90-100 pct.	Over 100 pct.
Lån betragtes under ét ("Whole loan approach"), risikovægt (pct.)	20	25	30	30	40	50	70
Lån ift. værdi ("Loan to Value" – LTV)	Under 55 pct.	55-100 pct.					
Lån opdeles ("Loan splitting approach"), risikovægt (pct.)	20	Modparts risikovægt (fx 75)					
Lån til virksomheder / erhvervslån ("Exposures to general corporates") – jurisdiktioner hvor kreditvurderinger er tilladt							
Ekstern kreditvurdering af modpart	AAA – AA-	A+ - A-	BBB+ - BBB-	BB+ - BB-	Under BB-	Ingen kreditvurdering	
Risikovægt (pct.)	20	50	75	100	150	100 eller 85 hvis små og mellemstore virksomheder (SMV)	
Lån til virksomheder / erhvervslån ("Exposures to general corporates") – jurisdiktioner hvor kreditvurderinger ikke er tilladt							
Standardiseret kreditvurdering ("Standardised Credit Risk assessment" – SCRA)	Virksomheder der anses for 'Investment grade'	Andre virksomheder					
Virksomheder (ikke SMV), risikovægt (pct.)	65	100					
SMV, risikovægt (pct.)		85					

Anm.: Standardmetoden fastsætter risikovægte / kapitalkrav for en række typer af eksponeringer, herunder eksponeringer mod boliger, virksomheder, banker, aktier og obligationer. Standardmetoden for boliglån indebærer generelt højere risikovægte, desto højere LTV og højere kreditrisiko. Standardmetoden for erhvervslån indebærer generelt lavere risikovægte, desto lavere kreditrisiko og bedre ekstern kreditvurdering. Boliglån: Institutter kan under standardmetoden benytte en tilgang, hvor lånet betragtes under ét ("Whole loan approach"), eller en tilgang, hvor lånet opdeles ("Loan splitting approach"). Begge tilgange forudsætter, at visse kriterier er opfyldte. Når lån betragtes under ét ("Whole loan approach"), så tildeles hele lånet en risikovægt svarende til LTV, fx en risikovægt på 30 pct. for LTV 70-80 pct., dvs. lånet tildeles alene én risikovægt. Når lån opdeles ("Loan splitting approach"), så tildeles lånet en risikovægt svarende til det pågældende LTV-interval, fx en risikovægt på 20 pct. for LTV under 55 pct. (sikret del) og modparts risikovægt for LTV 55-100 pct. (usikret del). Erhvervslån: Investment grade refererer til erhvervslån af en relativt høj kreditkvalitet. Modparts risikovægt indebærer, at eksponeringen tildeles en risikovægt, som var den ikke relateret til fast ejendom. Detaileksponeringer ikke relateret til fast ejendom tildeles som udgangspunkt en risikovægt på 75 pct.

Kilde: Basel-komitéen.

Kommissionens forslag til revision af standardmetoden for kreditrisiko for lån til fast ejendom (boliglån) og lån til virksomheder (erhvervslån) er vist i tabel 4.

Tabel 4

Uddrag af Kommissionens forslag vedr. standardmetoden for kreditrisiko, risikovægte til boliglån og lån til virksomheder

Lån til fast ejendom / boliglån ("Residential real estate exposures")							
Lån ift. værdi ("Loan to Value" – LTV)	Under 50 pct.	50-60 pct.	60-70 pct.	70-80 pct.	80-90 pct.	90-100 pct.	Over 100 pct.
Generelle standardmetode – lån betragtes under ét ("Whole loan approach"), risikovægt (pct.)	30	35	45	45	60	75	105
Lån ift. værdi ("Loan to Value" – LTV)	Under 55 pct.	55-80 pct.			80-100 pct.		
Generelle standardmetode – lån opdeles ("Loan splitting approach"), risikovægt (pct.)	20	Modparts risikovægt (fx 75)			Modparts risikovægt (fx 75)		
Midlertidig undtagelse ved beregning af kapitalgulvet – lån opdeles ("Loan splitting approach"), risikovægt (pct.)	10 (til og med 2032)* Fra og med 2033: 20	45 (til og med 2029), 52,5 (2030), 60 pct. (2031), 67,5 (2032)* Fra og med 2033: Modparts risikovægt (fx 75)			Modparts risikovægt (fx 75)		
Lån til virksomheder / erhvervs lån ("Exposures to general corporates") – kreditvurdering til rådighed							
Ekstern kreditvurdering af modpart	AAA – AA-	A+ - A-	BBB+ - BBB-	BB+ - BB-	Under BB-	Ingen kreditvurdering	
Generelle standardmetode – risikovægt (pct.)	20	50	75	100	150	100 eller 76-85 hvis små og mellemstore virksomheder (SMV)	
Lån til virksomheder / erhvervs lån ("Exposures to general corporates") – kreditvurdering ikke til rådighed							
Standardiseret kreditvurdering ("Standardised Credit Risk assessment" – SCRA)	Virksomheder der anses for 'Investment grade'	Andre virksomheder					
Midlertidig undtagelse ved beregning af kapitalgulvet – virksomheder, risikovægt (pct.)	65 (til og med 2032)** Fra og med 2033: 100	100					
Generelle standardmetode – SMV, risikovægt (pct.)	76-85						

Anm.: * Kriterierne for at anvende disse risikovægte er en tabshistorik, hvor der højest har været et tab på 0,25 pct. af lånet i hvert af de seneste seks år. ** Kriterierne for at anvende denne risikovægt er en parameter for 'sandsynlighed for tab' på højest 0,5 pct. af lånet pr. år. Denne risikovægt kan anvendes af alle virksomheder uden kreditvurdering, uanset om de er børsnoterede eller ej.

Kilde: Kommissionen.

Bilag 3: Kapitalgulvet – et-søjlet og parallel tilgang til kapitalgulvet

To tilgange til kapitalgulvet har været drøftet i Kommissionens forberedelse af sit forslag og dialog med landene: en et-søjlet tilgang ("Single Stack Approach") og en parallel tilgang ("Parallel Stack Approach"), *jf. tabel 5*.

Under den et-søjlede tilgang er de risikovægtede eksponeringer (som udgør beregningsgrundlaget for delkravene til kapital) lig det højeste af A) risikovægtede eksponeringer beregnet ved kreditinstitutternes interne modeller og B) 72,5 pct. (kapitalgulvet) af risikovægtede eksponeringer beregnet under standardmetoden.

Under den parallelle tilgang beregnes to nominelle kapitalkrav – kreditinstituttet skal leve op til det højeste:

- *Krav 1:* Et kapitalkrav uden kapitalgulvet, hvor beregningsgrundlaget er lig de risikovægtede eksponeringer beregnet ved institutternes interne modeller. Det ganges med summen af *alle* delkrav til kapital.
- *Krav 2:* Et kapitalkrav med kapitalgulvet, hvor beregningsgrundlaget er lig det højeste af A) risikovægtede eksponeringer beregnet ved institutternes interne modeller og B) 72,5 pct. af risikovægtede eksponeringer beregnet under standardmetoder. Det ganges med summen af *nogle* delkrav til kapital (ikke alle), fx minimumskrav, kapitalbevaringsbuffer, SIFI-krav, kontracyklisk buffer og søjle II-krav.

Tabel 5

Illustration af tilgange til EU-gennemførelse af kapitalgulvet

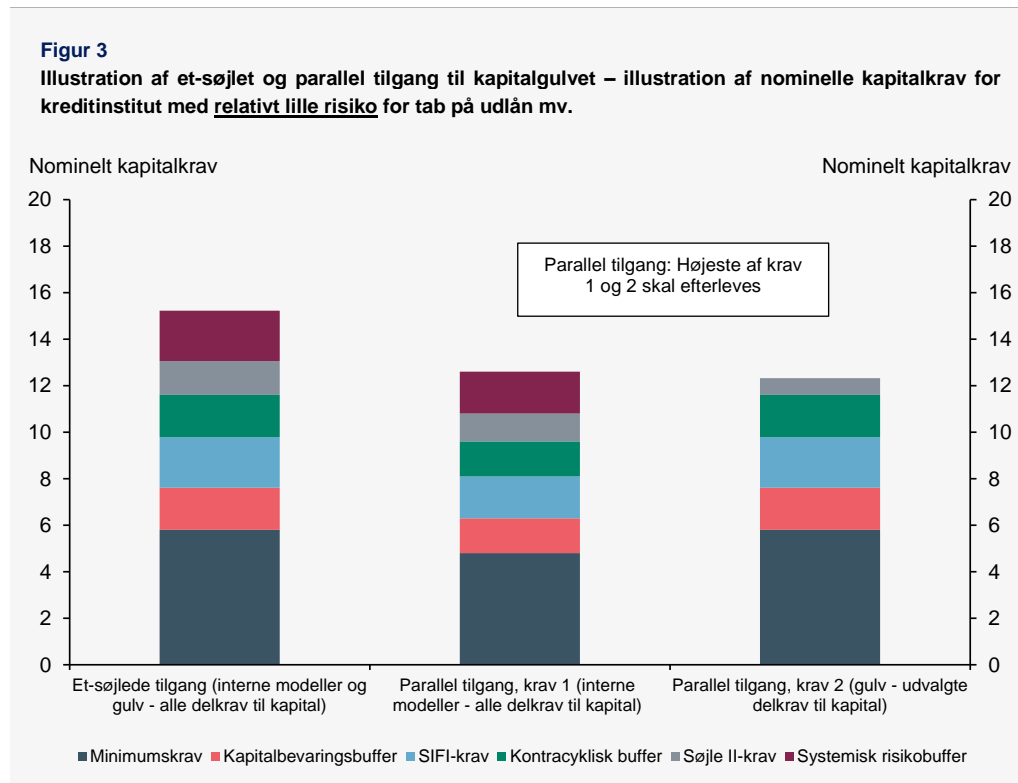
Overordnet tilgang		Et-søjlet tilgang ("Single Stack Approach")	Parallel tilgang ("Parallel Stack Approach") – højeste af krav 1) og 2) skal efterleves	
Beregningsgrundlag		RVE (gulv) = maks [RVE (IRB), 72,5 pct. * RVE (STD)]	RVE (IRB)	RVE (gulv) = maks [RVE (IRB), 72,5 pct. * RVE (STD)]
Delkrav til kapital	Minimumskrav (søjle I)	✓	✓	✓
	Kapitalbevaringsbuffer	✓	✓	✓
	SIFI-krav	✓	✓	✓
	Kontracyklisk buffer	✓	✓	✓
	Søjle II-krav	✓	✓	✓*
	Systemisk risikobuffer	✓	✓	
Samlet nominelt kapitalkrav		Sum af beregningsgrundlag * delkrav til kapital	Krav 1: Sum af beregningsgrundlag * delkrav til kapital	Krav 2: Sum af beregningsgrundlag * delkrav til kapital

Anm.: RVE (gulv): Risikovægtede eksponeringer (kapitalgulv). RVE (IRB): risikovægtede eksponeringer (beregnet ved interne modeller). RVE (STD): risikovægtede eksponeringer (beregnet ved standardmetode). *Søjle II-kravet (individuelt solvensbehov) kan tilpasses (reduceres), så risiko ved interne modeller ikke adresseres både med kapitalgulv og med søjle II-kravet.

Kilde: Egen tilvirkning.

Det vil afhænge af et instituts risikovægtede eksponeringer under interne modeller ift. 72,5 pct. af risikovægtede eksponeringer under standardmetoden, samt af delkravene til kapital, om den et-søjlede tilgang indebærer det højeste kapitalkrav til et institut, eller den parallelle tilgang indebærer et lige så højt kapitalkrav.

For et institut med relativt lille risiko for tab, kan den et-søjlede tilgang betyde et væsentligt højere kapitalkrav end under den parallelle tilgang, *jf. figur 3*.

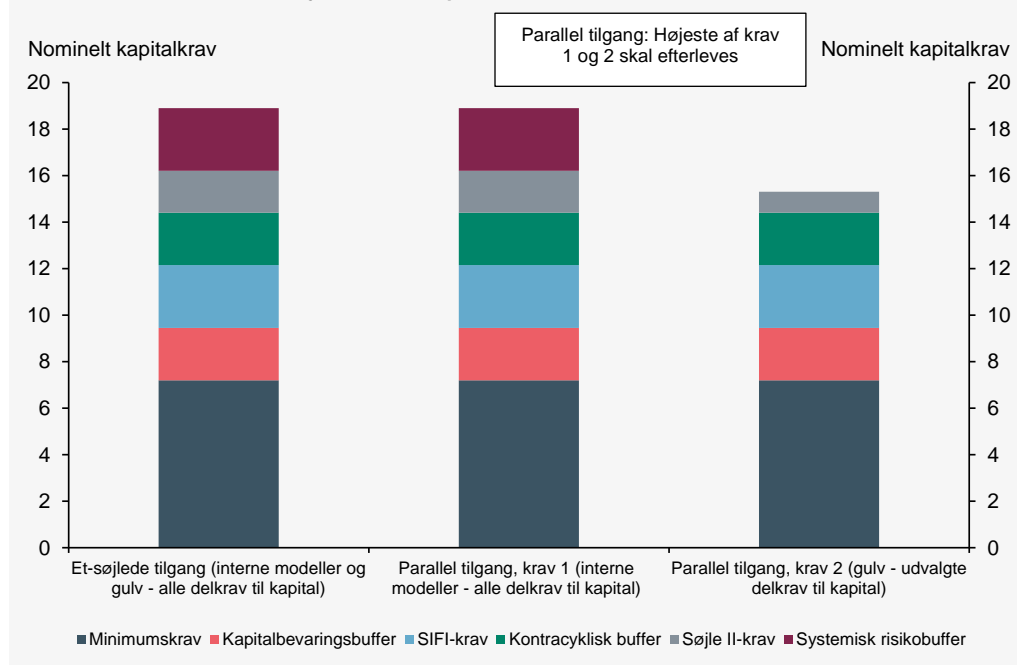
Anm.: Antagelser: Risikovægtede eksponeringer: under interne modeller = 60, under standardmetode = 100.
 Kapitalgulv = 72,5 pct. af risikovægtede eksponeringer under standardmetode. Minimumskrav = 8 pct. af risikovægtede eksponeringer. Kapitalbevaringsbuffer = 2,5 pct. SIFI-krav = 3 pct. (afhængig af et instituts systemiske betydning). Kontracyklisk buffer = 0-2,5 pct. (2,5 pct. er vist). Søjle II-krav = 2 pct. (institutspecifikt), hvoraf 1 pct.-point (50 pct.) vedrører interne modeller (adresseres under parallel tilgang). Systemisk risikobuffer = 3 pct. (afhængig af systemiske risici).

Kilde: Egen tilvirkning.

For et institut med relativt høj risiko for tab kan den parallelle tilgang indebære et lige så højt kapitalkrav som den et-søjlede tilgang, *jf. figur 4*.

Figur 4

Illustration af et-søjlet og parallel tilgang til kapitalgulvet – illustration af nominelle kapitalkrav for kreditinstitut med relativt høj risiko for tab på udlån mv.

Anm.: Antagelser: Risikovægtede eksponeringer: under interne modeller = 90, under standardmetode = 100. Kapitalgulv = 72,5 pct. af risikovægtede eksponeringer under standardmetode. Minimumskrav = 8 pct. af risikovægtede eksponeringer. Kapitalbevaringsbuffer = 2,5 pct. SIFI-krav = 3 pct. (afhængig af et instituts systemiske betydning). Kontracyklisk buffer = 0-2,5 pct. (2,5 pct. er vist). Søjle II-krav = 2 pct. (institutspecifikt), hvoraf 1 pct.-point (50 pct.) vedrører interne modeller (adresseres under parallel tilgang). Systemisk risikobuffer = 3 pct. (afhængig af systemiske risici).

Kilde: Egen tilvirkning.

Dagsordenspunkt 3: **Evaluering af EU's økonomiske og finanspolitiske rammer**

KOM(2021)662

1. Resume

Kommissionen har 19. oktober 2021 offentliggjort en meddelelse, som skal genstarte den evaluering af EU's økonomiske og finanspolitiske rammer, som blev startet med en tidligere meddelelse 5. februar 2020, men sat på pause, da COVID-19-krisen ramte i foråret 2020. Der ventes en præsentation og første drøftelse af meddelelsen på ECOFIN 9. november 2021. Kommissionen har ikke fremlagt konkrete forslag om ændringer af EU's økonomiske og finanspolitiske rammer, eller meddelt, hvornår det eventuel vil ske.

Den nye meddelelse af 19. oktober 2021 bekræfter generelt vurderingerne fra den tidligere meddelelse af 5. februar 2020, som bl.a. fandt, at de økonomiske og finanspolitiske regler i EU havde bidraget til at korrigere eksisterende ubalancer, fremme konvergens og koordination samt reducere gæld og underskud. Reglerne havde også bidraget til sundere nationale budgetrammer, om end disses effektivitet var forskellig fra land til land.

Kommissionen har også peget på forbedringspotentiale, og den nye meddelelse sætter især fokus på: Det er en udfordring at sikre gradvis, vedvarende og vækstvenlig gældsreduktion til mindre risikable gælds niveauer. Det vil ifølge Kommissionen være afgørende at reducere den offentlige gæld for at undgå permanent finanspolitisk divergens mellem landene, fastholde gunstige finansieringsvilkår (lave renter) for den offentlige og private sektor samt forebygge markedsuro med negative afsmittende effekter mellem landene. Der er behov for offentlige investeringer i de kommende år, herunder i grøn og digital omstilling, hvilket understreger behovet for at sikre god sammensætning af de offentlige finanser. Kommissionen mener, at det giver anledning til at reflektere over, om de finanspolitiske rammer i EU kan gøre mere for at forbedre sammensætningen.

De finanspolitiske tiltag under COVID-19-krisen har været afgørende ift. at afbøde tilbageslaget. Det understreger ifølge Kommissionen vigtigheden af at skabe finanspolitisk råderum i gode tider, som kan udnyttes i dårlige tider. Krisetiltagene har også understreget vigtigheden af effektiv koordination af de økonomiske politikker på nationalt niveau og EU-niveau. Kommissionen vurderer, at der fortsat bør være fokus på enklere finanspolitiske rammer, stærkere nationalt ejerskab og bedre håndbævelse. Kommissionen lægger også op til at se på en mulig større rolle for nationale finanspolitiske rammer og nationale uafhængige finanspolitiske råd.

Kommissionen peger på, at der er behov for at sikre en effektiv procedure for makrouøkonomiske ubalancer (MIP) med nationalt ejerskab. Der peges desuden på behov for bedre samspil mellem MIP og Stabilitets- og Vækstpagten og passende integration af klima- og miljørisici i MIP.

Kommissionen fremlægger ikke et konkret forslag til at ændre på de økonomiske og finanspolitiske rammer, men vil starte en offentlig debat mhp. at konkludere ang. næste skridt i 2022. Landene ventes at have forskellige syn på de finanspolitiske og økonomiske regler, men har generelt ikke fastlagt holdninger til eventuelle ændringer af EU's økonomiske og finanspolitiske rammer.

Regeringen finder det generelt vigtigt, at EU-landene fører økonomiske politikker, der sikrer grundlag for vækst, velfærd og beskæftigelse, herunder ved at fremme robuste økonomier, forebygge gældskriser, der kan indvirke negativt på hele EU, samt skabe råderum for at understøtte økonomien under økonomiske tilbageslag og mulighed for at gennemføre politiske prioriteter i relation til velfærd og grøn omstilling. Regeringen er åben over for at drøfte forbedringer af reglerne og deres implementering og vil tage nærmere stilling til et evt. senere, konkret udspil fra Kommissionen.

2. Baggrund

Kommissionen offentliggjorde 19. oktober 2021 en meddelelse, hvor Kommissionen lægger op til at starte en offentlig debat om de økonomiske og finanspolitiske rammer i EU, der har været sat på pause siden foråret 2020 pga. COVID-19. Der ventes en præsentation og første drøftelse af meddelelsen på ECOFIN 9. november 2021.

Der blev oprindeligt igangsat en offentlig høring med en tidligere meddelelse af 5. februar 2020¹⁸ vedr. evaluering af de styrkelser af Stabilitets- og Vækstpagten og de økonomiske rammer i EU (herunder særligt proceduren for makroøkonomiske ubalancer), der blev foretaget med lovgivningspakkerne six-pack (2011) og two-pack (2013)¹⁹.

Meddelelsen af 5. februar 2020 pegede på, at de økonomiske og finanspolitiske regler i EU havde bidraget til at korrigere eksisterende ubalancer, fremme konvergens og koordination samt reducere gæld og underskud. Det havde skabt grundlag for vækst og gradvis konvergens, gjort økonomierne mere robuste og reduceret sårbarheder nationalt og i EU. Reglerne havde desuden bidraget til sundere nationale budgetmæssige rammer, om end disses effektivitet var forskellig fra land til land.

Kommissionen pegede også på udfordringer i meddelelsen. Den potentielle vækst og reformtempoet var aftaget i perioden siden finans- og gældskrisen, og nogle lande havde fortsat høj gæld. Dertil var der udfordringer med vedvarende lav inflation. Finanspolitikken havde i nogle lande en tendens til at forstærke konjunkturerne, i stedet for at dæmpe dem, og landene prioriterede ofte kortsigtet forbrug over langsigtede investeringer.

Kommissionen fandt, at man skulle overveje reglernes samspil med fx klima, miljø og demografiske ændringer og med styringen af den samlede budgetstilling i euroområdet. Komplexiteten i reglerne og deres gennemførelse var desuden vokset, og der var potentiale for at styrke ejerskabet til reglerne.

¹⁸ KOM(2020)55

¹⁹ Den ene lovpakke, six-pack'en fra 2011, vedrører alle EU-lande og omfatter bl.a. en styrkelse af EU's finanspolitiske regler under Stabilitets- og Vækstpagten samt en mekanisme til forebyggelse og korrektion af makroøkonomiske ubalancer. Den anden lovpakke, two-pack'en fra 2013, vedrører kun eurolandene og omfatter bl.a. en fælles tidslinje for budget-planer og finanslove mv., styrkede tiltag til at sikre eurolandenes korrektion af uforholdsmæssigt store underskud og styrket overvågning af lande i finansielle vanskeligheder.

Proceduren for makroøkonomiske ubalancer (MIP) samspil med Stabilitets- og Vækstpagten kunne forbedres, og MIP tog ikke tilstrækkelig højde for nye økonomiske udfordringer, særligt ift. klima og miljø. MIP havde øget fokus på ubalancer, men havde ikke ført til tilstrækkelige reformfremskridt.

Ud over de økonomiske og finanspolitiske rammer berørte meddelelsen også rammerne for makroøkonomiske tilpasningsprogrammer (låneprogrammer) for eurolande, som er en del af two-pack'en. Det vurderedes af Kommissionen, at tilpasningsprogrammerne generelt havde fungeret godt ift. at sikre tilbagevenden til markedsfinansiering, men at der var potentiale for at øge gennemsigtigheden og styringen (herunder ift. eurolandenes lånemekanisme, ESM, som ligger uden for EU-retten) samt det nationale ejerskab.

Kommissionen fremsatte dengang ikke forslag om at ændre reglerne, men lagde op til en offentlig debat og dialog med forskellige interessenter i løbet af 2020. Denne proces blev dog suspenderet, da COVID-19-krisen kort efter ramte Europa.

Hjemmel

De styrkede finanspolitiske regler efter six-pack og two-pack samt reglerne om proceduren for makroøkonomiske ubalancer har hjemmel i Traktaten om den Europæiske Unions Funktionsmåde (TEUF) artikel 121 og 126 samt artikel 136 for de tiltag, som alene vedrører eurosamarbejdet. Artikel 136 indebærer, at eurolandene kan vedtage foranstaltninger bl.a. mhp. at styrke samordningen og overvågningen af eurolandenes budgetdisciplin.

3. Formål og indhold

Kommissionens nye meddelelse af 19. oktober 2021 bekræfter generelt vurderingerne fra den tidligere meddelelse af 5. februar 2020 og opdaterer budskaberne i lyset af erfaringerne fra COVID-19-krisen. Meddelelsen opridser overordnede temaer i relation til de økonomiske rammer i EU og kommer ikke med noget konkret forslag om at ændre rammerne. Kommissionen ønsker således at bruge meddelelsen til at igangsætte en debat vedr. overvejelser om at ændre på reglerne.

Økonomiske udfordringer og baggrund

Meddelelsen finder, at EU's økonomier fortsat står over for mange af de samme strukturelle udfordringer som før COVID-19-krisen, herunder:

- Aldrende befolkninger og skrumpende arbejdsstyrker
- Lav produktivitetsvækst og behov for digital omstilling
- Klima- og miljøudfordringer
- Stigende ulighed og ulige adgang til uddannelse

Meddelelsen peger på, at COVID-19-krisen har medført et **betydeligt økonomisk tilbageslag**, som ventes efterfulgt af en **stærk, men ujævn, økonomisk genop-**

retning på tværs af lande og befolkningsgrupper. Der er gennemført vigtige krisetiltag, der har været med til at holde hånden under vækst og beskæftigelse, men krisen har samtidig medført **betydelige stigninger i underskud og gæld** i EU-landene, herunder især i lande med høj gæld allerede inden krisen. Det gennemsnitlige underskud i EU er steget fra 0,5 pct. af BNP i 2019 til 7 pct. af BNP i 2020, mens gælden i gennemsnit er steget fra 79 til 92 pct. af BNP.

I meddelelsen argumenteres for, at der vil være et betydeligt **investeringsbehov** de kommende år. Den **grønne og den digitale omstilling** skønnes af Kommissionen tilsammen at medføre et behov for yderligere private og offentlige investeringer svarende til 5 pct. af BNP årligt over de næste 10 år. Der peges også på behov for investering i sundhedspleje, uddannelse, forskning, innovation og transport. **Genopretningsfaciliteten** vil bidrage til investeringerne frem til 2026, og tiltag såsom videreudvikling af kapitalmarkedsunionen og EU's bæredygtighedstaksonomi kan bidrage til at mobilisere private investeringer, herunder i grøn omstilling.

Meddelelsen peger derudover på, at **håndteringen af makroøkonomiske ubalancer er blevet sat tilbage af krisen**. Antallet af **konkurser** har foreløbigt været lavt under krisen, hjulpet på vej af hjælpepakkerne, men nogle brancher, herunder turismeerhverv, er fortsat udfordret. **Banksektoren** har foreløbigt generelt klaret sig godt, og stigningen i nødlidende lån har været begrænset, men kræver fortsat overvågning. Ubalancer relateret til **privat og offentlig gæld** er øget, og **huspriser og bolig-gæld** er steget betydeligt i nogle lande. **Betalingsbalanceunderskud** er blevet større, og **betalingsbalanceoverskud** er ikke blevet nedbragt. **Mangel på arbejdskraft og flaskehalse i forsyningskæder** kan påvirke priser og konkurrenceevne, ligesom **omstillinger relateret til digitalisering og forbrugsmønstre** kan føre til mismatch mellem arbejdstageres kompetencer og arbejdsgiveres efterspørgsel og føre til ledighed.

Det samlede finanspolitiske modsvar i 2020-2022 i EU og EU-landene opgøres af Kommissionen til ca. 19 pct. af BNP. Det omfatter summen af både diskretionære tiltag på nationalt plan såvel som på EU-plan og automatiske stabilisatorer²⁰. Centrale EU-tiltag har bl.a. været genopretningsfaciliteten (RRF), SURE (EU-instrument til finansiel assistance til nationale lønkompressionsordninger mv.), den paneuropæiske garantifond forvaltet af EIB og ECB's pengepolitiske tiltag.

Meddelelsens temaer vedrørende de økonomiske/finanspolitiske rammer

Meddelelsen peger generelt på de samme temaer og udfordringer for finanspolitikkerne og de økonomiske politikker, som i den tidligere evaluering af reglerne af 5. februar 2020, og sætter disse ind i en COVID-19-kontekst. Særligt fremhæves:

- **Høj offentlig gæld**, der er øget yderligere under COVID-19-krisen. Der er en udfordring med at sikre gradvis, vedvarende og vækstvenlig gældsreduk-

²⁰ Dvs. den stabiliserende effekt ved, at offentlige indtægter og udgifter relateret til bl.a. skatter og dagpengesystemer svinger i takt med konjunkturterne.

tion til mindre risikable gælds niveauer. Når den økonomiske situation tillader det, vil det ifølge Kommissionen være afgørende at reducere den offentlige gæld for at undgå permanent finanspolitisk divergens mellem landene, fastholde gunstige finansieringsvilkår (lave renter) for den offentlige og private sektor samt forebygge markedsuro med negative afsmittende effekter mellem landene. Gældsnedbringelsen skal være realistisk, gradvis, vedvarende og afstemt med den økonomiske situation mhp. at genopbygge det finanspolitiske råderum inden næste krise.

- Der er **behov for store offentlige investeringer** i de kommende år, hvilket understreger behovet for at sikre en god **sammensætning af de offentlige udgifter og indtægter**. Investeringer i grøn og digital omstilling vil kræve offentlige investeringer, som samtidig ikke må fortrænge private investeringer. Kommissionen mener, at der bør reflekteres over, hvilken rolle de finanspolitiske rammer i EU kan spille ift. at give incitament til at gennemføre investeringer og reformer i landene.
- De diskretionære finanspolitiske tiltag under COVID-19-krisen har været afgørende og virket **modcyklisk** ift. at afbøde det økonomiske tilbageslag. Krisetiltagene har også understreget vigtigheden af effektiv **koordination af de økonomiske politikker** på nationalt niveau og EU-niveau. Krisen understreger ifølge Kommissionen vigtigheden af at **skabe finanspolitisk råderum i gode tider, som kan udnyttes i krisetider**. Kommissionen vurderer, at en styrkelse af den modcykliske dimension i EU's finanspolitiske regler, herunder ved at styrke de nationale mellemfristede rammer, ville kunne fremme bedre mellemfristet planlægning i landenes finanspolitikker og dermed give bedre mulighed for at bruge finanspolitikken aktivt til at stabilisere økonomierne.
- Den meget omskiftelige økonomiske situation under krisen har ifølge Kommissionen vist udfordringer ved **finanspolitiske indikatorer, der ikke er observerbare**, og ved at **designe regler, der skal kunne tage højde for alle situationer**. Kommissionen vurderer, at det er fortsat er meget relevant at sikre **enklere finanspolitiske rammer, stærkere nationalt ejerskab og bedre håndhævelse af reglerne**. Kommissionen peger på, at mulige tiltag i den forbindelse kunne være mere fokus på observerbare variable, mere fokus på *store* afvigelser fra reglerne som omtalt i Traktaten (såkaldte *gross errors*) frem for små afvigelser og en større rolle til *nationale* institutioner.
- Velfungerende **nationale finanspolitiske rammer** kan bidrage til en effektiv økonomisk styring. Ifølge Kommissionen kan det overvejes, om der skal gives en større rolle til de **nationale uafhængige finanspolitiske råd** (svarende til De Økonomiske Råd i Danmark), og om der er behov for at styrke og strømline rådernes rammer yderligere. Det kan også overvejes, om der er brug for initiativer relateret til mellemfristet budgetplanlægning, grønne budgetpraksisser (dvs. identificering af udgifts- og indtægtstiltags klima-

/miljøvirkning ifm. budgetterne) og styringsrammer for effektive offentlige investeringer.

- De **makroøkonomiske ubalancer** er øget under krisen, hvilket understreger behovet for at forebygge og håndtere ubalancer rettidigt, hvilket også styrker landenes evne til at håndtere økonomiske stød og understøtte økonomisk konvergens. Kommissionen peger på, at der er behov for at sikre en **effektiv makroubalanceprocedure** med **nationalt ejerskab** og politisk gennemslag. Der peges også på et hensyn til at sikre godt **samspil mellem makroubalanceproceduren og Stabilitets- og Vækstpagten** samt sikre passende **integration af nye risici, især relateret til klima og miljø** i makroubalanceproceduren.
- Kommissionen vurderer, at **erfaringerne med genopretningsfaciliteten** kan være relevante for drøftelserne om de økonomiske rammer i EU. Kommissionen peger særligt på, at den ”**kontraktbaserede tilgang**”, hvor landene selv har defineret relevante økonomiske tiltag med tilhørende mål og milepæle, hvis opfyldelse efterfølgende overvåges, har bidraget til at sikre politisk ejerskab og tilpassede krav for hvert land i en omskiftelig periode.

Meddelelsens spørgsmål

Kommissionen opstiller 11 overordnede spørgsmål/temaer som input til videre drøftelser af de økonomiske rammer (to nye spørgsmål – nr. 10 og nr. 11 – og ni gengangere fra meddelelsen af 5. februar 2020):

1. Hvordan kan EU's økonomiske/finanspolitiske rammer forbedres for at **sikre holdbare offentlige finanser** i alle EU-lande og **håndtere makroøkonomiske ubalancer**?
2. Hvordan kan rammerne sikre **ansvarlige finanspolitikker**, der værner om den langsigtede holdbarhed og samtidig sikrer **plads til kortsigtet finanspolitik til økonomisk stabilisering**?
3. Hvad er den rette rolle for EU's økonomiske/finanspolitiske rammer ift. at give **incitament til at gennemføre reformer og investeringer** mhp. at tackle økonomiske, sociale og miljømæssige udfordringer nu og i fremtiden samtidig med, at man værner om den finanspolitiske holdbarhed?
4. Hvordan kan rammerne **forenkles**, og hvordan kan implementeringen gøres **mere transparent**?
5. Hvordan kan den økonomiske/finanspolitiske overvågning **fokuseres på de mest presserende udfordringer** samt sikre god dialog og engagement?
6. Er der potentiale for at styrke de **nationale finanspolitiske rammer** og forbedre deres interaktion med de finanspolitiske rammer i EU?

7. Hvordan kan der sikres **effektiv håndhævelse** af EU's økonomiske/finanspolitiske rammer? Hvilken rolle bør finansielle **sanktioner, omdømmemæssige omkostninger** og **positive incitamenter** spille?
8. I lyset af COVID-19-krisen²¹, hvordan kan rammerne i form af Stabilitets- og Vækstpagten, makroudbalancesproceduren og det europæiske semester bedst **sikre et tilstrækkeligt og koordineret modsvar i en krisesituation**?
9. Hvordan skal de økonomiske/finanspolitiske rammer tage **hensyn til euroområdet** (med fælles valuta og pengepolitik) og arbejdet med at styrke den Økonomiske og Monetære Union (ØMU'en)?
10. Kan **erfaringerne med indretningen, styringen og gennemførelsen af RRF** give inspiration, når det kommer til at forbedre de økonomiske/finanspolitiske rammer f.eks. ejerskab, tillid, håndhævelse samt samspil mellem finanspolitik og strukturelle, økonomiske tiltag?
11. Er der **andre udfordringer**, som de økonomiske/finanspolitiske rammer bør tage højde for i lyset af de ændringer i økonomierne, som COVID-19-krisen har medført?

Videre proces for debatten

Kommissionen lægger i sin meddelelse op til en bred, offentlig debat baseret på ovenstående spørgsmål frem til udgangen af 2021. Kommissionen vil senere komme med udspil til den nærmere retning for mulige ændringer af de økonomiske og finanspolitiske rammer med henblik på at opnå en bred konsensus om vejen frem i god tid inden 2023. Kommissionen forventer derudover at offentliggøre nærmere vejledning for landenes finanspolitikker i den kommende tid i første kvartal 2022 til brug for forberedelsen af landenes stabilitets- og konvergensprogrammer.

4. Europa-Parlamentets holdning

Europaparlamentet vedtog 8. juli 2021 (før Kommissionens nye meddelelse) en resolution om evalueringen af de økonomiske og finanspolitiske rammer i EU²².

Resolutionen nævner bl.a., at de økonomiske og finanspolitiske rammer bør bidrage til at undgå konjunkturmedløbende politikker samt fremme holdbarhed og opbygning af tilstrækkelige finanspolitiske buffere i gode tider for at kunne foretage kortsigtet økonomisk stabilisering, når relevant. Styringen bør forbedres og gøres mere transparent. Der fremhæves også behov for enkle regler og god, uafhængig håndhævelse med veldefineret og transparent fleksibilitet. Det bør ifølge resolutionen

²¹ Dette spørgsmål indgik også i spørgsmålene i Kommissionens meddelelse af 5. februar 2020, men er justeret i lyset af COVID-19.

²² Resolution P9_TA(2021)0358

overvejes, om krav om gældsnedbringelse kan gøres mere landespecifikke og samtidig sikre bæredygtige offentlige finanser.

Der peges også på et behov for at sætte observerbare variable i centrum af reglerne. Resolutionen fremhæver betydningen af EU's ramme for økonomisk styring med henblik på at sætte regeringerne i stand til at beskytte offentlige investeringer uden at bringe gældsholdbarheden i fare og understreger, at der skal gøres en yderligere indsats for at forbedre kvaliteten af de offentlige finanser. Det fremhæves også, at det Europæiske Finanspolitiske Råd har foreslået en ny udgiftsregel, hvor visse klart afgrænsede bæredygtige udgifter vil blive holdt uden for loftet for vækst i de primære nettoudgifter. Resolutionen understreger vigtigheden af MIP, opfordrer til mere effektiv brug af varslingsrapporten og et mere fokuseret MIP-scoreboard. Der peges også på vigtigheden af nationalt ejerskab og demokratisk kontrol ift. de økonomiske rammer med den rette inddragelse af EU's og nationale institutioner.

5. Nærhedsprincippet

En evaluering af de fælles rammer for økonomisk politik må nødvendigvis gennemføres på fællesskabsplan.

6. Gældende dansk ret og lovgivningsmæssige konsekvenser

Meddelelsen har i sig selv ingen konsekvenser for dansk ret. Eventuelle senere ændringer i EU's krav til de nationale budgetrammer kan potentielt føre til behov for justeringer af dansk lovgivning.

7. Økonomiske konsekvenser

Statsfinansielle konsekvenser (herunder konsekvenser for regioner og kommuner)

Sagen har ikke i sig selv statsfinansielle konsekvenser.

Samfundsøkonomiske konsekvenser

Evalueringen af de økonomiske rammer i EU kan på længere sigt have positive samfundsøkonomiske effekter, i det omfang evalueringen understøtter de fælles økonomiske rammers mulighed for at bidrage til holdbare offentlige finanser, makroøkonomisk stabilitet og bæredygtig vækst i landene.

Erhvervsøkonomiske konsekvenser

Sagen har ikke i sig selv erhvervsøkonomiske konsekvenser.

8. Høring

Sagen har ikke været i ekstern høring.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Landene har forskellige syn på de finanspolitiske og økonomiske regler, men har generelt ikke fastlagt holdninger til eventuelle ændringer af EU's økonomiske og finanspolitiske rammer.

Mange lande ventes at finde, at de finanspolitiske regler og det relaterede samarbejde generelt har bidraget positivt til de offentlige finanser. Mange ventes samtidig at ønske simple regler, men der kan ventes forskellige holdninger til, hvordan reglerne skal gøres enklere, ligesom der ventes forskellige holdninger til reglernes krav til de offentlige finanser og vejen frem ift. genopretning af de offentlige finanser efter COVID-19-krisen.

EU-landene støtter generelt samarbejdet om makroøkonomiske ubalancer. Nogle ser dog behov for en mere effektiv implementering af MIP'en, herunder i forhold til at korrigere alvorlige ubalancer.

10. Regeringens generelle holdning

Regeringen noterer sig Kommissionens meddelelse. Regeringen vil tage nærmere stilling til eventuelle senere, konkrete udspil fra Kommissionen. Regeringen finder det generelt vigtigt, at EU-landene fører økonomiske politikker, der sikrer grundlag for vækst, velfærd og beskæftigelse, herunder ved at fremme robuste økonomier, forebygge gældskriser, der kan indvirke negativt på hele EU, samt skabe råderum for at understøtte økonomien under økonomiske tilbageslag og mulighed for at gennemføre politiske prioriteter i relation til velfærd og grøn omstilling. Regeringen er åben over for at drøfte forbedringer af reglerne og deres implementering, der kan fremme de nævnte hensyn.

11. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Sagen om Kommissionens tidligere meddelelse om evaluering af EU's økonomiske rammer af 5. februar 2020 blev forelagt Folketingets Europaudvalg til orientering forud for ECOFIN 18. februar 2020. Der henvises til samlenotat om sagen oversendt til Folketingets Europaudvalg 28. januar 2020.

Dagsordenspunkt 4: Økonomisk genopretning: Implementering af genopretningsfaciliteten (RRF), rådsimplementerende beslutninger vedr. EU-landenes genopretningsplaner samt finansiering af genopretningsinstrumentet

KOM(2020)408, KOM(2020)411

1. Resume

EU's genopretningsfacilitet trådte i kraft i februar 2021, og de fleste EU-lande har offentliggjort deres genopretningsplaner efter en grundig dialog med Kommissionen om planerne.

Kommissionen har siden medio juni løbende fremlagt forslag til rådsimplementerende beslutninger vedr. de enkelte landes genopretningsplaner, der herefter skal godkendes i ECOFIN med kvalificeret flertal. ECOFIN har indtil nu godkendt rådsimplementerende beslutninger for 22 lande. Kommissionen har ligeledes påbegyndt udbetaling af forudbetalinger til landene.

ECOFIN ventes 9. november 2021 igen generelt at gøre status for arbejdet med implementering af genopretningsfaciliteten og landenes respektive genopretningsplaner og evt. godkende Kommissionens forslag til rådsimplementerende beslutninger for Sverige. Yderligere forslag til rådsimplementerende beslutninger ventes fremlagt de sidste måneder af 2021 eller senere.

Udbetalinger af midler fra genopretningsfaciliteten til landene vil blive besluttet, når genopretningsplanerne er godkendt og i takt med, at landene opnår milepæle og målsætninger i deres genopretningsplaner.

Regeringen lægger stor vægt på, at der sikres effektiv implementering af genopretningsfaciliteten, der leverer på aftalen af 21. juli 2020 i Det Europæiske Råd om EU's flerårige finansielle ramme og genopretningsinstrument (Next Generation EU) samt forordningen om genopretningsfaciliteten, der trådte i kraft 19. februar 2021. Regeringen finder det generelt vigtigt, at modtagerlandene efterlever EU's fundamentale rettigheder og retsstatsprincipper og lægger stor vægt på, at Kommissionen anvender alle tilgængelige instrumenter til at sikre overholdelse heraf.

ECOFIN ventes 9. november 2021 ligeledes at gøre status for operationaliseringen af EU's genopretningsinstrument, som tilvejebringer finansiering ved fælles EU-lånoptagelse (udstedelse af obligationer mv.) på 750 mia. euro (2018-priser) til en række EU-budgetprogrammer vedr. økonomisk genopretning i lyset af COVID-19-krisen, herunder genopretningsfaciliteten. Kommissionen har påbegyndt udstedelserne under instrumentet.

ECOFIN drøftede status for implementering af genopretningsfaciliteten 19. januar 2021, 16. februar, 16. marts, 16. april, 18. juni, ligesom ECOFIN godkendte de første 12 genopretningsplaner 13. juli 2021 og yderligere hhv. 4 planer 26. juli, 2 planer 6. september, 1 plan 5. oktober og forventes at godkende 3 planer ifm. et ekstra møde (virtuelt) 28. oktober 2021. Der henvises til tidligere samlenotater og forelæggelser om genopretningsfaciliteten og arbejdet med landenes genopretningsplaner i Folketingets Europaudvalg.

ECOFIN drøftede sidst finansieringen af EU's genopretningsinstrument 16. februar 2021.

2. Baggrund

EU-landene har i lyset af COVID-19-krisen aftalt et genopretningsinstrument ("Next Generation EU"), der tilvejebringer finansiering i form af fælles EU-lånoptagelse på i alt 750 mia. euro, som udmøntes gennem en række EU-programmer, særligt en genopretningsfacilitet ("Recovery and Resilience Facility") på 672,5 mia. euro, heraf direkte støtte (tilskud) for op til 312,5 mia. euro, som følger en fastlagt fordelingsnøgle, og udlån for op til 360 mia. euro (alle 2018-priser). Rammerne for genopretningsfaciliteten er fastlagt i en forordning, som trådte i kraft 19. februar 2021.

Genopretningsplanerne

Arbejdet med at operationalisere genopretningsfaciliteten er i gang. For at modtage midler fra genopretningsfaciliteten skal EU-landene hver især udarbejde nationale genopretningsplaner ("Recovery and Resilience Plans"), hvor landene beskriver de tiltag (reformer og investeringer), som den finansielle assistance fra genopretningsfaciliteten (direkte støtte og lån) skal finansiere.

Genopretningsplanerne skal bidrage til at adressere landespecifikke anbefalinger som led i det økonomiske samarbejde i EU (*det europæiske semester*), grøn og digital omstilling samt til at understøtte vækst, arbejdspladser, økonomisk robusthed og til økonomisk, social og territorial samhørighed.²³

De fleste EU-lande, herunder Danmark, har på nuværende tidspunkt afleveret deres genopretningsplaner til Kommissionen, *jf. bilag 2.*

Kommissionens vurdering og forslag til rådsimplementerende beslutninger

De afleverede genopretningsplaner skal vurderes af Kommissionen, der herefter fremlægger juridisk bindende retsakter i form af forslag til rådsimplementerende beslutning vedr. planernes indhold. Kommissionens forslag til rådsimplementerede beslutning skal herefter godkendes af ECOFIN med kvalificeret flertal.

For yderligere information om processen for operationalisering af genopretningsfaciliteten, herunder vedr. udbetalinger og opfølgningen på de milepæle og målsætninger for reformer og investeringer, som er fastlagt i de respektive landes genopretningsplaner, henvises til samlenotat forud for ECOFIN 13. juli 2021.

Der har løbende været en uformel bilateral dialog mellem de enkelte lande og Kommissionen om landenes genopretningsplaner, herunder på basis af udkast til genopretningsplanerne. Formålet med dialogen har været, at landene har haft mulighed for at styrke deres genopretningsplaner, forud for at planerne afleveres, herunder

²³ Link til Kommissionens hjemmeside om genopretningsfaciliteten, herunder retningslinjer for genopretningsplaner: https://ec.europa.eu/info/business-economy-euro/recovery-coronavirus/recovery-and-resilience-facility_en.

for at sikre, at planerne lever op til de krav, som er fastlagt i forordningen om genopretningsfaciliteten, og at Kommissionen er enig heri.

Kommissionen skal i sin vurdering af landenes genopretningsplaner tage hensyn til 11 forordningsbestemte kriterier²⁴, herunder om planen kan forventes effektivt at bidrage til at styrke et lands vækstpotentiale, at skabe arbejdspladser, at fremme den økonomiske, institutionelle og sociale robusthed samt effektivt vil bidrage til grøn og digital omstilling og til at adressere landespecifikke udfordringer identificeret som led i det europæiske semester, *jf. boks 1 og bilag 1*.

Boks 1

Vurderingskriterier for genopretningsplaner fastsat i forordningen for EU's genopretningsfacilitet

1. Bidrager til de 6 søjler: *i) grøn omstilling, ii) digital omstilling, iii) bæredygtig og inklusiv vækst, iv) samhørighed, v) Sundhedsmæssig robusthed, vi) børn og unge*
2. Adresserer anbefalinger i det europæiske semester
3. Skaber vækst, arbejdspladser, social robusthed mv.
4. Alle initiativer efterlever "do no significant harm"
5. Klimatiltag udgør mindst 37 pct.
6. Digitaliseringstiltag udgør mindst 20 pct.
7. Genopretningsplanen har varig virkning
8. Effektive mål og milepæle for gennemførelsen
9. Rimelige og plausible omkostningsskøn
10. Tilstrækkelige kontrol- og revisionsmekanismer
11. Indeholder sammenhængende reformer og investeringer

Anm.: For uddybning af de 11 kriterier, *se bilag 1*.

Kilde: Anneks V i *Forordningen om en genopretningsfacilitet*, KOM(2020)408.

For hvert af de 11 kriterier gives enten vurderingen A (*høj grad af opfyldelse*), B (*middel grad af opfyldelse*) eller C (*lav grad af opfyldelse*). En *samlet positiv* vurdering af en genopretningsplan tildeles under flg. betingelser:

- kriterierne 2, 3, 4, 5, 6 og 10 skal alle tildeles vurderingen A²⁵, og
- for de øvrige 5 kriterier *skal* der tildeles mindst to A'er og ingen C'er.

Såfremt Kommissionen tildeler en samlet positiv vurdering af genopretningsplanen, vil Kommissionen fremlægge forslag til en rådsimplementerende beslutning. For yderligere generel information om Kommissionens vurdering og indholdet i de rådsimplementerende beslutninger henvises til samlenotat forud for ECOFIN 13. juli 2021.

Kommissionen har siden medio juni 2021 løbende fremlagt vurderinger og forslag til rådsimplementerende beslutninger vedr. de enkelte landes genopretningsplaner.

²⁴ Anneks V i *Forordningen om en genopretningsfacilitet*, KOM(2020)408.

²⁵ Betingelserne for en samlet positiv vurdering af genopretningsplanen følger generelt af forordningen om genopretningsfaciliteten, mens kravet om A til kriterie 4 og 10 følger af hhv. taksonomi-forordningen, KOM(2018)354, og finansforordningen.

ECOFIN vedtog 13. juli 2021 rådsimplementerende beslutninger på baggrund af Kommissionens forslag for de første 12 lande (Portugal, Spanien, Grækenland, Danmark, Luxembourg, Østrig, Letland, Slovakiet, Tyskland, Italien, Belgien og Frankrig) samt 26. juli, 6. september og 5. oktober for yderligere hhv. 4 lande (Kroatien, Cypern, Litauen og Slovenien), 2 lande (Irland og Tjekkiet) og 1 land (Malta), ligesom ECOFIN ifm. et ekstra møde (virtuelt) 28. oktober 2021 ventes at vedtage rådsimplementerende beslutninger for 3 lande (Estland, Finland og Rumænien). For information om disse lande henvises til samlenotater forud for henholdsvis ECOFIN 13. juli, 26. juli, 6. september, 5. oktober og 28. oktober 2021.

3. Formål og indhold

A) Status for implementeringen af genopretningsfaciliteten

ECOFIN ventes 9. november 2021 igen at gøre status for implementering af genopretningsfaciliteten og arbejdet med landenes nationale genopretningsplaner.

Der ventes bl.a. orienteret om, at Kommissionen har gennemført forudbetalinger til en række lande med godkendte rådsimplementerende beslutninger, herunder Danmark, *jf. bilag 2*. Et land kan anmode om forudbetaling (dvs. udbetaling inden reformer og investeringer er gennemført), hvor Kommissionen kan udbetale op til 13 pct. af hhv. det direkte tilskud og evt. lån, når en rådsimplementerende beslutning om det pågældende lands plan er vedtaget i Rådet, og en bilateral finansierings- og evt. låneaftale mellem Kommissionen og det pågældende land er indgået.

B) Forslag til rådsimplementerende beslutninger

Rådsimplementerende beslutninger for øvrige lande, hvis planer endnu ikke er færdigbehandlet af Kommissionen, ventes vedtaget i sidste kvartal af 2021 eller senere.

Det er muligt, at ECOFIN 9. november på grundlag af forslag fra Kommissionen skal godkende rådsimplementerende beslutning for yderligere ét land (Sverige). Kommissionens forslag er dog endnu ikke offentliggjort.

C) Finansiering af genopretningsinstrumentet

Kommissionen er i 2021 påbegyndt operationaliseringen af EU's genopretningsinstrument, hvor der tilvejebringes finansiering ved fælles EU-lånoptagelse (udstedelse af obligationer mv.) til en række EU-budgetprogrammer vedr. økonomisk genopretning i lyset af COVID-19-krisen, herunder genopretningsfaciliteten.

Kommissionens fælles EU-lånoptagelse kan i 2021 udgøre op til 185 mia. euro (løbende priser), heraf 125 mia. euro i langsigtet finansiering og 60 mia. euro i kortsigtet finansiering. Pr. 30. september 2021 havde Kommissionen optaget langsigtede lån for 56,5 mia. euro og kortsigtede lån for ca. 9 mia. euro (begge løbende priser), *jf. tabel 1*. De langsigtede udstedelser har en løbetid på 5-30 år og et renteniveau på -0,50 – 0,75 pct. De kortsigtede udstedelser har en løbetid på 3-6 måneder og et renteniveau på -0,75 pct.

Den fælles EU-lånoptagelse under genopretningsinstrumentet skal ifølge konklusioner fra Det Europæiske Råd (DER) 17.-21. juli 2020 være tilbagebetalt inden 31. december 2058. Beløb, som ikke er anvendt til rentebetalinger (som følge af lavere renteudgifter end forudset), vil skulle anvendes til førtidige tilbagebetalinger inden udgangen af indeværende MFF-periode 2021-27 med et mindstebeløb og kan forhøjes over dette niveau, forudsat at der er indført nye egne indtægter.²⁶

Tabel 1**Udstedelser under genopretningsinstrumentet (NGEU), pr. 30. september 2021 (løbende priser)**

Langsigtet finansiering	Beløb (mia. euro)	Løbetid (år)	Rente (pct.)
1. udstedelse	20	10	0,086
2. udstedelse	9	5	-0,335
	6	30	0,732
3. udstedelse	10	20	0,471
4. udstedelse	9	7	-0,280
5. udstedelse	2,50	5	-0,487
Kortsigtet finansiering	Beløb (mia. euro)	Løbetid (måneder)	Rente (pct.)
1. udstedelse	3,00	3	-0,726
	2,00	6	-0,733
2. udstedelse	2,00	3	-0,736
	2,00	6	-0,742
I alt	65,48	-	-

Kilde: Kommissionen og egen tilvirkning.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet ventes ikke at udtale sig om ECOFIN-drøftelsen om implementering af genopretningsfaciliteten, Rådets godkendelse af Kommissionens forslag til rådsimplementerede beslutninger for de enkelte landes genopretningsplaner samt status for finansiering af genopretningsinstrumentet. Europa-Parlamentet lægger generelt vægt på, at lande som modtager finansiering fra genopretningsfaciliteten efterlever EU's fundamentale rettigheder og retsstatsprincippet, og at genopretningsplanerne bidrager til bl.a. grøn og digital omstilling, samhørighed samt en styrket krisehåndtering.

5. Nærhedsprincippet

Ikke relevant.

²⁶ Kommissionen har givet udtryk for, at tilbagebetaling for 2028 kan indledes under betingelse af, at EU-budgetmidler afsat til rentebetalinger (12,9 mia. euro) ikke anvendes fuldt, samt at nye egne indtægter, der kan bidrage til tilbagebetaling af finansieringsomkostninger under genopretningsinstrumentet, er indført for 2027.

6. Gældende dansk ret

Drøftelserne om implementering af genopretningsfaciliteten, Rådets godkendelse af Kommissionens forslag til rådsimplementerende beslutninger for de enkelte landes genopretningsplaner samt om finansiering af genopretningsinstrumentet har ikke i sig selv lovgivningsmæssige konsekvenser for gældende dansk ret.

Det bemærkes, at der med finansloven for 2021 er indarbejdet virkningen af en forventet hjemtagelse af midler fra EU's genopretningsfacilitet.

7. Konsekvenser

Statsfinansielle konsekvenser

Drøftelserne om implementering af genopretningsfaciliteten samt om finansiering af genopretningsinstrumentet har ikke i sig selv statsfinansielle konsekvenser.

Udmøntningen af genopretningsinstrumentet vil have negative statsfinansielle konsekvenser for Danmark, idet Danmark ikke vil modtage direkte støtte fra genopretningsfaciliteten og øvrige programmer under genopretningsinstrumentet i samme omfang, som Danmark skal finansiere med genopretningsinstrumentet.

Genopretningsplanerne kan have afledte positive statsfinansielle konsekvenser, i det omfang de opnår formålet med genopretningsfaciliteten, herunder økonomisk genopretning, grøn og digital omstilling samt vækst og arbejdspladser.

Samfundsøkonomiske konsekvenser

Drøftelserne om forberedelse af EU-landenes genopretningsplaner har ikke i sig selv samfundsøkonomiske konsekvenser. Kommissionen skønner, at EU-genopretningsfonden samlet set kan løfte det danske BNP med 0,4-0,6 pct. i 2024 og øge beskæftigelsen med 8.000 personer.

Udmøntningen af genopretningsinstrumentet og genopretningsfaciliteten kan have positive samfundsøkonomiske konsekvenser, i det omfang planerne opnår formålet med genopretningsfaciliteten. Midler til Danmark som led i udmøntningen af genopretningsinstrumentet kan understøtte den økonomiske genopretning, vækst, arbejdspladser samt grøn og digital omstilling i Danmark.

Erhvervsøkonomiske konsekvenser

Drøftelserne om forberedelse af EU-landenes genopretningsplaner har ikke erhvervsøkonomiske konsekvenser.

Udmøntningen af genopretningsinstrumentet og genopretningsfaciliteten forventes at have positive erhvervsøkonomiske konsekvenser, omend det nærmere omfang vil afhænge af den konkrete implementering. Der vurderes at være et stort potentielt for danske eksportvirksomheder i forbindelse med udmøntning af midler fra genopretningsfaciliteten i andre EU-lande.

8. Høring

Sagen har ikke været i ekstern høring.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

EU-landene ventes at tage en drøftelse om status for arbejdet med implementering af genopretningsfaciliteten og landenes respektive genopretningsplaner samt en status for finansiering af genopretningsinstrumentet til efterretning.

10. Regeringens generelle holdning

Regeringen lægger stor vægt på, at der sikres effektiv implementering af genopretningsfaciliteten, der leverer på aftalen af 21. juli 2020 i Det Europæiske Råd om EU's flerårige finansielle ramme og genopretningsinstrument (*Next Generation EU*) samt forordningen om genopretningsfaciliteten, der trådte i kraft 19. februar 2021.

Regeringen finder det generelt vigtigt, at modtagerlandene efterlever EU's fundamentale rettigheder og retsstatsprincipper og lægger stor vægt på, at Kommissionen anvender alle tilgængelige instrumenter til at sikre overholdelse heraf.

For danske generelle prioriteter vedr. genopretningsfaciliteten henvises til samlenotater og forelæggelser, herunder forhandlingsoplægget i Folketingets Europaudvalg 16. juni 2020 og forelæggelsen forud for ECOFIN 6. oktober 2020.

For danske generelle prioriteter vedr. implementering af genopretningsfaciliteten og rådsimplementerende beslutninger vedr. EU-landenes genopretningsplaner henvises til samlenotatet og forelæggelse af forhandlingsoplæg i Folketingets Europaudvalg forud for ECOFIN 13. juli 2021.

Regeringen lægger generelt vægt på, at obligationsudstedelserne under genopretningsinstrumentet sker på de for EU-landene bedst mulige vilkår og under hensyn til lige konkurrence. Dette vil understøtte den økonomiske genopretning. Der lægges også vægt på, at tilbagebetalingen påbegyndes i indeværende MFF-periode.

11. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Sagen om implementering af genopretningsfaciliteten og rådsimplementerende beslutninger vedr. EU-landenes genopretningsplaner blev forelagt Folketingets Europaudvalg til forhandlingsoplæg 8. juli forud for ECOFIN 13. juli 2021, samt til orientering 22. juli (skriftlig), 3. september, 1. oktober og 15. oktober forud for ECOFIN hhv. 26. juli, 6. september, 5. oktober og 28. oktober 2021.

Samlenotat om genopretningsfaciliteten tilgik Folketingets Europaudvalg forud for ECOFIN 9. juni 2020, forud for forelæggelse til forhandlingsoplæg 16. juni 2020, og forud for ECOFIN 6. oktober 2020, 19. januar, 16. februar, 16. marts, 16. april og 18. juni 2021.

Samlenotat om finansiering af genopretningsinstrumentet tilgik Folketingets Europaudvalg 3. februar 2021 forud for ECOFIN 16. februar 2021.

Folketingets Europaudvalg og Finansudvalg fik en orientering om forventningerne til indholdet af Kommissionens vurdering og forslag til rådsimplementerende beslutning vedr. den danske plan i forbindelse med et fælles samråd 16. juni 2021.

Grund- og nærhedsnotat om genopretningsfaciliteten er oversendt til Europaudvalget 25. juni 2020.

Bilag 1: Vurderingskriterierne for genopretningsplaner fastsat i forordningen for EU's genopretningsfacilitet

Bilag - boks 1

Vurderingskriterier for genopretningsplaner fastsat i forordningen for EU's genopretningsfacilitet

1. Genopretningsplanen indebærer en fyldestgørende og tilstrækkelig afbalanceret reaktion på den økonomiske og sociale situation og bidrager derved på behørig vis til de seks søjler 1) grøn omstilling, 2) digital omstilling, 3) smart, bæredygtig og inklusiv vækst, herunder økonomisk samhørighed, arbejdspladser, produktivitet, konkurrenceevne, forskning, udvikling og innovation og et velfungerende indre marked med stærke SMV'er, 4) social og territorial samhørighed, 5) Sundhedsmæssig og økonomisk, social og institutionel robusthed, herunder med henblik på øget krisereaktionskapacitet og kriseberedskab, og 6) politikker for den næste generation, børn og unge, herunder uddannelse og færdigheder, idet der tages højde for de berørte EU-landes specifikke udfordringer og det økonomiske tilskud fra genopretningsfaciliteten til det pågældende EU-land.
2. Genopretningsplanen kan forventes effektivt at bidrage til at adressere landets udfordringer som identificeret i anbefalingerne til landet som led i det europæiske semester.
3. Genopretningsplanen kan forventes effektivt at bidrage til at styrke et lands vækstpotentiale, arbejdspladser, økonomiske, institutionelle og sociale robusthed, bidrage til implementeringen af den europæiske søjle for sociale rettigheder, herunder gennem fremme af politikker for børn og unge, imødegå økonomiske og sociale konsekvenser af krisen, og dermed fremme økonomisk, social og territorial samhørighed samt konvergens.
4. Reforme og investeringer inkluderet i genopretningsplanerne må ikke gøre betydelig skade mod EU's miljø og klimamål ("do-no-harm"-princip).
5. Genopretningsplanen indeholder tiltag, som udgør effektive bidrag til den grønne omstilling og til udfordringer forbundet hermed. Klimatiltag skal udgøre mindst 37 pct. af de skønnede omkostninger forbundet med genopretningsplanen. Eksempler herpå kan fx være energieffektivisering, udvikling og omlægning til vedvarende energi, bæredygtig industri, herunder landbrug og transport mv.
6. Genopretningsplanen indeholder tiltag, som effektivt bidrager til den digitale omstilling og til udfordringer forbundet hermed. Digitaliseringstiltag skal udgøre mindst 20 pct. af de skønnede omkostninger forbundet med genopretningsplanen. Det kan fx være digitale netværk og infrastruktur, cybersikkerhed eller digitalisering og udvikling af offentlig administration.
7. Genopretningsplanen kan forventes at have en varig virkning for det pågældende land.
8. De af landet foreslåede tiltag er tilstrækkelige til at sikre en effektiv overvågning og gennemførelse af genopretningsplanen, herunder milepæle og mål.
9. Et lands begrundelse for, at størrelsen af finansieringsbehovet forbundet med dets genopretningsplan er rimeligt og plausibelt, er på linje med principper om omkostningseffektivitet og står mål med den forventede nationale økonomiske og sociale effekt.
10. De ordninger, der foreslås af det pågældende EU-land ift. tilsyn og kontrol, forventes at forhindre, afsløre og udbedre korrupsion, svig og interessekonflikter ifm. udmøntningen af genopretningsmidlerne, herunder dobbeltfinansiering fra andre EU-programmer.
11. Genopretningsplanen indeholder foranstaltninger til gennemførelse af reformer og investeringer, der repræsenterer sammenhængende tiltag.

Kilde: Anneks V i Forordningen om en genopretnings- og resiliensfacilitet, KOM(2020)408

Bilag 2: Status for EU-landenes genopretningsplaner**Bilagstabel 1****Status for EU-landenes genopretningsplaner – medio oktober 2021**

Land	Plan afleveret	Beslutningsforslag ¹	Mulig finansiel assistance (mia. euro)		Ansøgt finansiel assistance (mia. euro) ⁴		Udbetalt assistance (mia. euro)	
			Direkte støtte ²	Lån ³	Direkte støtte	Lån	Direkte støtte	Lån
Belgien	30. april	<i>23. juni</i>	5,9	32,4	5,9	0,0	0,8	-
Bulgarien	15. oktober		6,3	4,2	6,6	0,0		
Cypern	17. maj	<i>8. juli</i>	1,0	1,5	1,0	0,2	0,1	0,03
Danmark	30. april	<i>17. juni</i>	1,6	21,3	1,6	0,0	0,2 ⁵	-
Estland	18. juni	<i>5. oktober</i>	1,0	1,9	1,0	0,0		
Finland	27. maj	<i>4. oktober</i>	2,1	16,4	2,1	0,0		
Frankrig	29. april	<i>23. juni</i>	39,4	164,9	40,9	0,0	5,1	-
Grækenland	28. april	<i>17. juni</i>	17,8	12,5	17,8	12,7	2,3	1,7
Irland	28. maj	<i>16. juli</i>	1,0	24,2	1,0	0,0		
Italien	30. april	<i>22. juni</i>	68,9	121,7	68,9	122,6	9,0	16,0
Kroatien	15. maj	<i>8. juli</i>	6,3	3,7	6,3	0,0	0,8	-
Letland	30. april	<i>22. juni</i>	2,0	2,1	1,8	0,0	0,2	
Litauen	15. maj	<i>2. juli</i>	2,2	3,3	2,2	0,0	0,3	-
Luxembourg	30. april	<i>18. juni</i>	0,1	4,3	0,1	0,0	0,01	-
Malta	13. juli	<i>16. september</i>	0,3	0,9	0,3	0		
Nederlandene			6,0	55,1				
Polen	3. maj		23,9	36,2	23,9	12,1		
Portugal	22. april	<i>16. juni</i>	13,9	14,5	13,9	2,7	1,8	0,4
Rumænien	31. maj	<i>27. september</i>	14,2	15,2	14,3	15,0		
Slovakiet	29. april	<i>21. juni</i>	6,3	6,4	6,6	0,0	0,8	-
Slovenien	30. april	<i>2. juli</i>	1,8	3,3	1,8	0,7	0,2	0
Spanien	30. april	<i>16. juni</i>	69,5	84,6	69,5	0,0	9,0	-
Sverige	28. maj		3,3	32,2	3,2	0,0		
Tjekkiet	2. juni	<i>19. juli</i>	7,1	15,2	7,0	0,0	0,9	-
Tyskland	28. april	<i>22. juni</i>	25,6	234,5	27,9	0,0	2,3	-
Ungarn	12. maj		7,2	9,9	7,2	0,0		
Østrig	30. april	<i>21. juni</i>	3,5	27,0	4,5	0,0	0,5	-

Anm.: ¹Kommissionens forslag til rådsbeslutninger om genopretningsplaner. Forslag, hvor dato for fremlæggelse er markeret med kursiv, er også rådgodkendt på ECOFIN 13. juli. ²Fordelingen af direkte støtte er baseret på Kommissionens efterårsprognose, oktober 2020, for udviklingen i EU-landenes BNP 2020-21. Den endelige tildeling fra EU's genopretningsfacilitet fastlægges i sommeren 2022 pba. den faktiske udvikling i EU-landenes BNP. Fordelingskriterierne fremgår af forordningen om genopretningsfaciliteten samt https://ec.europa.eu/info/live-work-travel-eu/health/coronavirus-response/recovery-plan-europe/pillars-next-generation-eu_en. ³Lån til et land kan som udgangspunkt udgøre op til 6,8 pct. af dets BNI i 2019. ⁴Baseret på Kommissionens offentliggjorte forslag til rådsimplementerende beslutninger om genopretningsplaner, hvor muligt. ⁵Knap 1,5 mia. kr. udbetalt af Kommissionen 2. september 2021.

Kilde: Kommissionens pressemeddelelser om indleverede genopretningsplaner og udbetalinger.

Dagsordenspunkt 5: **Udviklingen i energipriser**

KOM(2021)660

1. Resume

ECOFIN ventes 9. november at udveksle synspunkter om udviklingen i energipriser. Drøftelsen ventes at følge op på drøftelsen af samme emne i Det Europæiske Råd (DER) 21.-22. oktober 2021 og tage udgangspunkt i Kommissionens meddelelse af 13. oktober om håndtering af midlertidige energiprisstigninger, særligt med fokus på mulige tiltag på kort sigt til afbødning af effekterne for de mest sårbare husholdninger.

De stigende energipriser er et globalt fænomen, som også rammer EU-landene, og afspejler især stigende energiefterspørgsel i lyset af den økonomiske genopretning. Kommissionens meddelelse indeholder en analyse af årsagerne til de stigende energipriser samt et katalog over tiltag, som EU-landene og Kommissionen kan anvende for at håndtere situationen på hhv. kort sigt og mellemlang sigt.

Kommissionen opfordrer til omgående og koordinerede tiltag, som kan understøtte de mest sårbare energiforbrugere i lyset af de stigende energipriser, og vurderer, at EU-landene og Kommissionen inden for rammerne af den nuværende lovgivning har mulighed for at gennemføre fokuserede midlertidige tiltag, herunder fx målrettede økonomiske tilskud til visse grupper eller midlertidige sænkninger af skatter og afgifter på energiforbrug. Kommissionen pointerer, at omstillingen til ren energi er den bedste forsikring mod tilsvarende store energiprisstigninger i fremtiden og fremhæver vigtigheden af tiltag, der kan understøtte en retfærdig grøn omstilling.

Regeringen anerkender, at de aktuelt stigende energipriser kan udgøre en konkret udfordring for særligt sårbare europæiske husholdninger, men hæfter sig ved, at Kommissionen vurderer, at prisstigningerne er midlertidige og finder, at nationale tiltag i EU-lande ligeledes skal være målrettede og midlertidige. Regeringen finder omvendt ikke grundlag for mere strukturelle ændringer af EU's energipolitik og finder det afgørende, at de aktuelt højere energipriser ikke afsporer EU's ambitiøse klimadagsorden og ambitionsniveauet i drøftelserne af fit-for-55-pakken, der danner grundlaget for EU's klimapolitik og grønne omstilling frem mod 2030.

2. Baggrund

Efter en periode i 2019 og 2020 med lave og faldende engrospriser på energi, herunder gas og elektricitet, er der i 2021 observeret kraftige prisstigninger, som ifølge Kommissionens opgørelser har bragt engrospriserne i EU på både gas og elektricitet op på over 400 pct. hhv. 200 pct. sammenlignet med 2019. Forbrugerpriserne på gas og elektricitet er i samme periode generelt steget betydeligt mindre end engrospriserne (14 pct. hhv. 7 pct.), hvilket afspejler, at der i forbrugerpriserne også indgår bl.a. et energidistributionselement samt skatter og afgifter. Dertil kommer, at forbrugerpriserne ikke nødvendigvis påvirkes med det samme som følge af abonnementsstrukturer mv. Udviklingen i energipriserne har varieret betydeligt mellem de enkelte EU-lande. Samtidig er kvoteprisen i EU's kvotehandelssystem fordoblet i løbet af 2021. Denne stigning udgør dog kun en beskedent andel af den samlede stigning i energipriserne, der primært kan henføres til udviklingen i prisen på gas.

De aktuelt kraftigt stigende energipriser (gas og elektricitet) er grundlæggende et globalt fænomen, men har især ramt europæiske lande, herunder EU-lande. De øgede energipriser i EU skal ses i lyset af især øget global efterspørgsel på gas og elektricitet i takt med den globale økonomiske genopretning efter COVID-19-krisen. Derudover har en række forhold som fx vedligeholdelsesarbejde på gasfelter og behov for genfyldning af europæiske gaslagre, som har påvirket EU-landenes adgang til gas, også haft en indvirkning på gas- og elektricitetspriserne i EU-landene.

Kommissionen offentliggjorde 13. oktober 2021 en meddelelse om håndtering af midlertidige energiprisstigninger.²⁷ I meddelelsen indgår en analyse af årsagerne til de stigende energipriser samt et katalog over tiltag, som EU-landene og Kommissionen kan anvende for at håndtere situationen på hhv. kort sigt og mellemlang sigt.

DER opfordrede på mødet 21.-22. oktober 2021 Kommissionen til at undersøge funktionen af elektricitets- og gasmarkedene samt EU's marked for kvotehandler mhp. at vurdere, hvorvidt handelsadfærd giver anledning til yderligere regulering. Medlemslandene og Kommissionen opfordredes til at gøre bedst mulig anvendelse af Kommissionens katalog af kortsigtede tiltag til at understøtte sårbare husholdninger og støtte europæiske virksomheder, og Kommissionen og Rådet opfordredes til omgående at overveje mellem- og langsigtede tiltag, der kan bidrage til at sikre betalelige energipriser, styrke modstandsdygtigheden af EU's energisystem og det indre energimarked, samt skabe sikkerhed om energiadgangen og støtte omstillingen til klimaneutralitet. Endelig opfordredes Den Europæiske Investeringsbank (EIB) til at se på, hvordan investeringer i energiomstilling kan accelereres inden for EIB's nuværende kapitalrammer.

3. Formål og indhold

ECOFIN ventes 9. november med udgangspunkt i Kommissionens meddelelse at drøfte den seneste udvikling i energipriserne i EU. Drøftelsen ventes at vedrøre de mulige tiltag, som Kommissionens anviser, at EU-landene og Kommissionen inden for rammerne af den nuværende lovgivning vil kunne indføre *på kort sigt* for at afbøde negative effekter af prisstigningerne, særligt for de mest sårbare husholdninger.

Kommissionen vurderer i meddelelsen, at de nuværende stigninger i energipriserne vil være midlertidige, men nødvendiggør et hurtigt og koordineret svar, og at EU's eksisterende lovgivningsmæssige rammer gør det muligt for EU-landene og Kommissionen at indføre tiltag til at adressere effekterne af pludselige prisstigninger på energi.

Kommissionen finder, at man *på kort sigt* som svar på de stigende energipriser skal indføre målrettede og midlertidige tiltag, som hurtigt kan afbøde effekterne for de

²⁷ KOM (2021) 660

mest sårbare husholdninger, og Kommissionen opstiller i meddelelsen en værktøjskasse af mulige tiltag, som EU-landene og Kommissionen kan anvende, *jf. boks 1*.

Konkret foreslår Kommissionen, at EU-landene kan udnytte den fleksibilitet, der er i fx EU's energibeskatnings- og momsdirektiver, til at gennemføre midlertidige reduktioner af skatter og afgifter på energiforbrug, ligesom man kan gennemføre målrettede overførsler til særligt sårbare grupper af husholdninger. Sådanne kortsigtede tiltag vil ifølge Kommissionen let kunne justeres i takt med, at situationen bedres, samtidig med at man undgår at påvirke markedsmekanismerne på det europæiske el- og gasmarked og tilskyndelsen til grøn omstilling. Kommissionen foreslår, at nationale tiltag fx kan finansieres af EU-landenes provenu fra salg af CO₂-kvoter, der er højere end forventet, som følge af en højere kvotepris end forventet, eller indtægter fra tildeling af udledningsbeviser under EU's kvotehandelsystem.

Boks 1

Kommissionens værktøjskasse over mulige kortsigtede tiltag i lyset af energipristigninger

Værktøjer medlemslandene kan tage i brug:

- *Midlertidig direkte støtte* til de mest sårbare slutbrugere af energi, herunder støtte til energieffektivitetsforbedringer. Dette kan fx finansieres via indtægter fra tildeling af udledningscertifikater under det europæiske ETS system.
- Tiltag til *beskyttelse af forbrugere med betalingsudfordringer* mod at blive afkoblet fra energinet, fx via mulighed for midlertidigt udskudte betalinger.
- Midlertidige, målrettede *reduktioner i eller undtagelser for skatter og afgifter på elektricitet og gas* for sårbare husholdninger.
- Overveje at *flytte finansieringen af grønne tilskudsordninger* fra afgifter på el i retning af øvrige offentlige finansieringskilder.
- Yde *generel støtte til virksomheder eller industrier inden for rammerne af EU's statsstøttere* og uden at forvide konkurrencen eller underminere EU's kvotehandelsystem, samt fremme større markeder for energihandelsaftaler, så de ikke kun omfatter store virksomheder.

Værktøjer Kommissionen kan tage i brug:

- Undersøge *mulig konkurrencehæmmende adfærd i energimarkedet* og opfordre relevante EU-myndigheder til at styrke tilsynet med udviklingen på kulmarkedet.
- Styrke *internationalt energisamarbejde for at styrke EU's tilgang til gas* og fremme gennemsigtighed, likviditet og fleksibilitet på de internationale gasmarkeder.

Kilde: KOM (2021) 660

På *mellemlang sigt* vurderer Kommissionen, at tiltag bør fokusere på at gøre EU mere energieffektivt, mindre afhængigt af fossile brændsler samt mere modstandsdygtigt over for udsving i energipriser. For uddybende beskrivelse af de konkrete mulige tiltag på mellemlang sigt, som ikke ventes at være direkte i fokus for ECOFIN-drøftelsen 9. november, henvises til samlenotat forud for rådsmødet (energi) 26. oktober 2021.

Kommissionen peger i meddelelsen på vigtigheden af værktøjer og initiativer, der kan understøtte en retfærdig grøn omstilling, og man vil inden årets udgang komme

med yderligere vejledning til EU-landene om, hvordan de sociale og arbejdsmarkeds-mæssige aspekter af den grønne omstilling bedst håndteres med henblik på at sikre en retfærdig grøn omstilling.

Endelig fremhæver Kommissionen i meddelelsen, at omstillingen til ren energi er den bedste forsikring mod store udsving i energipriserne som følge af udsving i priserne på fossile brændsler, og der henvises til Kommissionens nylige ”Fit for 55”-forslag til realisering af EU’s klimamål for 2030.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke høres.

5. Nærhedsprincippet

Ikke relevant.

6. Gældende dansk ret

Ikke relevant.

7. Konsekvenser

Statsfinansielle konsekvenser

Drøftelserne om energipriser har ikke i sig selv statsfinansielle konsekvenser.

Energiafgifter pålægges energiforbrug ud fra volumen, baseret på det forbrugte produkts energiindhold, og statens provenu fra energiafgifter påvirkes således ikke af stigende energipriser. Højere energipriser kan imidlertid indebære et mindreprovenu, hvis energiforbruget falder som følge af de stigende priser.

Samfundsøkonomiske konsekvenser

Drøftelserne om energipriser har ikke i sig selv samfundsøkonomiske konsekvenser.

Højere energipriser vil alt andet lige betyde, at husholdningers udgifter til energiforbrug vil udgøre en større del af deres samlede forbrugsudgifter. I det omfang, at husholdninger reducerer deres forbrug af andre typer af varer og tjenesteydelser, kan det påvirke aktiviteten i dansk økonomi negativt.

Højere energipriser kan indebære en positiv klimaeffekt, hvis forbruget og dermed CO₂-udledningerne falder som følge af stigende priser.

Erhvervsøkonomiske konsekvenser

Drøftelserne om energipriser har ikke i sig selv erhvervsøkonomiske konsekvenser.

De stigende energipriser kan have negative erhvervsøkonomiske konsekvenser, i det omfang de øgede priser påvirker danske virksomheders indtjening negativt. Stigende energipriser er imidlertid et internationalt fænomen, og i det omfang danske

eksportvirksomheders energieffektivitet er større end hos udenlandske virksomheder, kan det indebære en konkurrencefordel for danske eksportvirksomheder.

8. Høring

Ikke relevant.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

EU-landene ventes generelt at hilse Kommissionens meddelelse velkommen, herunder kataloget af midlertidige tiltag, som landene kan gennemføre for at understøtte de mest sårbare husholdninger.

En gruppe af lande har peget på forskellige tiltag med henblik på at afbøde negative effekter af stigende energipriser, herunder koordination af nationale tiltag, fælles gasindkøb, en revision af elmarkedet, energiafhængighed via udbygning af vedvarende energi samt sikkerhed for en mere forudsigelig pris på CO₂-kvoter i regi af EU's kvotehandelssystem. Det er ligeledes forventningen, at en række lande vil søge at koble diskussionen om stigende energipriser sammen med drøftelser af fit-for-55-pakken, herunder særligt den foreslåede udvidelse af EU's kvotehandelssystem og den foreslåede sociale klimafond.

En anden gruppe af lande, herunder Danmark, er modsat forbeholdne over for vidtrækkende EU-indgreb, herunder bl.a. markedsindgribende tiltag mht. CO₂-kvoteprisen eller energimarkederne generelt, som potentielt kan bremse en omkostningseffektiv grøn omstilling.

10. Regeringens generelle holdning

Regeringen anerkender, at de aktuelt stigende energipriser kan udgøre en konkret udfordring for særligt sårbare europæiske husholdninger. Regeringen deler Kommissionens vurdering af, at den nuværende lovgivning allerede giver EU-lande mulighed for at træffe nationale foranstaltninger for at understøtte de mest sårbare grupper.

Regeringen hæfter sig ved, at Kommissionen vurderer, at prisstigningerne er midlertidige og finder, at nationale tiltag i EU-landene til adressering af de aktuelt øgede energipriser, herunder i forhold til at understøtte særligt sårbare husholdninger, bør være *måltrettede og midlertidige*.

Regeringen finder omvendt ikke grundlag for mere strukturelle ændringer af EU's energipolitik, fx ift. EU's kvotehandelssystem og reguleringen af elmarkedet, som skal vedblive at være baseret på en markedsmissig tilgang.

Regeringen finder det afgørende, at de aktuelt højere energipriser ikke afsporer EU's ambitiøse klimadagsorden og ambitionsniveauet i drøftelserne af fit-for-55-pakken, der danner grundlaget for EU's klimapolitik og grønne omstilling frem mod 2030.

Regeringen finder det samtidig vigtigt at fortsætte med at fremskynde den grønne omstilling på europæisk niveau, herunder med en øget indsats i forhold til at sikre øget vedvarende energi og energieffektivitet, da det på sigt vil være med til at afhjælpe udfordringerne med svingende energipriser som følge af udsving i prisen på fossile brændsler.

11. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.

Dagsordenspunkt 6: Rådskonklusioner om fremtiden for det europæiske semester

KOM-dokument foreligger ikke

1. Resume

ECOFIN skal behandle rådskonklusioner vedr. fremtiden for det europæiske semester og koblingen til arbejdet med genopretningsfaciliteten.

Det europæiske semester for 2021 var i høj grad påvirket af den fortsatte håndtering af de økonomiske konsekvenser af COVID-19 pandemien og var midlertidigt tilpasset arbejdet med EU-landenes genopretningsplaner under genopretningsfaciliteten.

I konklusionerne ventes Rådet bl.a. at understrege, at det europæiske semester fortsat skal sikre omfattende overvågning af finanspolitikken, den økonomiske politik og beskæftigelsespolitikken, samt nøje overvåge eksisterende og nye udfordringer og sikre, at der bliver fulgt op på disse. Det ventes også fremhævet, at semesteret bør lægge særlig vægt på den grønne og digitale omstilling, som skal være en vigtig drivkraft i genopretningen, samt at det bør fremme bæredygtig økonomisk vækst, velfungerende arbejdsmarkeder og social inklusion.

Rådet ventes at opfordre til en hurtig tilbagevenden til kerneelementerne i det europæiske semester i 2022-cyklussen, herunder især genindførelse af Kommissionens landerapporter og bredt dækkende landeanbefalinger om både finanspolitik og strukturpolitik under hensyntagen til genopretningen og usikkerheden. Rådet ventes at nævne mulige fordele ved flerårige politiske landeanbefalinger om strukturøkonomiske politikker kombineret med en fortsat årlig vurdering af landeanbefalingernes gennemførelse.

Rådet ventes at understrege behovet for at sikre samspil mellem semesteret og genopretningsfaciliteten, herunder for at undgå unødige administrative byrder og overlap.

For så vidt angår finanspolitikken ventes Rådet at understrege behovet for at værne om den økonomiske genopretning, under hensyntagen til at lande og befolkningsgrupper er blevet ramt forskelligt af krisen, samtidig med at finanspolitikken skal være fleksibel og tilpasset omstændighederne, og den mellemfristede finanspolitiske holdbarhed bevares.

Regeringen kan støtte rådskonklusionerne. Regeringen støtter generelt, at semesteret effektivt understøtter genopretningsarbejdet, herunder implementeringen af genopretningsfaciliteten, samt at semesteret effektivt bidrager til at sikre sunde europæiske økonomier med høj beskæftigelse, bæredygtig vækst og økonomiske strukturer, der er stabile og robuste overfor svage konjunkturer og kriser, der især har store konsekvenser for de svagest stillede grupper i samfundet. Fra dansk side støtter man særligt et stærkt fokus på udfordringerne ift. klima og grøn omstilling i genopretningen og i det økonomiske samarbejde generelt, herunder det europæiske semester.

Det europæiske semester for 2022 indledes med Kommissionens årlige strategi for bæredygtig vækst (ASGS) for 2022 og varslingsrapport vedr. makroøkonomiske ubalancer (AMR), der ventes offentliggjort ultimo november.

2. Baggrund

EU-samarbejdet om den bredere økonomiske politik følger en årlig procedure ("det europæiske semester"), hvor EU-landene drøfter de økonomisk-politiske udfordringer og den økonomiske politik i de enkelte EU-lande samt euroområdet og EU som helhed. Proceduren for makroøkonomiske ubalancer er også forankret i semesteret og skal identificere evt. ubalancer i EU-landene, fx tab af konkurrenceevne, uholdbare løn- og prisudviklinger, for høj privat og offentlig gæld mv. Det europæiske semester udmønter sig hvert år i specifikke anbefalinger om økonomisk-politiske tiltag til hvert EU-land.

I de seneste år er der blevet gennemført flere tiltag mhp. at forbedre processen i relation til det europæiske semester og øge det nationale ejerskab i forhold til analyser og anbefalinger fra Kommissionen og Rådet. Dialogen og informationsudvekslingen mellem Kommissionen og EU-landene er bl.a. forsøgt styrket. Kommissionen har også lagt op til stadig mere fokuserede landespecifikke anbefalinger, således at anbefalingerne går på de mest presserende og alvorlige økonomisk-politiske udfordringer i de enkelte EU-lande.

Det europæiske semester for 2021 var i høj grad påvirket af den fortsatte håndtering af de økonomiske konsekvenser af COVID-19 pandemien og var midlertidigt tilpasset arbejdet med EU-landenes genopretningsplaner under genopretningsfaciliteten, *jf. boks 1 og bilag 1.*

Koblingen ml. genopretningsplanerne og det europæiske semester

Genopretningsplanerne udgjorde i 2021 EU-landenes primære planer til EU om deres økonomisk-politiske tiltag, og planerne skulle bl.a. mere konkret afspejle de landespecifikke anbefalinger i det europæiske semester, særligt anbefalingerne fra 2019 og 2020. Landenes udfordringer relateret til strukturpolitik, reformer og investeringer blev således håndteret i arbejdet med landenes genopretningsplaner og Kommissionens vurdering heraf. Det betød også, at der i 2021 ikke blev vedtaget normale landebefalinger vedr. bl.a. strukturpolitiske udfordringer, men alene overordnede anbefalinger om landenes finanspolitik.

Boks 1

Væsentligste tilpasninger af det europæiske semester i 2021

- Genopretningsplanerne under genopretningsfaciliteten var EU-landenes primære planer til EU om deres økonomisk-politiske tiltag.
- Kommissionen fremlagde i 2021 ikke udkast til de normale landeanbefalinger med fokus på bl.a. strukturpolitiske udfordringer, men kun anbefalinger vedr. landenes finanspolitik.
- Kommissionens forslag til rådsudtalelse vedrørte primært stabilitets- og konvergensprogrammerne og ikke som sædvanlig også de nationale reformprogrammer.
- Mange lande integrerede de nationale reformprogrammer og genopretningsplanerne i ét samlet dokument. Temaerne i de nationale reformprogrammer, herunder strukturpolitik, reformer og investeringer, samt opfølgningen på landeanbefalingerne fra 2019 og 2020, håndteres ifm. landenes genopretningsplaner og Kommissionens vurdering heraf. Kommissionens tekniske vurdering offentliggøres sammen med selve forslagene til rådsimplementerende beslutninger vedrørende landenes genopretningsplaner.

- Kommissionen offentliggjorde ikke sine vanlige landerapporter, der normalt omfatter en vurdering af hvert lands opfølgning på sidste års landespecifikke anbefalinger og dybdegående analyser for de EU-lande, der er blevet vurderet til at have risici for ubalancer ifm. samarbejdet om makroøkonomiske ubalancer.
- De dybdegående analyser om ubalancer for 2021 blev i stedet offentliggjort sammen med Kommissionens udkast til landeanbefalinger om finanspolitik og rådsudtalelser om EU-landenes stabilitets- og konvergensprogrammer, og ikke som en del af landerapporterne.
- Anbefalingerne vedr. landenes finanspolitikker, som efterfølgende blev vedtaget i Rådet, var relativt overordnede og kvalitative og indebar samtidig en vis differentiering mellem landene baseret på landenes gælds niveauer samt udviklingen i forholdet mellem landenes investerings- og forbrugsudgifter. De kvalitative landeanbefalinger afspejlede behovet for at understøtte genopretningen og usikkerhed om økonomien og de offentlige finanser, og lagde samtidig vægt på hensyn til mellemfristet finanspolitisk holdbarhed og vækstfremmende sammensætning af de offentlige finanser.

Samarbejdet om makroøkonomiske ubalancer

Overvågningen af makroøkonomiske ubalancer fortsatte i 2021, herunder med fokus på hurtigt voksende ubalancer i lyset af COVID-19-krisen. De dybdegående analyser for de 12 EU-lande, der i Kommissionens varslingsrapport (fra 18. november 2020) blev vurderet til at være i risiko for makroøkonomiske ubalancer, blev offentliggjort som en del af Kommissionens semesterpakke fra 2. juni 2021²⁸. Kommissionen konkluderede på baggrund af de dybdegående analyser, at alle 12²⁹ lande havde makroøkonomiske ubalancer, hvoraf tre lande (Grækenland, Italien og Cypern) havde alvorlige makroøkonomiske ubalancer.

Det finanspolitiske samarbejde

Kommissionen offentliggjorde oprindeligt 20. marts 2020 en meddelelse³⁰ om aktivering af den generelle undtagelsesklausul. I meddelelsen henviste Kommissionen til, at EU var ramt af et alvorligt økonomisk tilbageslag. Med den generelle undtagelsesklausul henviser Kommissionen til fleksibilitet i EU's fælles finanspolitiske regler i Stabilitets- og Vækstpagten, der overordnet indebærer, at der kan tages højde for alvorlige økonomiske tilbageslag i EU eller euroområdet ifm. vurderinger af EU-landenes finanspolitik.

Kommissionen meddelte efterfølgende ifm. sin årlige strategi for bæredygtig vækst af 17. september 2020 og i et offentligt brev til EU-landene af 19. september 2020³¹, at undtagelsesklausulen også ville være aktiv i 2021.

Kommissionen vurderede senere i en pakke af 2. juni 2021 på basis af Kommissionens forårsprognose af 12. maj 2021, at betingelserne var opfyldt for, at den generelle undtagelsesklausul også er aktiv i 2022. Kommissionen oplyste, at der er tale om en helhedsvurdering af økonomien, som bl.a. tog højde for, at BNP-niveauet i EU ventedes at nå tilbage på 2019-niveauet i 4. kvartal 2021, mens BNP-niveauet i

²⁸ KOM(2021)500-527, KOM(2021)529

²⁹ Tyskland, Irland, Spanien, Nederlandene, Sverige, Frankrig, Kroatien, Italien, Portugal, Cypern, Rumænien og Grækenland.

³⁰ KOM(2020)123

³¹ https://ec.europa.eu/info/business-economy-euro/economic-and-fiscal-policy-coordination/eu-economic-governance-monitoring-prevention-correction/stability-and-growth-pact/applying-rules-stability-and-growth-pact_en

euroområdet i 2019 først ventedes nået i 1. kvartal 2022. Kommissionen pegede også på, at betingelserne for at deaktivere klausulen i 2023 ventedes opfyldt på baggrund af forårsprognosen 2021.

Den konkrete virkning af undtagelsesklausulen afhænger fortsat af Kommissionens implementering, herunder eventuelle udspil til egentlige formelle beslutninger i Rådet om gennemførelse af de fælles finanspolitiske rammer og regler.

Kommissionen har i lyset af den store usikkerhed om de offentlige finanser og den økonomiske udvikling foreløbig valgt ikke at tage initiativ til anvendelse af reglerne i form af tildeling af nye henstillinger om korrektion af underskud over 3 pct. af BNP eller om efterlevelse af reglerne om mål for strukturel saldo og strukturelle budgetforbedringer.

Kommissionen fremlagde 2. juni 2021 også anbefalinger vedr. landenes finanspolitikker sammen med udkast til rådsudtalelser om landenes stabilitets- og konvergensprogrammer, som efterfølgende blev godkendt af Rådet 18. juni 2021. Anbefalingerne var relativt overordnede og kvalitative og indebar samtidig en vis differentiering mellem landene baseret på landenes gælds niveauer samt udviklingen i forholdet mellem landenes investerings- og forbrugsudgifter. De kvalitative lande-anbefalinger afspejlede behovet for at understøtte genopretningen og usikkerhed om økonomien og de offentlige finanser, og lagde samtidig vægt på hensyn til mellemfristet finanspolitisk holdbarhed og vækstfremmende sammensætning af de offentlige finanser.

Næste skridt

Det europæiske semester for 2022 indledes med Kommissionens årlige strategi for bæredygtig vækst (ASGS) for 2022 og varslingsrapport vedr. makroøkonomiske ubalancer (AMR), der ventes offentliggjort senere dette efterår, formentlig ultimo november.

Kommissionen har 19. oktober 2021 offentliggjort en meddelelse om genstart af Kommissionens evaluering af EU's finanspolitiske rammer og proceduren for makroøkonomiske ubalancer, som har været på pause som følge af COVID-19. Der henvises til sagen i samlenotatet om "Evaluering af EU's økonomiske og finanspolitiske rammer".

3. Formål og indhold

På ECOFIN 9. november 2021 ventes vedtaget rådskonklusioner om fremtiden for det europæiske semester og koblingen til arbejdet med implementering af genopretningsfaciliteten.

Rådskonklusionerne ventes bl.a. at fremhæve følgende:

- Rådet noterer sig, at man i 2020 justerede det europæiske semester for at adressere de negative socioøkonomiske og sundhedsmæssige konsekvenser

af COVID-19 pandemien. Semesteret blev også tilpasset i 2021, hvor landeanbefalingerne alene omhandlede finanspolitikkerne, idet fokus blev rettet mod landenes genopretningsplaner under genopretningsfaciliteten (RRF).

- Rådet bifalder, at tilpasningerne af semesteret i 2020 og 2021 bidrog til koordinerede politikker, der effektivt adresserede pandemien og understøttede økonomien. Rådet er enig i, at semesteret også i denne ekstraordinære periode viste sig at være en troværdig og fleksibel ramme for EU's økonomiske, finanspolitiske og beskæftigelsespolitiske koordinering.
- Rådet understreger, at semesteret og RRF skal fortsætte – uden overlappende processer – med at håndtere krisens indvirkning og bidrage til at styrke økonomiernes modstandsdygtighed samt bæredygtig, dynamisk og inkluderende langsigtet vækst og dermed øge konvergensen mellem EU's økonomier. Rådet understreger, at semesteret fortsat skal sikre omfattende overvågning af finanspolitikken, den økonomiske politik og beskæftigelsespolitikken, og det bør nøje overvåge de eksisterende og nye udfordringer og sikre, at der bliver fulgt op på disse. Semesteret bør lægge særlig vægt på den grønne og digitale omstilling, som skal være en vigtig drivkraft i genopretningen; det bør fremme bæredygtig økonomisk vækst, velfungerende arbejdsmarkeder og social inklusion.
- Rådet opfordrer til en hurtig tilbagevenden til kerneelementerne i det europæiske semester i 2022-cyklussen, herunder især genindførelse af landerapporter og bredt dækkende landeanbefalinger om både finanspolitik og strukturpolitik under hensyntagen til genopretningen og usikkerheden. Desuden understreger Rådet, at landeanbefalingerne bør have et bredt fokus på økonomiske, finanspolitiske og beskæftigelsesmæssige udfordringer, herunder på de områder, hvor der kan være positive afsmittende effekter.
- Rådet understreger behovet for at sikre samspil mellem semesteret og genopretningsfaciliteten, herunder for at undgå unødige administrative byrder og overlap. Rådet ser frem til Kommissionens vejledning om nationale rapporteringskrav, særligt minimumstandarder for de nationale reformprogrammer.
- Rådet understreger vigtigheden af en åben dialog med Kommissionen om nationale økonomiske, finans- og beskæftigelsespolitikker under hele semesteret. Forståelse for nationale politiske behov kan øge det nationale ejerskab i semesteret og bidrage til bedre implementering af relevante reformer. Rådet fremhæver, at der samtidig skal sikres gennemsigtighed i semesteret.
- Rådet minder om, at multilateral overvågning og fælles drøftelser blandt landene stadig er centrale elementer i EU's koordinering af den økonomiske politik under semesteret. Rådet understreger, at analyser og landeanbefalinger af høj kvalitet er afgørende for effektiv multilateral overvågning og for de nationale politiske tiltag.

- Rådet anderkender forventningen om, at den generelle undtagelsesklausul i Stabilitets- og Vækstpagten vil blive deaktiveret fra 2023³². Rådet understreger behovet for at værne om den økonomiske genopretning, under hensyntagen til at lande og befolkningsgrupper er blevet ramt forskelligt af krisen, samtidig med at finanspolitikken skal være fleksibel og tilpasset omstændighederne, og den mellemfristede finanspolitiske holdbarhed bevares.
- Rådet fremhæver vigtigheden af fortsat overvågning af implementeringen af landespecifikke anbefalinger under semesteret og årlig kommunikation om implementeringen. Rådet noterer sig, at det kan tage flere år at gennemføre større strukturreformer og minder derfor om mulige fordele ved flerårige anbefalinger om strukturøkonomiske politikker i kombination med fortsatte årlige vurderinger af anbefalingernes gennemførelse.
- Rådet bifalder den fortsatte implementering af proceduren for makroøkonomiske ubalancer under COVID-19-pandemien og den dertilhørende øgede økonomiske usikkerhed, herunder Kommissionens varslingsrapport fra 2021 og de dybdegående rapporter. Rådet opfordrer til tæt overvågning af udviklingen i eksisterende ubalancer og fortsat opmærksomhed på at opdage og håndtere nye ubalancer. Rådet minder om, at hurtig og effektiv implementering af genopretningsfaciliteten potentielt kan bidrage til korrektion og forebyggelse af ubalancer.
- Rådet planlægger at have grundige drøftelser om Kommissionens evaluering af den økonomiske styring i EU, som blev genstartet med en meddelelse af 19. oktober 2021, og om evalueringens potentielle konsekvenser for det europæiske semester, især hvad angår Stabilitets- og Vækstpagten og proceduren for makroøkonomiske ubalancer.

4. Europa-Parlamentets holdning

Europa-Parlamentet høres ikke om rådskonklusionerne om fremtiden for det europæiske semester.

5. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

6. Gældende dansk ret og lovgivningsmæssige konsekvenser

Sagen har ikke lovgivningsmæssige konsekvenser.

³² Kommissionen har oplyst, at den til brug for vurderingen af betingelserne, for at den generelle undtagelsesklausul er aktiv, benytter en helhedsvurdering af økonomien, som bl.a. tager højde for, hvornår BNP i EU og euroområdet ventes at nå tilbage på før-krise-niveauet fra 2019. Forårsprognosen 2021 viser, at BNP i EU ventes at nå tilbage på 2019-niveauet i 4. kvartal 2021, mens BNP i euroområdet i 2019 først ventes nået i 1. kvartal 2022. I en meddelelse fra juni 2021 pegede Kommissionen således på, at betingelserne for at deaktivere klausulen ventes opfyldt i 2023 på baggrund af forårsprognosen 2021.

7. Økonomiske konsekvenser

Rådskonklusionerne vil ikke i sig selv have samfundsøkonomiske, erhvervsøkonomiske eller statsfinansielle konsekvenser.

Det europæiske semester kan generelt have positive samfundsøkonomiske, erhvervsøkonomiske og statsfinansielle konsekvenser, i det omfang en konsistent implementering af landespecifikke anbefalinger bidrager til at understøtte bæredygtig vækst og beskæftigelse i EU.

8. Høring

Sagen har ikke været i ekstern høring.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

EU-landenes ventes generelt at støtte rådskonklusionerne med det ventede hovedindhold.

10. Regeringens generelle holdning

Man kan fra dansk side støtte rådskonklusionerne med det ventede hovedindhold.

Regeringen støtter generelt, at semesteret effektivt understøtter genopretningsarbejdet, herunder implementeringen af genopretningsfaciliteten.

Fra dansk side støtter man et effektivt europæisk semester, der bidrager til at sikre sunde europæiske økonomier med høj beskæftigelse, bæredygtig vækst og økonomiske strukturer, der er stabile og robuste overfor svage konjunkturer og kriser, der især har store konsekvenser for de svagest stillede grupper i samfundet. Fra dansk side støtter man ligeledes, at samarbejdet fortsat skal prioritere at håndtere makroøkonomiske ubalancer. Fra dansk side støtter man særligt et stærkt fokus på udfordringerne ift. klima og grøn omstilling i genopretningen og i det økonomiske samarbejde generelt, herunder det europæiske semester. Det er vigtigt, at de økonomiske aspekter af den grønne omstilling analyseres og koordineres, så de mest effektive instrumenter til at håndtere klimaudfordringerne identificeres, omstillingen bliver så omkostningseffektiv som muligt, og potentielle konsekvenser for de europæiske økonomier og borgere minimeres.

Regeringen støtter generelt, at EU-landene gennemfører målrettede og midlertidige finanspolitiske tiltag afstemt med den sundhedsmæssige og økonomiske situation. Samtidig bør landene – i takt med at økonomierne kommer tilbage på sporet – gradvist rette mere fokus på at sikre sunde og holdbare offentlige finanser, så det finanspolitiske råderum i landene genopbygges over tid for at være forberedt på nye kriser. Regeringen støtter, at den videre implementering af EU's finanspolitiske regler, herunder Kommissionens anvendelse af den generelle undtagelsesklausul, bygges på en helhedsvurdering af økonomien og genopretningen i EU og euroområdet. Der bør i forlængelse heraf sikres klare og forudsigelige rammer for landenes tilrettelæggelse af finanspolitikkerne, som afspejles i de landespecifikke anbefalinger.

11. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

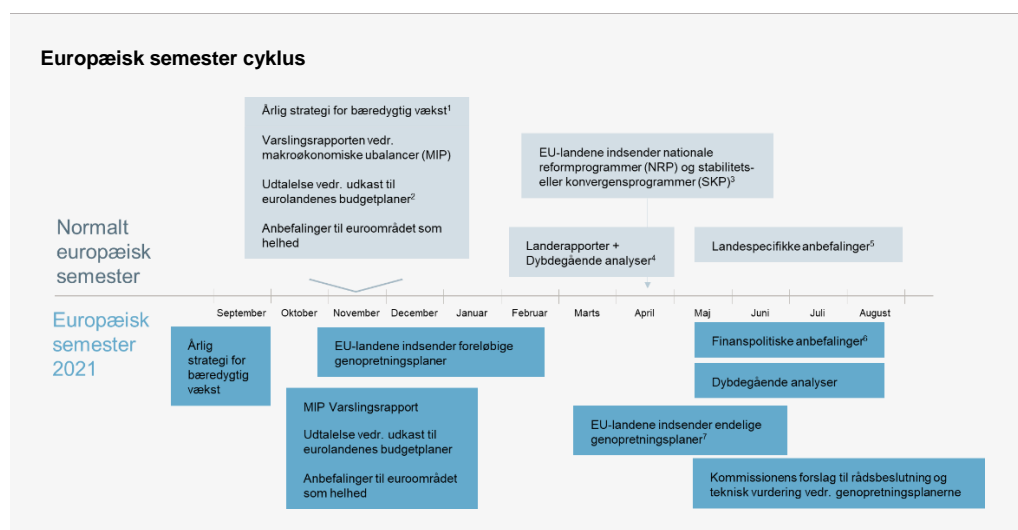
Folketingets Europaudvalg er ikke tidligere blevet orienteret om rådskonklusionerne om fremtiden for det europæiske semester.

Folketingets Europaudvalg blev orienteret om sagen vedrørende evaluering af det europæiske semester 2021, vejen frem og kobling til genopretningsfaciliteten forud for ECOFIN 5. oktober 2021.

Kommissionens pakke om det europæiske semester af 2. juni 2021, som bl.a. indeholdt Kommissionens forslag til landespecifikke anbefalinger for 2022, blev forelagt Folketingets Europaudvalg til orientering forud for ECOFIN 18. juni 2021 ifm. det fælles samråd med Folketingets Europaudvalg vedr. det europæiske semester.

Folketingets Europaudvalg blev orienteret skriftligt om Kommissionens aktivering af den såkaldte *generelle undtagelsesklausul* ifm. det uformelle videomøde i ECOFIN 23. marts 2020. Kommissionens udmelding om den fortsatte brug af klausulen i 2021 blev forelagt Folketingets Europaudvalg til orientering ifm. punktet ”Evaluering af det europæiske semester 2020 og vejen frem i en genopretningskontekst” forud for ECOFIN 6. oktober 2020. Kommissionens meddelelse om finanspolitik i lyset af COVID-19-krisen af 3. marts 2021 blev forelagt Folketingets Europaudvalg til orientering forud for ECOFIN 16. marts 2021, mens Kommissionen efterfølgende udmelding om den videre brug af undtagelsesklausulen i 2022 blev forelagt til orientering sammen med de landespecifikke anbefalinger forud for ECOFIN 18. juni 2021.

Bilag 1

Anm.: (1) Under et normalt europæisk semester offentliggøres endvidere en fælles beskæftigelsesrapport samt en rapport om det indre marked.

(2) Eurolandene afleverer udkast til budgetplaner til Kommissionen medio oktober.

(3) EU-landene afleverer normalt hvert år senest i april stabilitets- eller konvergensprogrammer (SKP) og nationale reformprogrammer (NRP). Stabilitets- og konvergensprogrammerne (programmer for henholdsvis eurolande og ikke-eurolande) fremlægger normalt det enkelte lands mål og økonomisk-politiske tiltag vedr. udviklingen i de offentlige finanser på kort og mellemlang sigt samt mål for finanspolitikken langsigtede holdbarhed. De nationale reformprogrammer redegør bl.a. for landenes opfølgning på EU's landeanbefalinger fra året før samt for indsatsen med at efterleve FN's verdensmål.

(4) De dybdegående analyser er en del af proceduren for makroøkonomiske ubalancer.

(5) Kommissionen fremlægger ligeledes rådsudtalelser om landenes nationale reformprogrammer og stabilitets- eller konvergensprogrammer.

(6) Kommissionen fremlægger derudover rådsudtalelser om landenes stabilitets- eller konvergensprogrammer, men ikke de nationale reformprogrammer.

(7) Temaerne i de nationale reformprogrammer, herunder strukturpolitik, reformer og investeringer håndteres ifm. landenes genopretningsplaner og Kommissionens vurderinger heraf. Mange EU-lande har derfor i 2021 integreret det nationale reformprogram i genopretningsplanen.

Dagsordenspunkt 7: Rådskonklusioner vedr. EU-statistikken

KOM-dokument foreligger ikke

1. Resume

ECOFIN ventes at behandle de årlige rådskonklusioner om EU-statistik. Udkastet til konklusionerne følger op på prioriteterne i rådskonklusionerne fra november 2020, herunder særligt den Økonomiske og Finansielle Komité's statusrapport vedr. informationsbehov i ØMU'en. Konklusionerne tager derudover hensyn til den nuværende Kommissions dagsorden for 2019-2024 og de statistiske behov, der er opstået som følge af den fortsatte ekstraordinære situation i 2021 med COVID-19. Udkastet til konklusionerne redegør for de seneste fremskridt vedr. opfyldelse af informationsbehov i ØMU'en, statistikker for uforholdsmæssigt store underskud, overvågning af makroøkonomiske ubalancer og strukturelle statistikker. Regeringen støtter generelt rådskonklusionerne. De øvrige EU-lande ventes også generelt at kunne støtte konklusionerne.

2. Baggrund

Den finansielle, økonomiske og teknologiske udvikling samt stigende krav til statistikker har i de senere år fået Kommissionen til at iværksætte en række tiltag, som har til formål at skabe mere pålidelige statistikker. Retvisende og pålidelige statistikker er en forudsætning for landenes styring af deres økonomiske politik samt et velfungerende økonomisk-politisk samarbejde mellem landene.

Rådet foretager årligt en opfølgning på arbejdet med den europæiske statistik og vedtager konklusioner, som dels består af en opfølgning på tidligere udstukne prioriteter for arbejdet, dels af fastlæggelse af prioriteter for det videre arbejde.

3. Formål og indhold

Det foreløbige udkast til dette års rådskonklusioner om EU-statistik vedrører især:

- 1) Den officielle statistiks rolle ifm. COVID-19
- 2) Ressourcer til statistikproduktion
- 3) Adgang til data til statistiske formål
- 4) Statistik vedr. fremskridt med FN's bæredygtighedsmål og statistik, der understøtter den europæiske grønne pagt
- 5) EFC's statusrapport vedr. informationsbehov i ØMU'en
- 6) Ejendomsstatistik til overvågning af erhvervsejendomsmarkedet og andre formål
- 7) Boligomkostninger og inflation
- 8) Statistik vedr. Stabilitets- og Vækstpagten og proceduren for makroøkonomiske ubalancer
- 9) Befolkningsstatistik og befolkningsprognoser
- 10) Personstatistik
- 11) Erhvervsstatistik og globalisering
- 12) Kvalitet og klassifikationer for brancher og produkter

Ad 1) – Den officielle statistiks rolle ift. COVID-19

Rådet bifalder det Europæiske Statistiske Systems³³ (ESS) og det Europæiske System af Centralbankers³⁴ (ESCB) proaktive indsats under COVID-19-pandemien, der har sikret, at de officielle statistikker forsat blev offentliggjort til tiden og i høj kvalitet på trods af den fortsatte påvirkning fra COVID-19 i 2021.

Rådet bifalder især det af ESS udviklede ESS-indikatorsæt, der offentliggøres månedligt af Eurostat med det formål at overvåge den økonomiske og samfundsmæssige udvikling under genopretningen efter COVID-19.

Rådet opfordrer til, at ESS fortsat arbejder med at udvikle nye relevante statistikker. Rådet understreger i den forbindelse vigtigheden af, at de nationale statistikinstitutioner får øget adgang til data indsamlet til administrative formål. Rådet opfordrer ESS til fortsat at udnytte nye datakilder og ny teknologi samt udvikle nye metoder til at producere høj kvalitetsstatistik hurtigere.

Rådet bifalder Eurostats involvering og indsats – i samarbejde med EU-landene – i forhold til udviklingen af mål, der har understøttet politiske tiltag ift. virksomheder og beskæftigelse i forbindelse med COVID-19 pandemien, samt initiativerne relateret til COVID-19 genopretningspakken for EU (NGEU). Rådet efterspørger udvidelse af statistikkerne til brug for EU's institutioner.

Ad 2) – Ressourcer til statistik

Rådet anerkender behovet for at sikre tilstrækkelige ressourcer til Eurostat såvel som de nationale statistikinstitutioner, så de fortsat kan udnytte nye datakilder og teknologier mhp. hurtigere og mere detaljeret statistik på EU-niveau samt nationalt, regionalt og lokalt niveau, der understøtter databehov relateret til digitalisering, grøn omstilling og klimaforandringer såvel som følgerne af COVID-19.

Ad 3) – Adgang til data til statistiske formål

Rådet ser frem til det kommende forslag til en forordning om datastyring, der åbner for, at private datakilder kan benyttes til udarbejdelse af officiel statistik. I den sammenhæng opfordrer Rådet til et tæt samarbejde mellem ESS og ESCB om at fortsætte med at gøre brug af de nye datakilder fra den private sektor og fra administrative kilder for at forbedre statistikkerne i forhold til rettidighed, statistisk belysning af nye områder og statistik med regionale opdelinger.

Ad 4) Statistik vedr. fremskridt med FN's bæredygtigheds mål og statistik, der understøtter den europæiske grønne pagt

Rådet bifalder Eurostats resultater med at levere statistik om FN's bæredygtigheds mål (SDG) til det europæiske semester, og Rådet opfordrer Eurostat til at fortsætte

³³ ESS består af Kommissionens statistiske myndighed (Eurostat), de nationale statistikbureauer og andre nationale statistikproducenter i EU-landene.

³⁴ ESCB består af Den Europæiske Centralbank og de 27 EU-landes centralbanker.

arbejdet med at overvåge fremskridtet med SDG'erne i samarbejde med EU-landene.

Rådet bifalder ESS' indsats for at imødekomme den stigende efterspørgsel på data som følge af den europæiske grønne pagt (European Green Deal), herunder ift. energistatistik, klimarelateret statistik, grønne nationalregnskaber, transportstatistik og bæredygtig finansiering.

Rådet bifalder, at den Europæiske Centralbank (ECB), som en del af sin handlingsplan om at inkludere hensyn til klimaforandringer i sin pengepolitiske strategi, vil udvikle et nyt sæt af eksperimentelle indikatorer for grønne finansielle instrumenter, finansielle virksomheders CO₂-aftryk samt finansielle virksomheders risici knyttet til klimaforandringer. Rådet opfordrer endvidere til, at udvikle mere rettidige indikatorer inden for dette område under hensyntagen til byrderne på de nationale statistikmyndigheder.

Ad 5) EFC's statusrapport vedr. informationsbehov i ØMU'en

Rådet noterer sig den udvikling, som er beskrevet i 2021-udgaven af den Økonomiske og Finansielle Komité's (EFC) statusrapport om informationsbehov i ØMU'en. Herunder gælder især:

- Rådet værdsætter de yderligere forbedringer af de vigtige indikatorer for økonomien og arbejdsmarkedet, de såkaldte Europæiske Økonomiske Hovedindikatorer (Principal European Economic Indicators, PEEI'er).
- Rådet understreger PEEI'ernes fortsatte vigtige rolle som grundlag for overvågning af økonomiens udvikling på kort sigt, og Rådet ser frem til yderlige fremskridt i forhold til at få stillet alle data til rådighed.

Hvad angår nationalregnskabsdata noterer Rådet sig, at der i øjeblikket pågår en gennemgang af ESA 2010 transmissionsprogrammet³⁵ og opfordrer til, at resultatet af denne gennemgang bliver flere nationalregnskabsdata.

Ad 6) Ejendomsstatistik til tilsyn og andre formål

Rådet bifalder initiativerne fra ESS og ESCB vedr. videreudvikling af indikatorer for fast ejendom. Rådet opfordrer ESS og ESCB til fortsat at prioritere området.

Ad 7) Boligomkostninger og inflation

Rådet anerkender ECB's vurdering af, at det EU-harmoniserede forbrugerprisindeks (HICP) fortsat er den rette indikator for ECB's mandat om prisstabilitet i euroområdet. Rådet noterer sig ECB's anbefaling om gradvist at inkludere omkostninger ved at bo i egen bolig i HICP. Endelig bifalder Rådet den igangværende

³⁵ ESA 2010 transmissionsprogrammet fastlægger, hvilke nationalregnskabsdata der skal indberettes til Eurostat.

dialog mellem ESS og ESCB om, hvordan omkostningerne til bolig kan indgå i opgørelsen inflationen.

Ad 8) Statistik vedr. Stabilitets- og Vækstpagten og proceduren for makroøkonomiske ubalancer
Rådet bifalder kvalitetssikringen af statistikkerne til proceduren for makroøkonomiske ubalancer (MIP). Rådet værdsætter den årlige ESS-ESCB kvalitetsrapport om MIP-statistikkerne og noterer sig anbefalingerne heri. Rådet gentager, EU-landene bør sikre, at alle statistiske data, der er nødvendige ift. Stabilitets- og Vækstpagtens udgiftsregel, rapporteres til Eurostat.

Ad 9) Befolkningsstatistik og befolkningsprognoser

Rådet bifalder Eurostats arbejde med befolkningsfremskrivninger, og noterer sig særligt udgivelsen af regionale fremskrivninger, der giver et mere klart billede af alderssammensætningen og befolkningens geografiske diversitet. Rådet bifalder fortsat offentliggørelse af statistik om overdødelighed, der afdækker påvirkningen af COVID-19. Rådet bifalder Kommissionens initiativ vedrørende befolkningsstatistik, der sigter mod at foreslå en ny integreret forordning for befolkningsstatistikkerne medio 2022, og Rådet opfordrer landene til.

Ad 10) Personstatistik

Rådet sætter pris på fremskridtene med modernisering af personstatistikker, især for at understøtte den europæiske sociale søjles scoreboard og for at understøtte sammenligneligheden af statistikkerne i EU. Rådet værdsætter initiativet om arbejdsmarkedsdata for virksomhederne³⁶ og den igangværende implementering af den Integrerede Europæiske Socialstatistik (IESS)³⁷.

Ad 11) Erhvervsstatistik og globalisering

Rådet bifalder de løbende forbedringer af erhvervsstatistikken, herunder den bedre dækning af små og mellemstore virksomheder, service- og handelserhverv og udenrigshandel med serviceydelser samt bedre måling af digitaliseringens betydning. Rådet anerkender fremskridtene mod at måle deleøkonomien.

Rådet anerkender arbejdet med at imødegå udfordringerne ved globalisering i statistikkerne. I den sammenhæng bifalder Rådet overvejelserne om, hvordan det er muligt at dele relevant information mellem producenterne af statistik.

Rådet fremhæver behovet for indsatser, der understøtter sammenkædning af data inden for erhvervsstatistikkerne og forbedrer adgangen til administrative data og andre nye datakilder, der vil reducere byrden for erhvervslivet.

³⁶ Initiativerne omfatter øget dækning i dataindsamlingen blandt mindre virksomheder i forhold til data om lønomkostninger, ledige stillinger og ligeløn mellem køn. Herunder øget brug af nye datakilder og administrative data.

³⁷ Omhandler statistik for personer og husholdninger om fx arbejdsmarked, indkomst, levevilkår, sundhed og uddannelse.

Ad 12) Kvalitet og klassifikationer for brancher og produkter

Rådet noterer sig, at den tredje runde af vurderinger (peer review) af ESS og de nationale statistiksystemer i EU- og EFTA-lande er sat i gang, og Rådet forventer, at der vil blive fulgt op på anbefalingerne her fra ift. at forbedre kvaliteten af statistikkerne. Rådet opfordrer ESS til at fortsætte sin gennemgang af produkt- og brancheklassifikationerne for at fremme mere relevant og detaljeret statistik i fremtiden.

4. Europa-Parlamentets holdning

Europa-Parlamentet har ikke fremlagt en udtalelse.

5. Nærhedsprincippet

Ikke relevant.

6. Gældende dansk ret og lovgivningsmæssige konsekvenser

Ikke relevant.

7. Økonomiske konsekvenser

Rådskonklusionerne anerkender behovet for tilstrækkelige ressourcer til Eurostat og nationale statistikmyndigheder. I det omfang at øgede behov for data fører til behov for yderligere ressourcer til indsamling og behandling af data i Eurostat eller EU-landene sammenlignet med i dag, kan der være statsfinansielle konsekvenser. Hertil bemærkes det, at Danmark finansierer ca. 2 pct. af EU's budget, ligesom afledte nationale udgifter som følge af EU-retsakter som udgangspunkt skal afholdes inden for de berørte ministeriers eksisterende bevillingsramme, jf. budgetvejledningens bestemmelser herom. De statsfinansielle konsekvenser vil skulle vurderes nærmere ifm. eventuelle senere, konkrete tiltag på statistikområdet.

8. Høring

Sagen har ikke været i ekstern høring.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Øvrige EU-lande forventes at støtte rådskonklusionerne.

10. Regeringens generelle holdning

Regeringen støtter generelt rådskonklusionerne, som har et overordnet, strategisk sigte. Det er vigtigt at sikre troværdig europæisk statistik, som er anvendelig på både nationalt og EU-niveau, herunder er det bl.a. vigtigt med statistik, der understøtter håndteringen af COVID-19-krisen samt fremskridt med den grønne omstilling og FN's bæredygtighedsmål. Regeringen støtter generelt initiativer, der bidrager hertil.

Regeringen vil tage nærmere stilling til eventuelle initiativer og deres betydning for Danmark, når de udmøntes i form af konkrete forslag.

11. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Rådet godkender årligt rådskonklusioner vedr. EU-statistikken. Rådskonklusioner vedr. EU-statistikken blev senest forelagt Folketingets Europaudvalg til orientering forud for ECOFIN 4. november 2020. Der henvises til samlenotat oversendt til Folketingets Europaudvalg 22. oktober 2020.

Dagsordenspunkt 8: Opfølgning på IMF- og G20-møderne 13.-14. oktober 2021

KOM-dokument foreligger ikke

1. Resume

Kommissionen og det slovenske EU-formandskab ventes at afrapportere fra IMF- og G20-møderne for finansministre og centralbankchefer 13.-14. oktober, som blev afholdt i forbindelse med IMF's og Verdensbankens årsmøder 11.-17. oktober 2021. Der er blevet offentliggjort skriftlige kommunikéer fra IMF-møderne samt fra G20-mødet. Kommunikéerne er bl.a. præget af, at den globale økonomiske genopretning er undervejs, men varierer på tværs af lande. Håndtering af pandemien er nødvendig, herunder at sikre global adgang til vacciner. I takt med at krisen aftager, vil landene gradvist skifte fokus fra krisetiltag til vækstfremmende tiltag og finanspolitisk holdbarhed. Endvidere forpligter landene sig til en styrket indsats for en mere robust og bæredygtig global økonomi samt yderligere klimahandling på linje med Paris-aftalen.

2. Baggrund

ECOFIN fastlagde på mødet 5. oktober 2021 en fælles EU-holdning (*Terms of Reference*) til G20-mødet for finansministre og centralbankchefer 13. oktober 2021 og EU's fælles skriftlige erklæring (*statement*) til mødet i IMF's ministerkomité (IMFC) 13.-14. oktober 2021. Den fælles EU-linje til IMFC- og G20-møderne lagde bl.a. vægt på, at den globale genopretning er taget til, men er ulige på tværs af lande og bl.a. er drevet af øget vaccinering, gradvis genåbning og finanspolitisk stimulus i særligt de avancerede økonomier. Den fælles EU-linje støttede særligt drøftelser om klimapolitik, herunder skattepolitik og CO₂-prissætning, og understregede vigtigheden af hurtigt at implementere effektive klimatiltag. Der henvises generelt til samlenotat vedr. ECOFIN 5. oktober 2021, der blev oversendt til Europaudvalget 23. september 2021.

3. Formål og indhold

ECOFIN ventes på baggrund af en afrapportering fra Kommissionen og det slovenske EU-formandskab at drøfte udfaldet af IMF- og G20-møderne for finansministre og centralbankchefer, der blev afholdt i forbindelse med IMF's og Verdensbankens årsmøder 11.-17. oktober 2021.

IMFC

Drøftelserne i IMFC fokuserede på den globale økonomi og de aktuelle økonomisk-politiske udfordringer for IMF-landene. Centralt for drøftelserne var den fortsatte håndtering af COVID-19-krisen med særligt fokus på de økonomiske og finansielle aspekter, herunder genopretningen, at sætte yderligere skub i den grønne og digitale omstilling af den globale økonomi samt muligheder for at understøtte lavindkomstlande.

Den globale økonomi

Ifølge IMFC-kommunikéet af 14. oktober 2021 er der i IMFC enighed om, at den globale økonomiske genopretning er undervejs, men er ulige på tværs af lande, hvilket afspejler store forskelle i adgang til vacciner og støttetiltagens omfang. Genopretningen er desuden forbundet med stor usikkerhed i lyset af nye virusvarianter.

Politiske prioriteter

En fortsat stærk, global økonomisk genopretning kræver en løsning på de sundhedsmæssige udfordringer, herunder ved at sikre global adgang til vacciner for at dæmpe smitten og mindske forskelle på tværs af landene samt at prioritere sundhedsudgifter. I takt med at krisen aftager, vil landene gradvist skifte fokus fra krisetiltag til væksthæmmende tiltag og finanspolitiske holdbarhed. Centralbanker bør følge, om den aktuelle inflationsudvikling afspejler midlertidige eller mere længerevarende forhold og handle herefter. Kommunikéet støtter en styrket indsats hen imod en mere robust og bæredygtig global økonomi, hvor landene forpligter sig til at accelerere klimahandling yderligere på linje med Paris-aftalen. Kommunikéet støtter også den fælles indsats for at genopbygge særligt udsatte landes gældsholdbarhed og øge gældstransparens samt styrke implementeringen af G20-Parisklub³⁸-aftalen om en fælles ramme for behandling af uholdbare gældsudfordringer³⁹.

IMF's arbejde

Kommunikéet støtter IMF's tiltag for at hjælpe lande med at håndtere krisen igennem rådgivning, teknisk bistand og krisestøtte. IMF har en vigtig rolle i at understøtte medlemslandes grønne omstilling, og kommunikéet støtter IMF i at styrke arbejdet med at identificere de kritiske økonomiske og finansielle konsekvenser af bl.a. klimaforandringer og den digitale omstilling.

Kommunikéet byder den historisk store generelle tildeling af IMF's reserveaktiv SDR⁴⁰ på ca. 650 mia. USD (ca. 4.000 mia. kr.) 23. august 2021 velkommen⁴¹. Kommunikéet støtter IMF's arbejde med at undersøge mulighederne for, hvordan lande kan kanalisere SDR videre til lavindkomstlande samt udsatte middelindkomstlande. I kommunikéet forpligter landene sig til en væsentlig opskalering af IMF's særlige fond, der giver subsidierede lån til de fattigste lande (*Poverty Reduction and Growth Trust, PRGT*)⁴². Kommunikéet støtter etableringen af en ny IMF-forvaltet fond (*Re-*

³⁸ Parisklubben er et internationalt forum af offentlige kreditorlande, herunder Danmark, der bl.a. forhandler gældsopløsning for mellem- og lavindkomstlande.

³⁹ For uddybning af aftalen henvises til punkt 5 i samlenotatet vedr. uformel videokonference for EU's økonomi- og finansministre 1. december 2020 oversendt til Folketingets Europaudvalg 18. december 2020.

⁴⁰ SDR er IMF's regnskabsenhed, som IMF benytter internt og over for IMF-landene og er et aktiv, der kan bruges som betalingsmiddel imellem centralbanker inden for IMF. SDR kan opfattes som en slags "kunstig" IMF-valuta og er værdisat ud fra en sammensætning af de store valutaer (amerikanske dollars, euro, britiske pund, japanske yen og kinesiske renminbi). SDR udgør en potentiel fordring (og ikke udbetaling) på brugbar valuta hos andre centralbanker mod en vis rente.

⁴¹ Den ny SDR-tildeling indebærer, at IMF tildeler nye SDR til alle centralbanker i IMF-landene, hvorefter lavindkomstlande kan veksle de nye SDR til brugbar valuta hos andre centralbanker i udviklede økonomier.

⁴² PRGT yder lån på favorable (koncessionelle) rentevilkår – ofte nulrente – til IMF's lavindkomstmedlemslande i strukturelle eller midlertidige betalingsbalanceproblemer, fx i tilfælde af humanitære eller naturrelaterede katastrofer. Som følge af COVID-19-krisen er PRGT's udlån til lavindkomstlandene steget markant.

covery and Sustainability Trust – RST), der kan yde langsigtet finansiering til at understøtte lande med at adressere betalingsbalanceproblemer, der er relateret til fx klimaforandringer og pandemier. Kommunikéet opfordrer til, at IMF samarbejder tæt med Verdensbanken i arbejdet med RST samt undersøger muligheder for at kanalisere SDR via multilaterale udviklingsbanker.

Kommunikéet støtter også fortsat et stærkt, kvotebaseret⁴³ og velfinansieret IMF i centrum af det globale finansielle sikkerhedsnet.

G20 for finansministre og centralbankchefer

Temaerne på mødet mellem finansministrene og centralbankcheferne fra G20-landene var i høj grad de samme som i IMFC. Det offentliggjorte kommuniké fra G20-mødet af 13. oktober 2021 lægger især vægt på følgende:

Den globale økonomi

Den globale genopretning er fortsat i de seneste måneder og er understøttet af øget vaccineudrulning og fortsat finanspolitisk stimulus. Genopretningen er meget ulige på tværs af og inden for landene og forbundet med negative risici for øget smitte med delta-varianten og ulige grad af vaccinering. Støttetiltagene bør ikke trækkes tilbage for tidligt, mens der bør værnes om finansiell stabilitet og finanspolitisk holdbarhed.

Politiske prioriteter

G20 er fast besluttet på snarest muligt at bringe smitten under kontrol overalt. G20 gentager sin støtte til, at der sikres adgang til billige og effektive vacciner, herunder globalt samarbejde på dette område og særligt WHO's 'Access to COVID-19 Tools Accelerator' (ACT-A), herunder dets COVAX-facilitet.

G20 er enige om at samarbejde om at håndtere klimaforandringer mhp. at fremme den grønne omstilling og er enige om vigtigheden af, at man mere systematisk udarbejder analyser af makroøkonomiske klimarisici samt gevinster og omkostninger ved den grønne omstilling. Bæredygtig finansiering er vigtigt for at fremme en retfærdig, grøn og bæredygtig omstilling af økonomierne.

G20 støtter OECD's aftale af 8. oktober 2021 om international beskatning, der etablerer et mere retfærdigt og robust internationalt skattesystem. G20 opfordrer OECD til at gennemføre den ambitiøse plan for implementering mhp. at sikre, at aftalen træder i kraft i 2023.

4. Europa-Parlamentets holdning

Europa-Parlamentet udtaler sig ikke i sagen.

⁴³ IMF's generelle ressourcer til finansiering af udlån til kriseramte lande består af dels de permanente kvote-ressourcer, dels lånte ressourcer via den stående kreditfacilitet "New Arrangements to Borrow" (NAB), dels midlertidige bilaterale låneaftaler. Ressourcerne blev udvidet betragteligt i lyset af finanskrisen. IMF-landenes faste IMF-bidrag opgøres i kvoter. Kvotefordelingen reflekteres også i vægningen et lands stemmer i IMF.

5. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

6. Gældende dansk ret og lovgivningsmæssige konsekvenser

Ikke relevant.

7. Økonomiske konsekvenser

Sagen har ikke i sig selv statsfinansielle, samfundsøkonomiske eller erhvervsøkonomiske konsekvenser.

IMF- og G20-samarbejdet vurderes generelt at have positive samfundsøkonomiske konsekvenser, i det omfang det understøtter global økonomisk genopretning, vækst og beskæftigelse samt finansiell og økonomisk stabilitet.

8. Høring

Sagen har ikke været i ekstern høring.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Landene ventes generelt at tage Kommissionens og EU-formandskabets afrapportering til efterretning.

10. Regeringens generelle holdning

Regeringen vil tage Kommissionens og EU-formandskabets afrapportering fra IMF- og G20-møderne til efterretning.

Regeringen støtter generelt arbejdet i IMF og G20, herunder arbejdet med økonomisk genopretning og en effektiv håndtering af pandemien, arbejdet med at assistere sårbare lavindkomstlande under krisen, bl.a. G20-Parisklubben-aftalen om en fælles ramme for behandling af uholdbare gældsudfordringer, samt at IMF og G20 skal bidrage til at fremme den grønne omstilling af den globale økonomi. Regeringen støtter OECD's aftale af 8. oktober 2021, der etablerer et mere retfærdigt og robust internationalt skattesystem.

11. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Sagen vedr. ECOFIN's forberedelse af IMF- og G20-møderne for finansministre og centralbankchefer 13.-14. oktober 2021 blev forelagt Europaudvalget til orientering 1. oktober 2021 forud for rådsmødet (ECOFIN) 5. oktober 2021. Der henvises til samlenotatet, som blev oversendt til Europaudvalget 23. september 2021.

Dagsordenspunkt 9: Revisionsrettens årsberetning om budgetgennemførelsen i 2020

KOM-dokument foreligger ikke.

1. Resume

Revisionsretten forventes på ECOFIN den 9. november 2021 at præsentere sin årsberetning af 26. oktober 2021 om EU's budgetgennemførelse for regnskabsåret 2020. Præsentationen ventes taget til efterretning af Rådet. Herefter udarbejdes en rådshenstilling til Europa-Parlamentet, som forventes behandlet på ECOFIN i begyndelsen af 2022. En særskilt statusrapport om EU-budgettets performance ved udgangen af 2020, der ventes præsenteret d. 15. november 2021, forventes også, at blive behandlet i denne rådshenstilling til Europa-Parlamentet.

Retten skønner på baggrund af sin revision, at den mest sandsynlige fejlrate i betalingerne som helhed er 2,7 pct. i 2020. Det er det samme som i 2019.

Sagen har isoleret set hverken lovgivningsmæssige eller økonomiske konsekvenser.

2. Baggrund

Ifølge Lissabon-traktatens artikel 319 meddeler Europa-Parlamentet Kommissionen decharge for budgetgennemførelsen efter henstilling fra Rådet. Kommissionen skal efterfølgende træffe passende foranstaltninger for at efterkomme bemærkningerne i såvel Parlamentets afgørelse som Rådets henstilling om decharge.

Revisionsretten forventes på ECOFIN den 9. november 2021 at præsentere sin årsberetning om EU's budgetgennemførelse for regnskabsåret 2020, der blev fremlagt d. 26. oktober 2021. Rådet forventes at tage præsentationen til efterretning. Herefter udarbejdes en rådshenstilling til Europa-Parlamentet om meddelelse af decharge (godkendelse) til Kommissionen for budgetgennemførelsen i 2020. Henstillingen forventes behandlet på ECOFIN i starten af 2022.

Revisionsrettens årsberetning og revisionserklæring

Revisionsrettens revisionserklæring bygger på revisionen af EU-budgettets indtægter og udgifter og afgives til Europa-Parlamentet og Rådet til brug for institutionernes dechargebehandling, jf. også TEUF artikel 287, stk. 1. Erklæringen er todelt og hviler på Revisionsrettens kontrol af henholdsvis regnskaberne rigtighed og de underliggende transaktioners lovlighed og formelle rigtighed.

Fsva. regnskaberne rigtighed undersøger Retten, hvorvidt Kommissionen har sikret anvendelsen af de korrekte regnskabsregler, og om Kommissionens foranstaltninger giver en rimelig sikkerhed for, at det endelige konsoliderede årsregnskab giver et retvisende billede af EU's finanser. Retten udtaler sig på den baggrund om, hvorvidt EU's endelige konsoliderede årsregnskab rapporterer pengestrømme og finansielle resultater fuldstændigt og nøjagtigt, og om aktiverne og passiverne er registreret korrekt ved årets udgang.

På baggrund af revisionen af de underliggende transaktioners lovlighed og formelle rigtighed drager Revisionsretten dels en række generelle konklusioner om overvågnings- og kontrolsystemernes effektivitet, og fastslår dels den mest sandsynlige fejlrate vedrørende samtlige indtægts- og udgiftstransaktioner fordelt på budgettets hovedområder. Revisionsretten opererer med et acceptabelt fejlniveau⁴⁴ på 2 pct.

Revisionsrettens metode er baseret på en repræsentativ stikprøve fra en række medlemslande, men revisionen giver ikke en vurdering af forvaltningen i de enkelte medlemslande. Stikprøven sikrer, at der indsamles et tilstrækkeligt revisionsbevis til, at Retten kan udtale sig om, hvorvidt midlerne er modtaget og brugt i overensstemmelse med fastlagte fællesskabs- og kontraktbestemmelser, og om midlerne er beregnet korrekt og nøjagtigt. Bl.a. efterprøver revisionen, om transaktionerne har fundet sted, om modtagerne var berettigede til at modtage støtten, og om de anmeldte omkostninger og mængder var rigtige og støtteberettigede. Transaktionerne eller betalingerne revideres helt ned til den endelige støttemodtager.

3. Formål og indhold

Det overordnede formål med Revisionsrettens årsberetning er at vurdere og give erklæring til Europa-Parlamentet og Rådet om rigtigheden af EU's konsoliderede regnskab og om transaktionernes lovlighed og formelle rigtighed. Revisionsretten agerer som den eksterne revisor af EU's finanser med henblik på at beskytte EU's finansielle interesse, navnlig ved at bidrage til at forbedre EU's økonomiske forvaltning.

Revisionsrettens årsberetning om EU-budgetgennemførelsen blev offentliggjort d. 26. oktober 2021. Det har derfor endnu ikke været muligt dybdegående at redegøre for årsberetningens nærmere indhold.

Retten skønner på baggrund af revisionen, at den mest sandsynlige fejlrate som helhed ligger på 2,7 pct. i 2020. Der er tale om samme fejlrate som i 2019, hvor den anslåede fejlforekomst ligeledes lå på 2,7 pct.

Revisionsretten giver for 14. år i træk en *positiv erklæring* vedrørende regnskabernes rigtighed, idet EU's regnskab i al væsentlighed giver et retvisende billede af EU's finansielle stilling og af resultaterne af transaktioner og pengestrømme.

- Med hensyn til underliggende transaktioners lovlighed og formelle rigtighed, konkluderer Retten følgende:
- Retten afgiver en *positiv erklæring* vedr. EU's egne indtægter, samt betalinger under og underliggende transaktioner på administrationsområdet og "2 - naturressourcer (direkte støtte)" idet den estimerede fejlrate her er på under 2 pct.

⁴⁴ Den estimerede fejlrate er baseret på de anslåede finansielle effekter af de fejl, der kan kvantificeres. Ud fra dette beregnes fejlenes estimerede indvirkning på budgettet ved at ekstrapolere de kvantificerede fejl til brug for fastlæggelsen af "den mest sandsynlige fejlforekomst".

- Retten afgiver en *negativ* erklæring på de øvrige udgiftsområder, hvor fejlraten er højere end 2 pct. Det drejer sig om "1a - konkurrenceevne for vækst og beskæftigelse", "1b - økonomisk, social og territorial samhørighed" og "2 - naturressourcer (markedsordninger, udvikling af landdistrikter, miljø, klimaindsats og fiskeri)".
- Retten afgiver igen i år samlet en *negativ erklæring* om udgifterne som helhed. Dette kan delvist forklares med, at udgifter i EU's budget i 2020, der vurderes at have høj risiko for fejlforekomst udgør en større andel af det samlede budget end tidligere.

Revisionsretten ventes d. 15. november 2021 at præsentere en særskilt statusrapport om EU-budgettets performance ved udgangen af 2020. Det er andet år, sådan en særskilt rapport præsenteres. Rapporten skal ses som en del af Revisionsrettens årsberetning om gennemførelsen af EU-budgettet for 2020, og er et led i Revisionsrettens øgede fokus på performancevurdering i de seneste år.

En konkret redegørelse for årsberetningens indhold og tilhørende revisionserklæring om EU's budgetgennemførelse vil blive præsenteret forud for behandling af rådshenstilling på ECOFIN, der ventes i begyndelsen af 2022.

4. Europa-Parlamentet udtalelser

Europa-Parlamentet har endnu ikke udtalt sig.

5. Nærhedsprincippet

Dechargeproceduren vedrørende Kommissionens gennemførelse af EU-budgettet foretages på EU-niveau. Regeringen skønner derfor, at sagen er i overensstemmelse med nærhedsprincippet.

6. Gældende dansk ret

Ikke relevant

7. Konsekvenser

Rådets behandling af årsberetningen har ingen lovgivningsmæssige eller økonomiske konsekvenser og ej heller konsekvenser for beskyttelsesniveauet.

8. Høring

Rigsrevisionen er som national revisionsinstitution samarbejdspartner for Revisionsretten jf. Lissabon-traktatens artikel 287, stk. 3. Dette indebærer, at Rigsrevisionen altid deltager ved Rettens revisionsbesøg i Danmark, ligesom al korrespondance med Retten herom foregår gennem Rigsrevisionen.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger/forhandlingsituationen

Rådet har endnu ikke drøftet årsberetningen for 2020, og der er derfor ikke kendskab til andre landes holdninger.

10. Regeringens generelle holdning

Regeringen finder det tilfredsstillende, at Revisionsretten for 14. år i træk har kunnet give en positiv erklæring om regnskabernes rigtighed og dermed anser EU's regnskaber for at give et retvisende billede af indtægter og udgifter samt EU's finansielle stilling.

Regeringen finder det utilfredsstillende, at den overordnede fejlrate fortsat er på 2,7 pct. i 2020, hvilket er over væsentlighedstærsklen på 2 pct.

Regeringen finder det tilfredsstillende, at Revisionsretten har afgivet en positiv erklæring om transaktionernes lovlighed og formelle rigtighed vedrørende egne indtægter samt betalingerne under administrationsområdet og "2 - naturressourcer (direkte støtte)".

Regeringen finder det meget utilfredsstillende, at Revisionsretten har været nødsaget til at afgive en negativ erklæring for betalingerne som helhed. Regeringen anerkender, at forvaltningen og kontrollen med EU-budgettet er en meget kompliceret opgave.

Regeringen finder det ikke tilfredsstillende, at Retten har måttet afgive en negativ erklæring på områderne "1a-konkurrenceevne for vækst og beskæftigelse", "1b - økonomisk, social og territorial samhørighed og "2 - naturressourcer (markedsordninger, udvikling af landdistrikter, miljø, klimaindsats og fiskeri)", hvor fejlraten ligger over væsentlighedstærsklen på 2 pct.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.